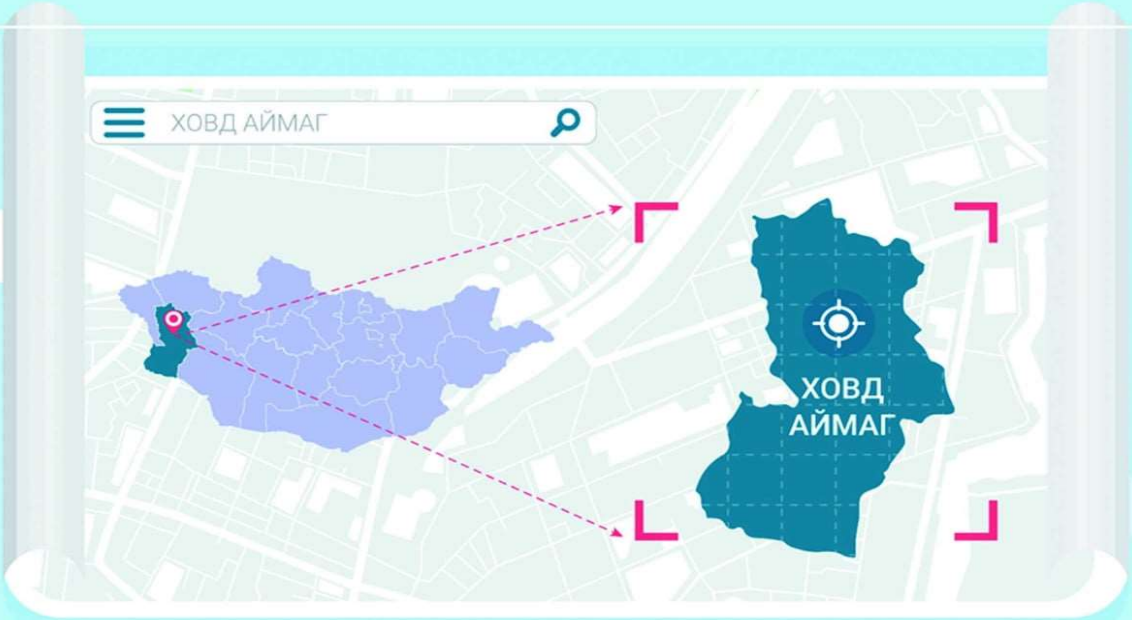

ИРГЭДИЙН

2025 ОНЫ БАТЛАГДСАН ТӨСВИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ АШИГЛАВ

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC
Швейцарын хөгжлийн агентлаг

GLOBAL PARTNERSHIP FOR SOCIAL ACCOUNTABILITY

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

MASAM

Швейцарын хөгжлийн агентлаг болон Нийгмийн эгэх хариуцлагын дэлхийн түншлэлийн санхүүжилтээр Дэлхийн банкны хэрэгжүүлж буй “Монгол Улсад нийгмийн эгэх хариуцлагыг бэхжүүлэх нь” буюу MASAM II төслийн хүрээнд тус аймгийн “Иргэдийн төсөв” эмхэтгэлийг бүтээв.

МЭНДЧИЛГЭЭ

Эрхэм хүндэт иргэдээ, та бүхэнд энэ өдрийн амар амгаланг айлтган мэндчилье.

Манай аймаг улсынхаа хөгжлийн бодлого, Засгийн газрын шийдвэр, орон нутгийн хөгжлийн төлөвлөгөөг үндэслэн энэ жилийн төсвийг баталлаа. Энэхүү төсөв нь иргэдийн аж амьдралыг дэмжих, бизнесийн орчныг сайжруулах, нийгмийн салбаруудын хөгжлийг эрчимжүүлэхэд чиглэж байна. Бид төсвийн орлого, зарлагыг оновчтой төлөвлөж, ил тод, үр ашигтай зарцуулснаар орон нутгийн хөгжилд бодитой хувь нэмэр оруулах зорилготой. Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар боловсрол, эрүүл мэнд, дэд бүтэц, уул уурхай, тээвэр ложистик, хөдөө аж ахуй, байгаль орчин зэрэг салбарт онцгой анхаарч, аймгийн ирээдүйн тогтвортой хөгжилд үнэтэй хувь нэмэр оруулах болно.

Энэ эмхэтгэлтэй танилцснаар иргэн таны санал, оролцоо төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтэд чухал ач холбогдолтой. Тиймээс бид та бүхэндтэй нээлттэй, шууд харилцахыг эрмэлзэж, хамтдаа шийдэл эрэлхийлж ажиллах болно. Аймгийн хөгжлийн төлөө бид эв нэгдэлтэй, хариуцлагатай, бүтээлчээр ажиллаж, иргэдийнхээ амьдралын чанарыг дээшлүүлэхийн төлөө хичээн зүтгэцгээе!

Аймгийн засаг даргын 2025-2028 онд хэрэгжих “Хурдтай хөгжлийн зам" мөрийн хөтөлбөрөө хэрэгжүүлэхийн төлөө, бид хамтдаа урагшаа тэмүүлэн ажиллах болно.
Та бүхэнд эрүүл энх, эз жаргал, ажил үйлсэд тань амжилт хүсье.

ХҮНДЭТГЭСЭН
ХОВД АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА М.АМАРСАНАА

АГУУЛГА:

1
МЭНДЧИЛГЭЭ
ТӨСӨВ ГЭЖ ЮУ ВЭ?
4
5
АЙМГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ
6
АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ТАТВАРЫН ОРЛОГО
АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
7
10
8
ОНХС
12
СУМДЫН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА
АЙМГИЙН ОНХС-ГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ
14
15
СУМДЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ОНХС
АЙМГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ
16
97
98
НЭР, НЭРШЛИЙН ТАЙЛБАР
АЙМАГ, СУМЫН ЧИГ ҮҮРЭГ
ТОВЧИЛСОН ҮГСИЙН ТАЙЛБАР
99

3
ТӨСӨВ

ХОВД АЙМАГ

1755 онд Манж нар Зүүнгарын хаант улсыг эзэлж авсны дараа Зүүнгарын уламжлалт засаг захиргааны хэлбэрийг эвдэн Манж чин улсын Ховдын хязгаар хэмээх засаг захиргааны зохион байгуулалтыг бий болгожээ. Ховд хязгаар гэдэгт Дөрвөдийн нэг чуулган хоёр аймаг, 16 хошуу, Торгуудын чуулган гурван хошуу, Алтайн Урианхайн 7 хошуу, Захчины хоёр хошуу, Өөлд, Мянгадын нэг нэг хошуу тус тус багтаж байв. Богд хаант улсын үед Ховдын хязгаар нь Монгол Улсын зургаан аймгийн хоёр нь болжээ. Дөрвөдийн Зүүн гарын Бат-Ерөөлт төгс хүлэг Далайхан аймаг 12 хошуутай хөвөөт цагаан өнгөт тугтай, Баруун гарын Зоригт хан аймаг нь 15 хошуу, хөвөөт шар тугтай байжээ. 1921 оны хувьсгалын дараа баруун хязгаарын ард түмний анхдугаар хурал “Дөрвөд” хэмээх яс угсаагаар ялгаатай хуучин нэрийг халж, Чандмань уулын аймаг хэмээн нэрлэхээр шийдвэрлэжээ. Эл аймагт Цамбагарав уулын, Төгс буянтхан уулын, Баян Чандмань уулын, Ханбаатар хайрхан уулын 8 хошуу, 41 сум, 115 баг хамрагдаж байв. БНМАУ-ын Засгийн газраас 1931 оны 02 дугаар сард Хошуудыг өөрчилж эдийн засгийн талаар аймагчлах хууль гаргажээ. Нутаг дэвсгэрийг шинэчлэн ангилах тухай хуулийг баримтлан Чандмань уулын аймгийг Ховд, Увс хоёр аймаг болгон байгуулжээ. БНМАУ-ын Бага хурлын Тэргүүлэгчдийн 1931 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн 05 дугаар хурлын тогтоолоор Жаргалант төвтэй Ховд аймгийг Алтай, Алтантээл, Манхан, Үенч, Булган, Цагаанбулан(Мянгад), Буянт, Эрдэнэбүрэн, Дарви, Чандмань, Хайрхан, Цэцэг, Мөнххайрхан гэсэн 13 сумтай байгуулжээ.

НИЙТ ХҮН АМЫН ТОО

76.1 мянган км2
газар нутагтай

90.7 мянга

50.1% 49.9%

17 сум

91 баг

23.3 мянган өрх

ДНБ (тэрбум төгрөг)

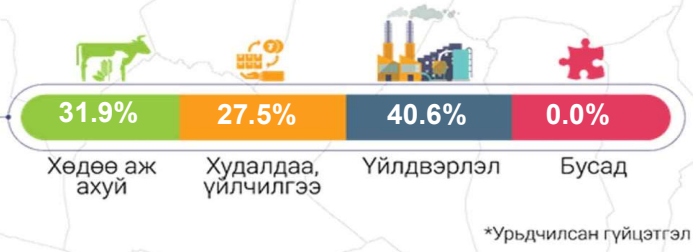

Нийт малын тоо 3491.1 мянган толгой

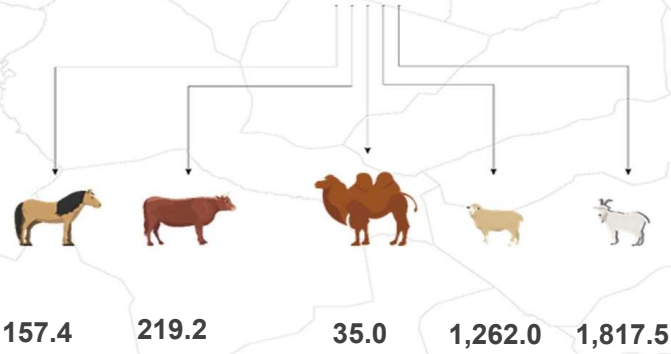

ТӨСӨВ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Төрийн болон орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх зорилгоор төрийн мэдэлд хуримтлуулан хуваарилж зарцуулах хөрөнгө

ТӨСВИЙН БҮТЭЦ:

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВ

- Улсын төсөв
- Нийгмийн даатгалын сангийн төсөв
- Ирээдүйн өв сангийн төсөв
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн төсөв
- Орон нутгийн төсөв

УИХ 11-р сарын 15-ны дотор батална.

Аймаг, нийслэлийн төсөв

Аймаг, нийслэлийн ИТХ 12-р сарын 5-ны дотор батална.

Сум, дүүргийн төсөв

Сум, дүүргийн ИТХ 12-р сарын 20-ны дотор батална.

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ТЭНЦЭЛ:

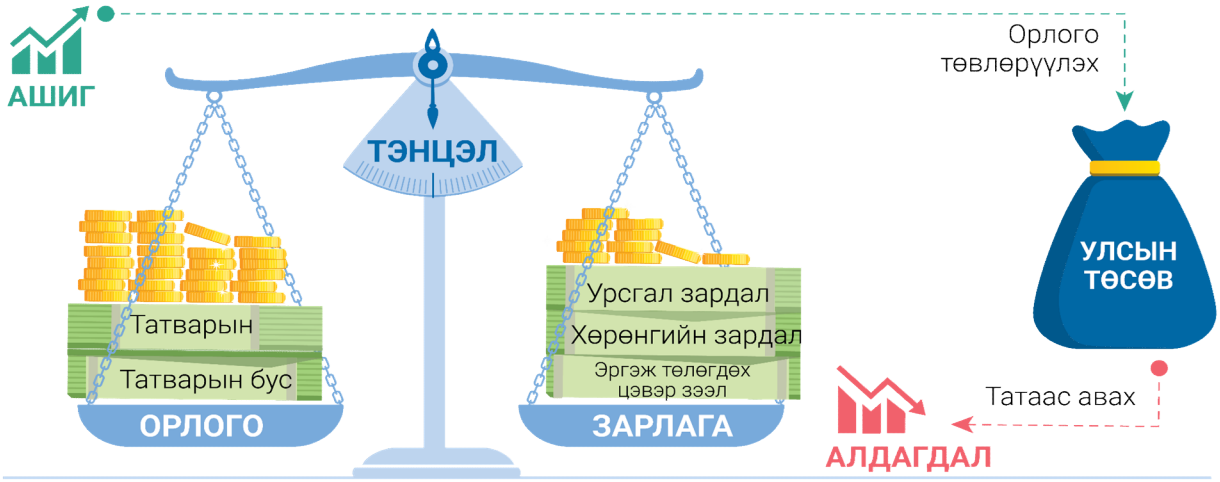

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ТАТВАРЫН ОРЛОГО:

2022 оныг хүртэл:	2022 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс мөрдөж буй
	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын 40 хувь (шинэ)
Нийслэл хотын албан татвар	Нийслэл хотын албан татвар
Газрын төлбөрийн орлогын 60%	
Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар
Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	
Өв залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар	Өв залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Улсын тэмдэгтийн хураамж
Газрын тосны хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийн 20 хувь	Газрын тосны хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийн 20 хувь

Хойд Цэнхэрийн агуй нь Ховд аймгийн Манхан сумын төвөөс баруун тийш 30 орчим км-ийн зайд орших агуй юм. Тус агуйд 40,000 жилийн тэртээх хадны сүг зураг зэрэг түүхэн дурсгал бий. (Газрын зураг дээр Хойд Цэнхэрийн агуй гэж тэмдэглсэн байдаг) Энэ агуйн хана болон дээврийн хэсэгт олон янзын амьтдыг зурсны дотор тэмээн хяруул, тэмээ, арслан заан, одос үхэр, мод зэргийг дүрсэлжээ. Эдгээр зургийг өтгөвтөр улаан болон цайвар зосон будгаар зурсан байна. Дүрслэлийн хувьд амьтдын гадаад төрхийг гаргахад анхаарч, зарим амьтдын дүрслэлийг тааруулан олон жижиг толбо хийж давтмалыг илэрхийлсэн нь палеолитын үеийн нэг онцлог ажээ. Эдгээр зосон зургууд дахь арслан заан, одос үхэр, тэмээн хяруул зэрэг нь Монгол нутагт эрт цагт байгаад сөнөж үгүй болсон амьтад тул уг зургууд нь дээд палеолитын үед холбогдох нь давхар нотлогдож байна.

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САН:

Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих, бүс нутгийн тэнцвэртэй байдлыг хангах зорилгоор улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгохоор дахин хуваарилсан хөрөнгө.

ИРГЭДИЙН ОРОЛЦОО:

Жил бүрийн 1-6 дугаар сарыг дуустал доорх 3 аргаар саналаа өгнө

1. Санал асуулгын хуудас
2. Бүлгийн хэлэлцүүлэг
3. **ТӨЛӨВЛӨЛТ**

Цахимаар санал өгөх боломжтой

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

ТӨСЛИЙН ЭРЭМБЭЛЭЛТ

Төслүүдийг ач холбогдлоор нь эрэмбэлэхэд оролцоно.

ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн дагуу гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж гүйцэтгэнэ.

ХЭРЭГЖИЛТ, ХУДАЛДАН АВАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

ХЯНАЛТ

Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний үйл явцад оролцоно

ОНХС-гийн хөрөнгөөр бий болгосон хөрөнгийг хадгалах, хамгаалахад оролцох мөн ашиглалтад хяналт тавих боломжтой.

ХӨРӨНГИЙН УДИРДЛАГА

ОНХС-гийн эх үүсвэр:

МАЛЫН ТОО ТОЛГОЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ОРЛОГО:

ШИНЭ

Нэг малын тоо толгойд тухайн татварын жилд ногдуулах албан татварын хэмжээ нь 0-2000 төгрөг байна.

Албан татварын хэмжээг дээрхи хязгаарт багтаан сум, дүүргийн ИТХ малын төрөл тус бүрээр тогтооно.

Дараах зүйлд зарцуулна. Үүнд:

- Бэлчээрийн менежментийг сайжруулах;
- Бэлчээрийн болон газар тариалангийн усан хангамжийг нэмэгдүүлэх;
- Малын эрүүл мэндийг хамгаалах, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх;
- Малын чанарыг сайжруулах;
- Гэмт халдлага, гамшгаас хамгаалах;
- Хур тунадасны хэмжээг нэмэгдүүлэх;
- Малын тэжээлийн ургамал тариалах, тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх;
- Байгаль орчныг хамгаалах, хортон мэрэгчидтэй тэмцэх;
- Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгааны зардалд зарцуулна.

АЙМГИЙН 2025 ОНЫ ТӨСӨВ

ОРЛОГО

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

Аймгийн төсвийн орлого	25,729.7
Сумын төсвийн орлого	37,727.4
Бусад орлого	36,855.4
Орон нутгийн төсвийн орлого	100,312.5
Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	14,027.6
ОНХС-гийн орлогын шилжүүлэг	30,475.8

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САН

НИЙТ ОРЛОГО

144,815.9

Жаргалант хайрхан уул Ховд аймгийн Манхан сумаас зүүн хойд зүгт, Хар-Ус нуурын зүүн урд талд буюу Хар-Ус нуурын байгалийн цогцолборт газарт орших далайн түвшнээс дээш 3796 м[1] өндөрт өргөгдсөн хайрхан юм.

ЗАРЛАГА

НИЙТ ЗАРЛАГА 144,815.9
Улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлого
-
Орон нутгийн төсвийн урсгал зардал
72,346.4
Хөрөнгийн зардал
17,938.9
ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САН
54,530.6
27,925.9
Цалин хөлс, адилтгах зардал
42,547.0
Бараа үйлчилгээний зардал
157.3
Татаас, шилжүүлэг
1,716.2
Бусад зардал
2,987.0
Барилга, байгууламж
7,081.9
Их засвар
1,646.0
Тоног, төхөөрөмж
6,224.0
Бусад хөрөнгө
29,481.9
Аймгийн ОНХС
25,048.7
Сумдын ОНХС

▲▼ өсөлт, бууралт /өмнөх оноос/

ОРЛОГО

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО
35,239.6 0.5▲

ТАТВАРЫН ОРЛОГО: 23,409.1 58.8%▲

- **20,350.0** 56.5%▲ — Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар
- **1,471.0** 51.6%▲ — Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар
- **210.1** -30.3%▼ — Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр
- **1,378.0** 192.9%▲ — Улсын тэмдэгтийн хураамж
- **-** 0.0%▼ — Газрын тосны хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр
- **-** 0.0%▼ — Татварын бусад орлого

ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО: 11,830.5 24.0%▲

- **-** -100.0%▼ — Хувьцааны ногдол ашиг
- **1,758.5** -32.4%▼ — Өмч ашигласны болон борлуулсны орлого, хүү, торгуулийн орлого
- **32.0** -15.8%▼ — Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого
- **10,040.0** 45.7%▲ — Бусад орлого

- **14,459.1** -9.8%▼ — ОНХС-гийн орлогын шилжүүлэг
- **16,499.0** -19.9%▼ — Урд оны үлдэгдэл
- **14,027.5** 8.1%▲ — Санхүүгийн дэмжлэг
- **10,251.0** 9.3%▲ — Сумаас төвлөрүүлэх орлого

НИЙТ ОРЛОГО
90,476.2
8.6%▲

ЗАРЛАГА

▲▼ өсөлт, бууралт /өмнөх оноос/

НИЙТ ЗАРЛАГА
90,476.2
8.6%▲

15,169.1 -4.2%▼ Нутгийн удирдлага	**1,558.6** 19.4%▲ Байгаль орчин
1,042.2 64.9%▲ Боловсрол, спорт	**713.4** 21.6%▲ Соёл
2,219.1 27.7%▲ Эрүүл мэнд	**1,129.6** 46.4%▲ Нийгмийн хамгаалал
- 0.0%▼ Хот тохижилт, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ	**2,585.5** 30.5%▲ Зам, тээвэр
- 0.0%▼ Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ	**16,477.4** 1.8%▲ Хөрөнгө оруулалт
29,481.9 4.2%▲ ОНХС	**-** 0.0%▼ Эргэн төлөгдөх зээл
- 0.0%▼ Бусад	

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА
70,376.8 4.5%▲

20,099.4 25.9%▲ Сумдад олгох санхүүгийн дэмжлэг

- 0.0%▼ Улсад төвлөрүүлэх орлого

СУМДЫН ТӨСВИЙН НИЙТ ОРЛОГО (сая төгрөг)

ТАТВАРЫН НИЙТ ОРЛОГО: 37,260.8 23.0%▲

- 31,906.7 22.0%▲ Хувь хүний орлогын албан татвар
- 1,936.2 30.1%▲ Хөрөнгийн албан татвар
- 2,038.0 34.4%▲ Газрын төлбөр
- 926.9 23.2%▲ Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр
- 453.0 14.7%▲ Бусад татвар, төлбөр хураамж

ОРЛОГО

ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО: 6,395.5 6.3%▲

- Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 55.1 -34.1%▼
- Бусад орлого 6,340.4 6.9%▲
- Урд оны үлдэгдэл 4,917.0 -44.2%▼
- Орлогын шилжүүлэг 16,016.6 20.0%▲
- Дээд шатны төсвөөс авах санхүүгийн дэмжлэг 20,099.3 25.9%▲

▲▼ өсөлт, бууралт /өмнөх оноос/

НИЙТ ОРЛОГО 84,689.2 13.8%▲

Монголын том нууруудын нэг Хар ус нуур нь 1153 ам километр талбайтай, 72 километр урт, 26 километр өргөн, дундаа аралтай, урд захаараа хулс, шагшуургатай нуур юм. Зэгсний гахай зэрэг ховор амьтадтай, цөлжүү хээр, заримдаг цөлийн нуур бөгөөд Хар нуур, Дөргөн нууруудыг оролцуулан 1997 онд улсын тусгай хамгаалалтанд авсан.
Тус цогцолбор газарт 54 зүйлийн хөхтөн амьтан, 268 зүйлийн жигүүртэн шувуу, 455 зүйлийн өвс ургамал, 4 зүйлийн загас, 6 зүйлийн мөлхөгч амьтан, 131 зүйлийн шавьж амьдардгийг тогтоосон байна.

СУМДЫН ТӨСВИЙН НИЙТ ЗАРЛАГА (сая

ЗАРЛАГА

НИЙТ ЗАРЛАГА
84,689.2
13.8%▲

27,063.0 10.2%▲	Нутгийн удирдлага	Байгаль орчин	**874.4** 3.9%▲
14,933.6 35.9%▲	Боловсрол, спорт	Соёл	**1,448.7** 27.7%▲
1,541.5 25.8%▲	Эрүүл мэнд	Хот тохижилт, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээ	**1,202.5** 26.0%▲
204.0 1.6%▲	Зам, тээвэр	Хөрөнгө оруулалт	**405.6** -1.9%▼
25,048.7 9.7%▲	ОНХС	Бусад	**1,716.2** -9.7%▼

10,251.0 9.3%▲
Аймагт төвлөрүүлэх орлого

Мөнххайрхан уул, түүний орчмын газар нутаг нь Баян-Өлгий аймгийн Булган сум, Ховд аймгийн Мөнххайрхан сумын хил залгаа нутгийг дамнан 40-80 километрийн өргөнтэйгөөр баруун хойноос зүүн урагш 200 гаруй километр ургэлжлэн оршдог. Мөнххайрхан уулын ноён оргил нь 4362 м өндөр бөгөөд мөнх цас мөсөн гол бүхий Монголын хоёр дахь өндөр оргил болно. Мөнх цас, мөсөн гол нь 200-гаад ам километр талбайг эзлэн оршино. Монгол Алтайн нурууны мөсөн голуудын дундаж зузаан нь 56 метр байдаг бол Мөнххайрхан уулын мөсний зузаан нь 130 гаруй метр хүрч тус орны гол мөрний нийлбэр урсацаас бараг 2 дахин, газар доорхи хөдөлгөөнт усны нөөцөөс 5 дахин их цэвэр усны нөөц хадгалагдаж байгааг судлаачид тогтоосон байна. Булган, Сэнхэр, Үенч, Бодонч зэрэг томоохон голууд Мөнххайрхан нуруунаас эх аван урсдаг.

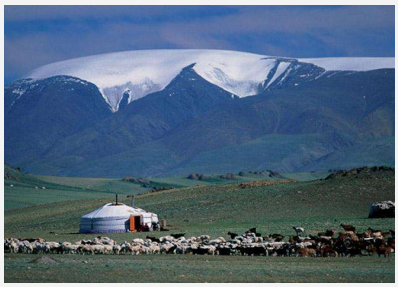

АЙМГИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая төгрөг)

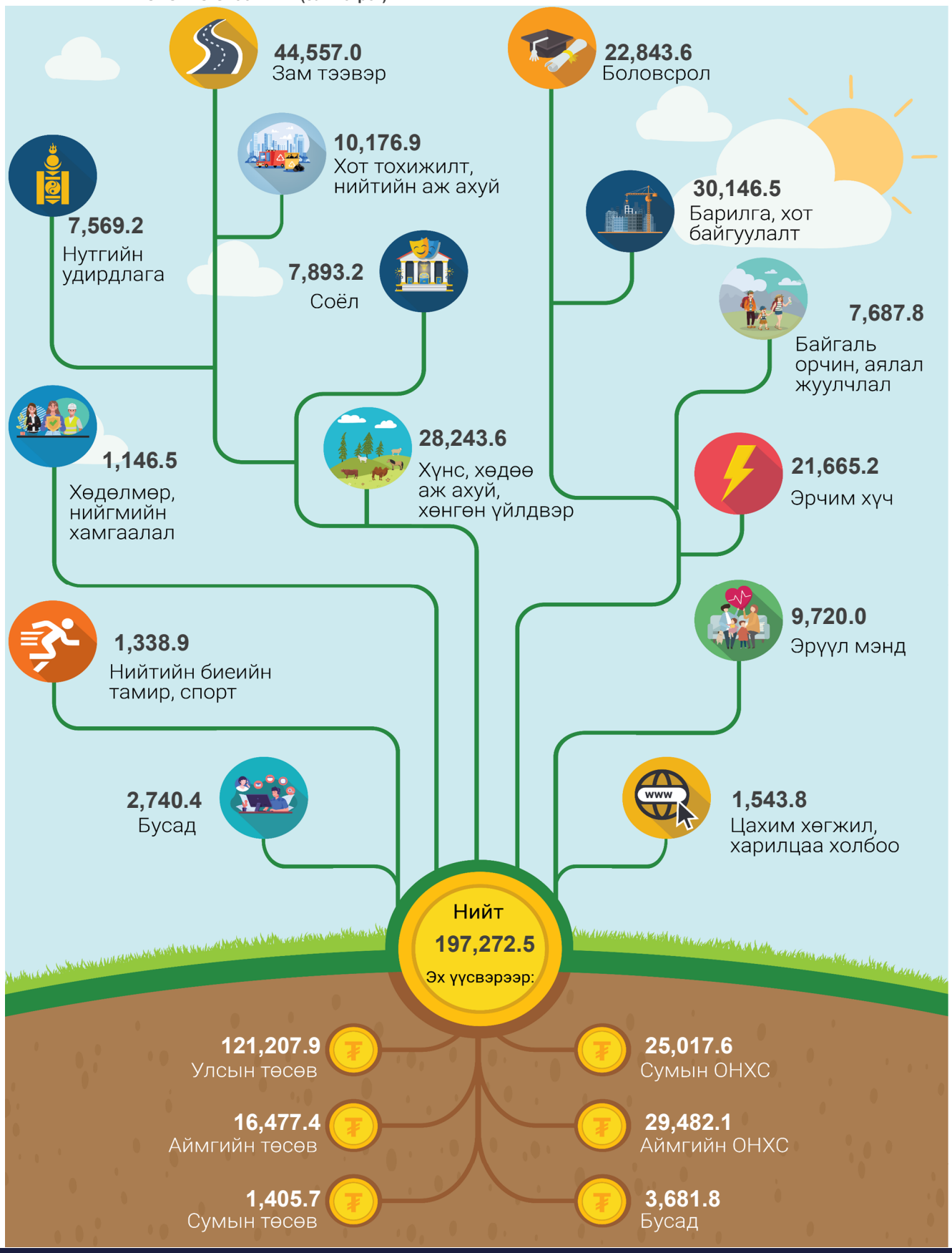

АЙМГИЙН ОНХС-ГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая төгрөг)

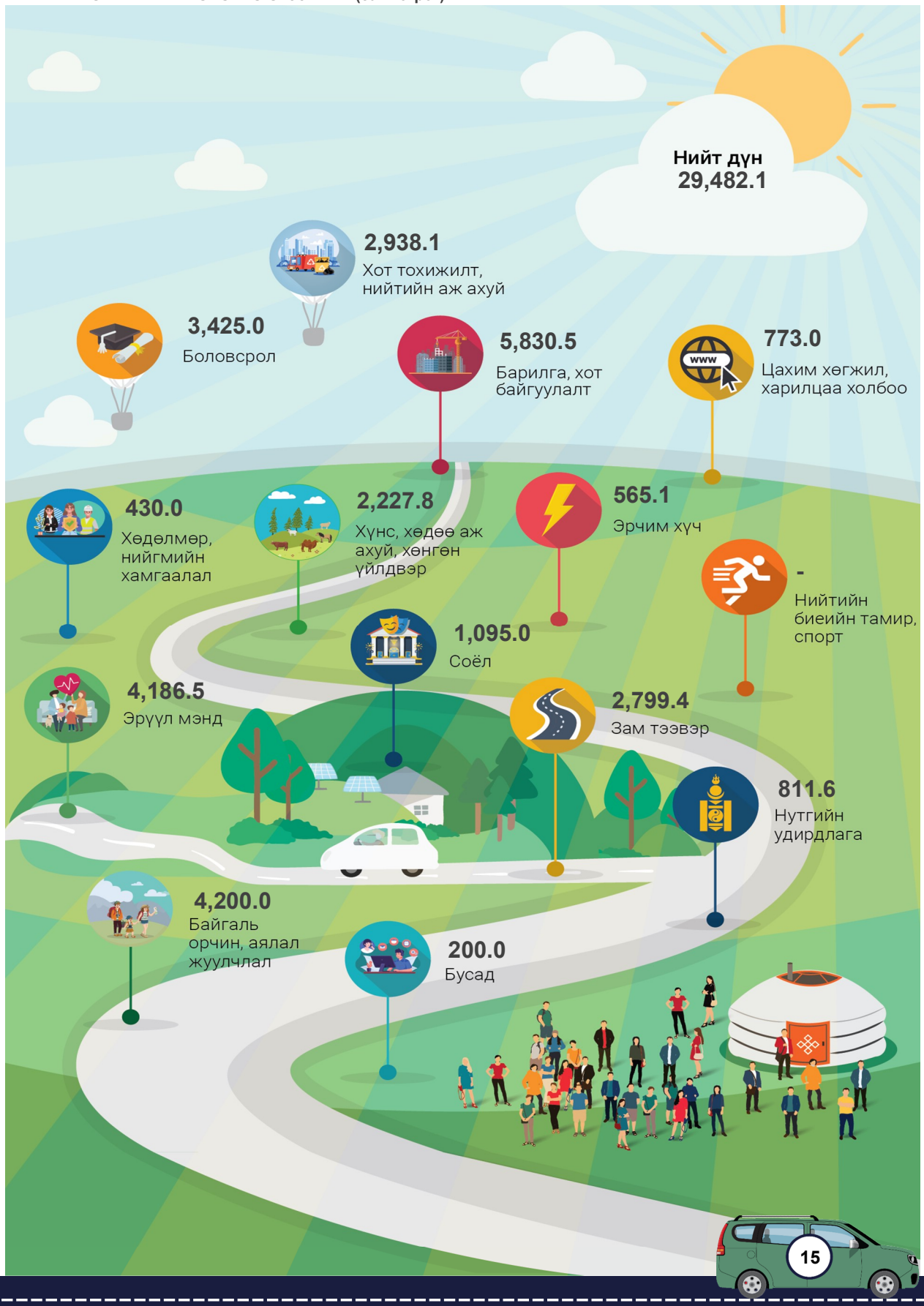

АЛТАЙ СУМ

13,144 км2 газар нутагтай.

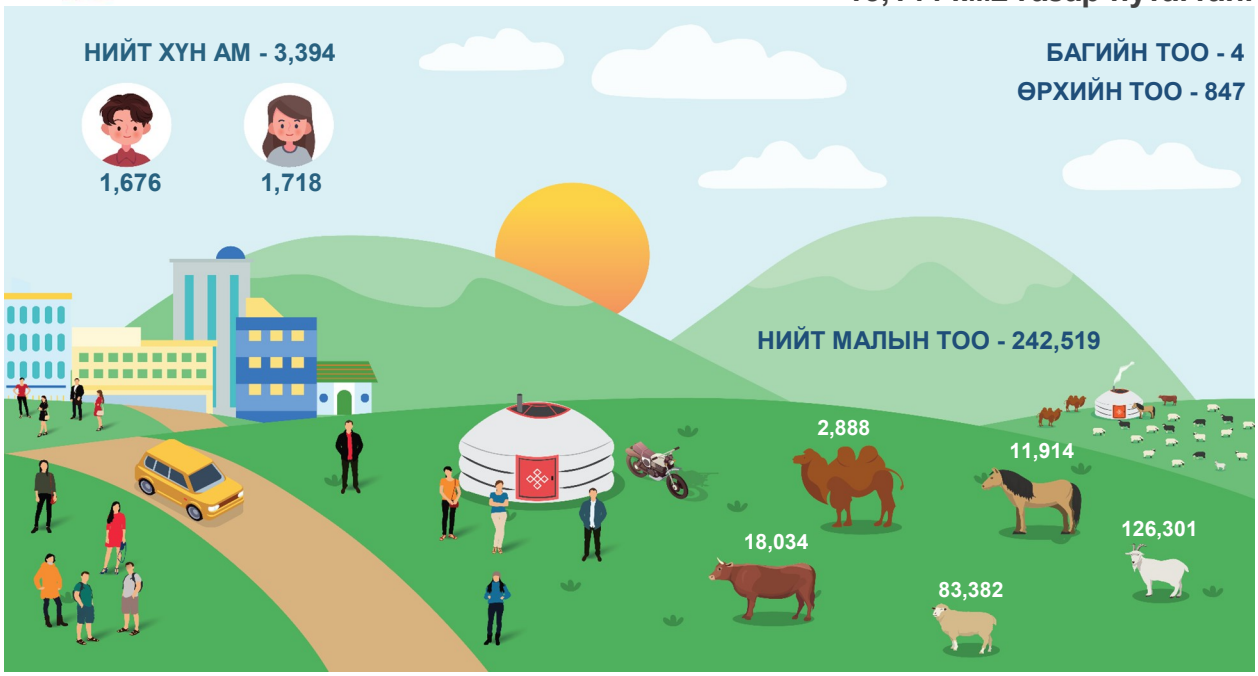

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

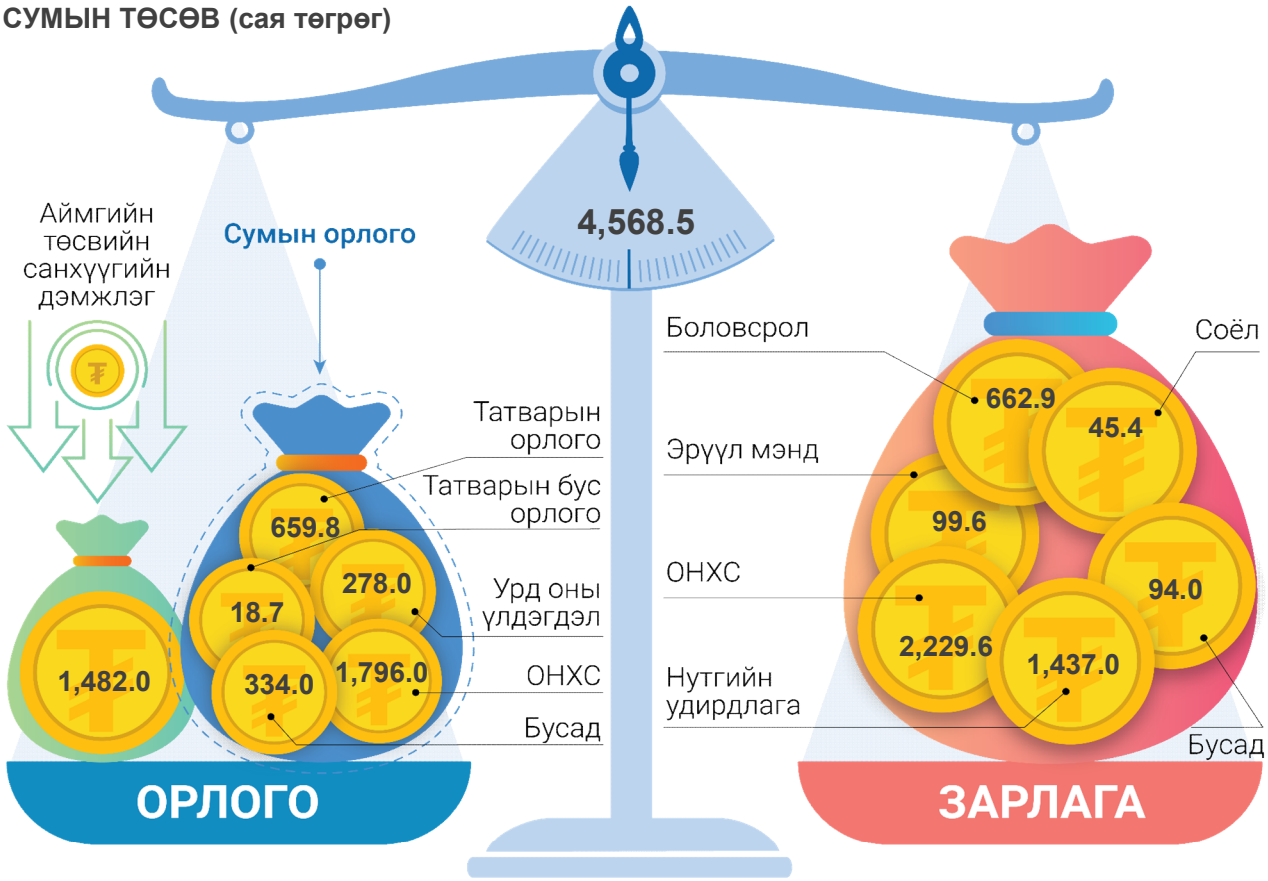

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСӨВ

1,391.8

Хөшөөт-Үөнч чиглэлийн 35 кВ цахилгаан дамжуулах агаарын шугамаас Алтай сум хүртэлх 35 кВ-ын

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

223.0

Сургуулийн дотуур байрны засвар (Алтай сум)

АЙМГИЙН ОНХС

100.0

Ундны усны эх үүсвэрийг сайжруулах (Алтай сум)

СУМЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

40.0

Хуваарилагдаагүй нөөц хөрөнгө МТТАТ

Алтай сумын нутаг Бодонч голын гүн хавцалд голын усны зүүн хөвөөнд баруун урагш сунан, түрж тогтсон Хар үзүүр гэх үзэсгэлэнт газар бий. Хар үзүүрийн эхэнд өндрөөрөө 50 метр, өргөн 20 метр элгэн хөх хад байгалиас заяажээ. Умар зүг харсан хясааны дунд тэрхүү хадан хошуу бусдаас ялгарна.

Сэнжит цохионы нүх нь босоо зуйван хэлбэртэй бөгөөд ачаатай тэмээ, морьтой хүн, УАЗ-469 машин багтаж гардаг. Хол, ойрын зочид, аялагчид, нутгийн иргэд энд дурсгалын зураг авахуулж, байгалийн сайхныг мэдэрдэг юм.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

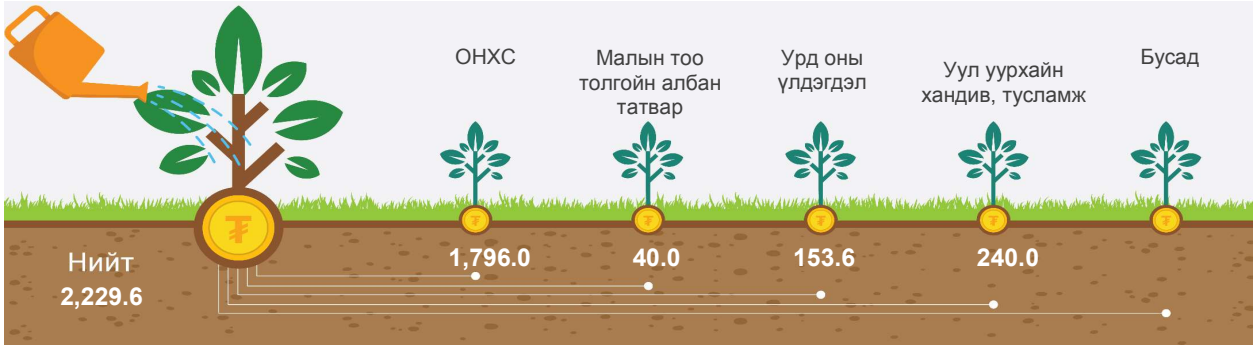

СУМЫН ОНХС

147.9
Алтангадас багийн төвийг эрчим хүчний шугамтай холбох

83.7
Барлаг багийн төвийг эрчим хүчний шугамтай холбох

272.1
Боомын амнаас босоо тэнхлэгийн зам дагуу гэрэлтүүлэг хийх

12.5
Цэцэрлэгийн үндсэн барилгад мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт

11.5
Цэцэрлэгийн барилгын өргөтгөлийн дулаан хангамжийг сайжруулах гал тогоо болон 2 ангийн цонх

15.0
ЭМТ цахилгаан газардуулга

107.7
Сумын төвд 0.4-200 кВ -ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц

48.0
Шим ус ОНӨААТҮГ-т бохир соруулах тээвэрлэх авто машин

7.7
Усны хэмжилтийн цэгт авто зогсоол байгуулах

56.0
Алтайн улаан ямааны цөм бүрдүүлэх

500.7
Хуваарилагдаагүй нөөц хөрөнгө

114.0
Ерөнхий боловсролын сургуулийн тоног төхөөрөмж

77.0
Эрүүл мэндийн төвийн ЭХО аппарат

12.1
Цэцэрлэгийн байгууллагад ухаалаг дэлгэц /98 инч нөаттэй/

50.0
Хогны авто машин шинэчлэх

85.0
Дук автомашин авах

19.4
Төрийн албан хаагчдыг зөөврийн компьютер тоног төхөөрөмжөөр хангах

11.3
ЭМТ-ийн сургалтын өрөөний лед дэлгэц тоног төхөөрөмж

19.9
Шил булгаас Хар дав хүртэлх чиглэлд нүүдлийн авто зам засвар

40.5
ЗДТГ-ын цонх солих засвар

СУМЫН ОНХС

10.2
Цэцэрлэгийн 3 ангийн зөөлөн эдлэл шинэчлэх

19.9
Бодонч багийн нутаг Цагдуултай зам засварын ажил

19.0
Бодонч багийн нутагт Хөндийн зам засварын ажил

19.0
Бодонч багийн нутагт Нарийны зам засварын ажил

18.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардалд

60.0
Гамшгаас хамгаалах дэд хөтөлбөр

162.1
Аймаг болон сумын Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр тусгагдсан хөтөлбөр

19.0
Тахилт багт гэрэлтүүлэг шинээр хийх

4.0
Мал нядалгааны нэгдсэн цэгтэй болох

2.3
Цагдаагийн кубоны барилгын гадна дотно тохижилт хийх

1.4
Байгалийн үзэгслэнт газруудыг хаягтай, танилцуулагатай болгох

7.5
ЕБС-ийн урьд талбайд авто зогсоол хийх

44.0
Сумын төвийн стадионы гадна авто зогсоол хийх

3.7
Жишиг хашаа жишиг гудамтай болох 4-р ажил

3.8
Жишиг хашаа жишиг гудамтай болох 5-р ажил

1.4
Тахилт багийн их засвар

4.0
Сумын хот тохижилт засвар үйлчилгээ

2.4
Бодонч багийн төвийн барилгын гадна засвар

12.0
Барлаг багийн төвийн дотор засвар

2.0
Цагдаагийн кубоны сантехникийн засвар

9.1
Доторлогоотой шуудуу шинээр хийх

33.2
Худалдаа үйчилгээний цэг дэлгүүрийн дэргэд нийтийн эзэмшлийн авто зогсоол

9.5
Сумын төвд гэрэлтүүлэг шинээр хийх

27.0
Гүн өрмийн худаг шинээр гаргах

3.2
Улаан хад Зээгийн застав Хүрэнгийн худаг засварлах ажил

БУЛГАН СУМ

8,104 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

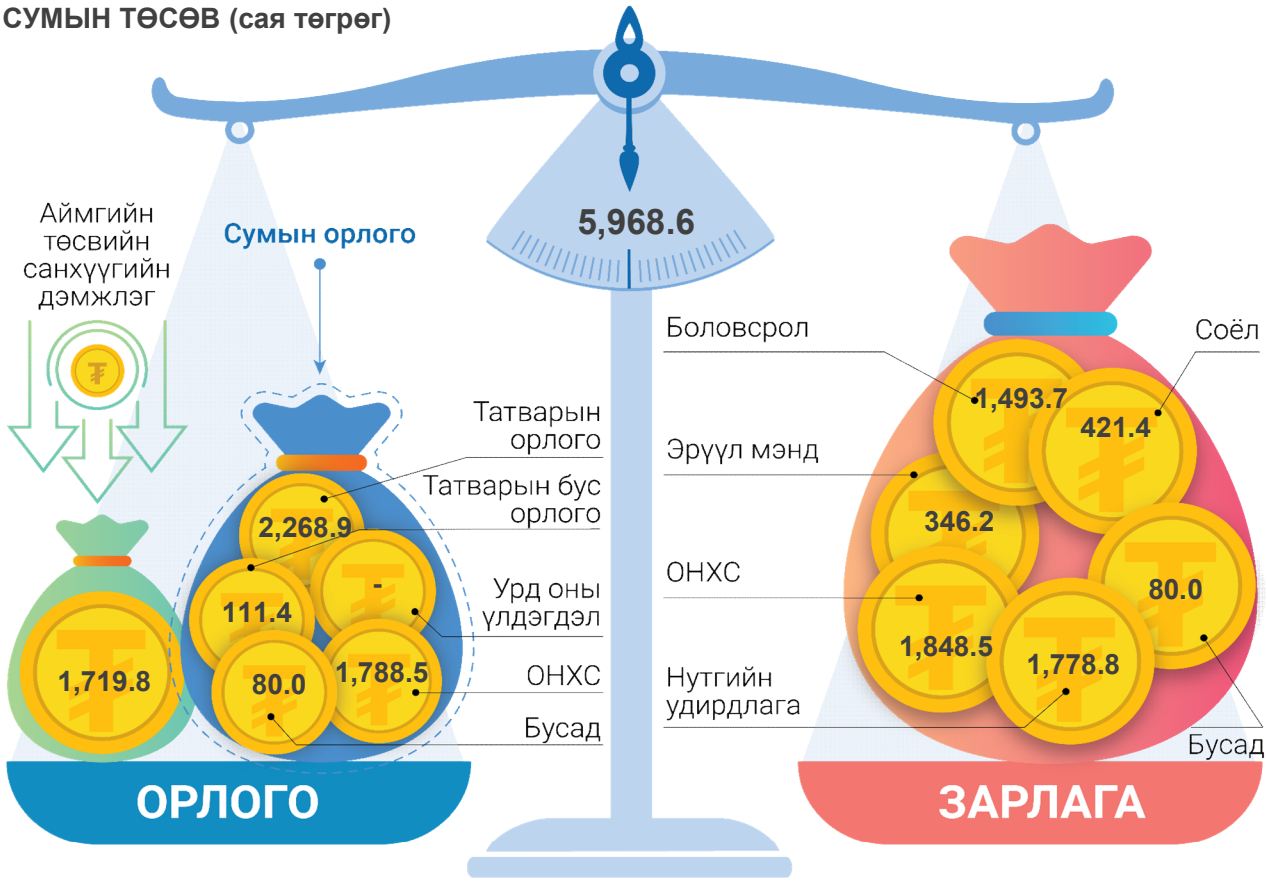

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

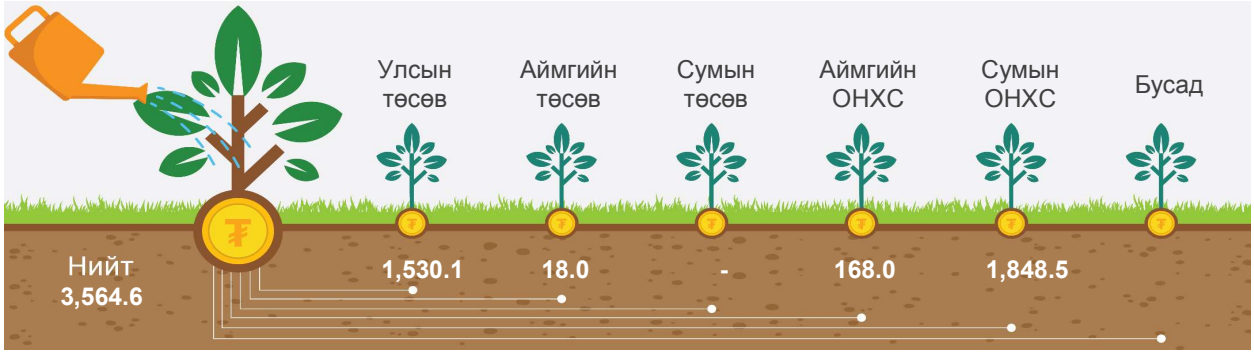

УЛСЫН ТӨСӨВ

1,530.1
Нутгийн зам төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэх хатуу хучилттай авто зам /Ховд,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

18.0
Багаж хэрэгсэл (305 дугаар тусгай салбар)

АЙМГИЙН ОНХС

168.0
Цахилгаан дамжуулах агаарын шугам хийх 10/0.4кв (Булган сум

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

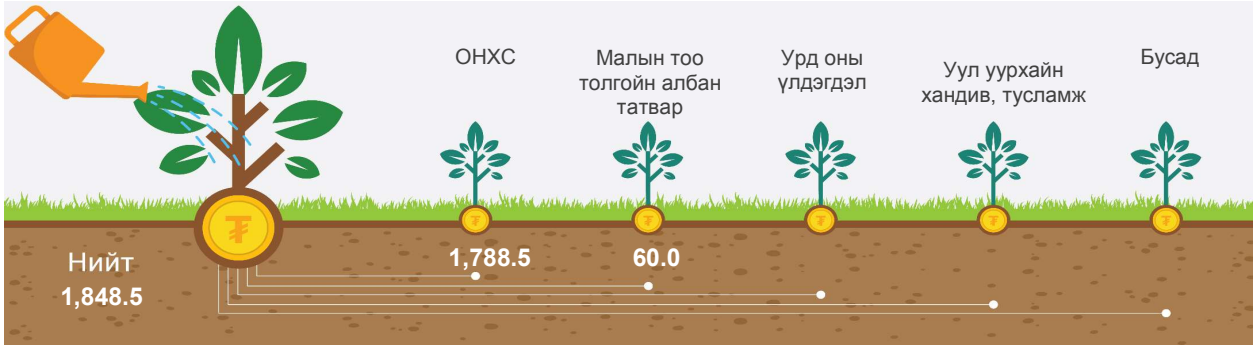

СУМЫН ОНХС

278.3
Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

283.9
Эрчим хүч 10квт болон 04 шугам трансформатор нэмэгдүүлэх Бүрэнхайрхан баг Хөрс ШТС-Гахайн байр

259.6
Эрчим хүч 10квт болон 04 шугам трансформатор нэмэгдүүлэх Бүрэнхайрхан баг Төв гаргалгаа баазын

80.0
Мал угаалгын ДУК машин

60.0
Хогны машин / өөрөө буулгагч/

33.5
Нэгдсэн эмнэлэгийн тоног төхөөрөмж

48.0
Соёлын төвийн лед дэлгэц /24м2/

15.1
Нэгдсэн эмнэлэгийн сувилагч нарын өрөө тохижуулах, тоног

8.0
Спорт ордон тоног төхөөрөмж

10.0
1-р цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж

10.0
2-р цэцэрлэгийн тоног төхөөрөмж

10.0
Ахмадын байрны дулааны цахилгаан холболт

32.8
МБЦС-ын дотуур байрны гадна тохижилт

8.0
Цаг уур халаалт

10.0
2- сургуулийн засвар

9.0
1- сургуулийн засвар

53.8
Алагтолгой багийн төвийн контор цэцэрлэгийн байр засвар цахилгаан халаалт

62.6
Байтаг багийн улаан булан өргөтгөл засвар

80.8
Баянсудал багийн соёлын төвийн засвар дулаан холболт

15.7
Баянгол багийн цахилгаан халаалт

СУМЫН ОНХС

66.6
Халуун усны цэвэр бохир дулаан холболт, цахилгааны монтаж

5.0
Яам шуудай гүүрний засвар

20.0
Усны эх багуудад

10.0
Соёлын төвийн байрны засвар

20.0
Камержуулалтын тохижилт, засвар

15.0
Гэрэлтүүлгийн засвар үйлчилгээ

32.3
1-р сургуулийн хичээлийн 2-р байрны дулааны шугам засвар

5.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал

35.0
Сумын төвийн замын зураг/ урьд оны үлдэгдэл

20.0
Иргэдийн санал санаачлага

20.0
Аварга хөтөлбөр

20.0
Ахмадын улсын аварга

3.0
Нохой муур устгал

115.5
Хог хөтөлбөр

12.0
Сургалт, суртчилгаа

10.0
Хүүхэд хамгаллын сургалт

10.0
Чадварлаг багш, сурагч хөтөлбөр

55.0
Малын гоц халдварт өвчний зардал

5.0
Малын сэг зэм устгах

БУЯНТ СУМ

3,759 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

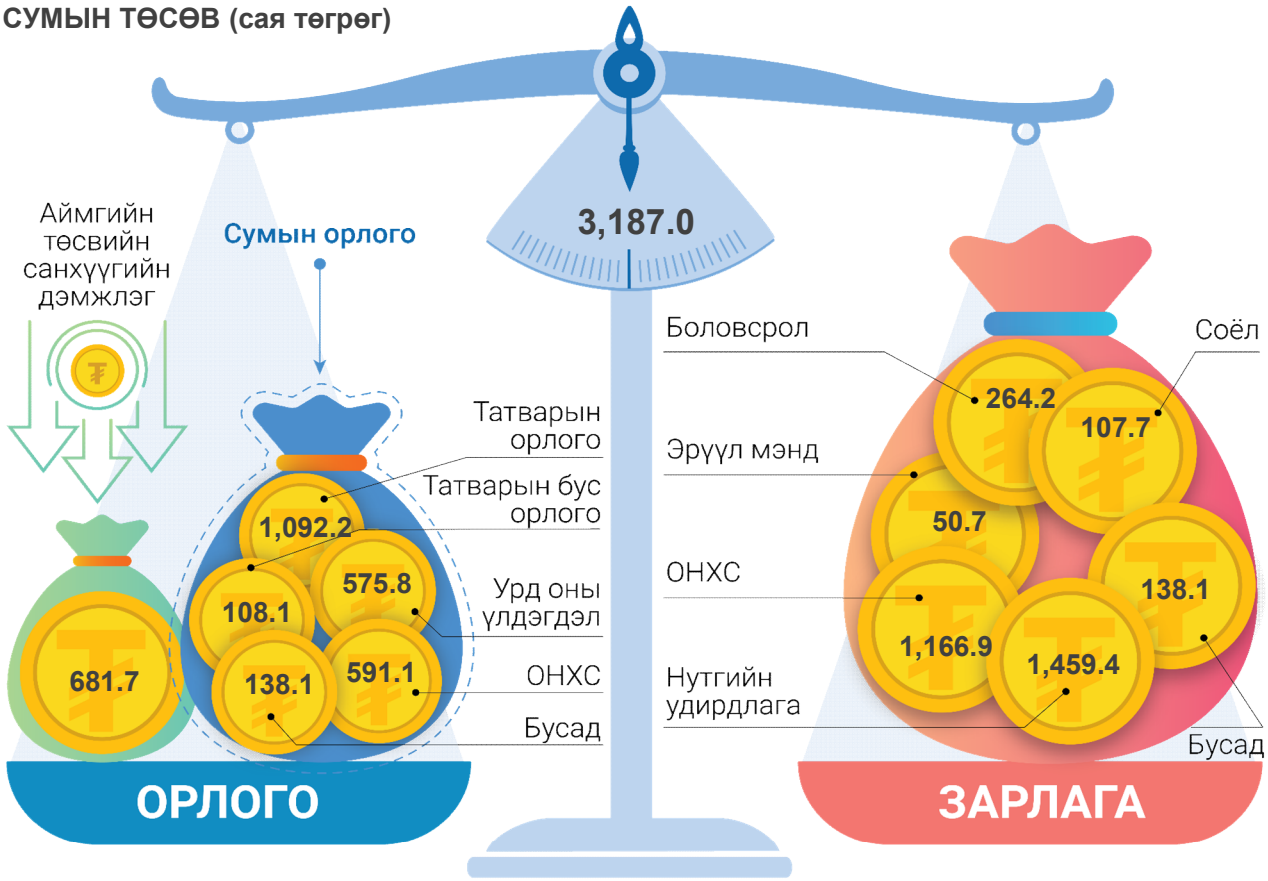

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

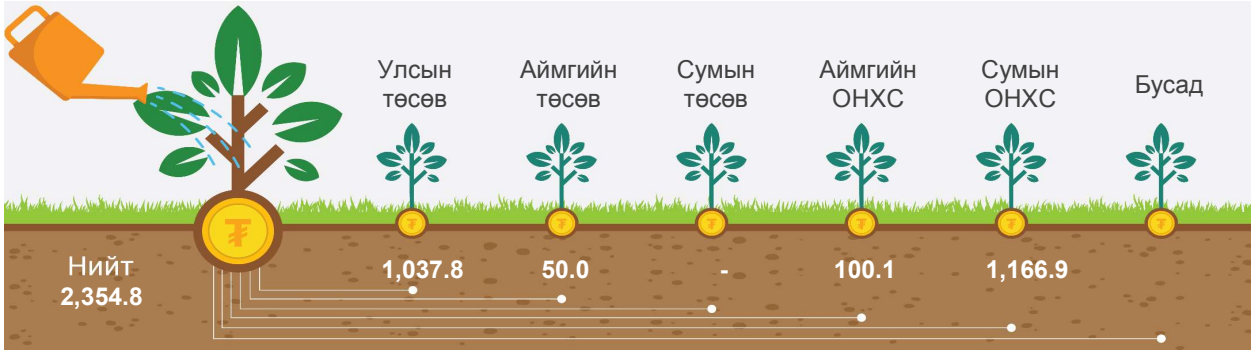

УЛСЫН ТӨСӨВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

272.7
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

765.1
Нутгийн зам төслийн хүрээнд хэрэгжүүлэх хатуу хучилттай авто зам /Ховд,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

50.0
Цэцэцрлэгийн барилгын засвар (Буянт сум)

АЙМГИЙН ОНХС

64.0
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

23.1
Хадлангийн талбайн хамгаалалт /Буянт сум/

13.0
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

СУМЫН ОНХС

30.0
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжилт /сургуулийн камер/

10.0
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжилт /Цагаан бургас багийн бод малын хашаа,

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

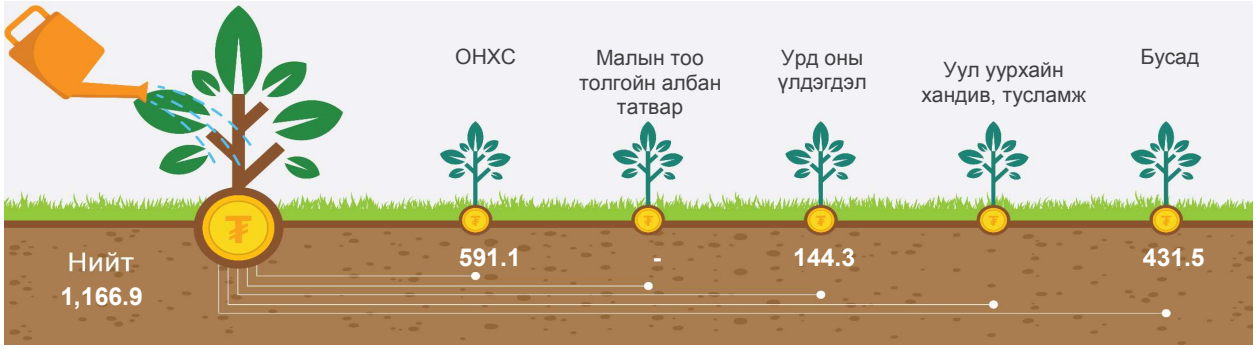

СУМЫН ОНХС

350.0
Сумын төвийн тохижилт

100.0
Монгол бөхийн сүлдэд талбай

48.0
Сумын төвийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах зураг төсөв

30.0
Үр сорт шинэчлэх зардалд

5.0
Мал аж ахуй, малын эрүүл мэндийг урьдчилан сэргийлэх ажлын зардал

23.0
Сумын цагдаагийн тасагт машин авах

80.0
Адапт төсөл

70.0
Наранхайрхан, Цагаан-Эрэг багийн хадлангын талбайд худаг гаргах, трансматор

300.0
Хуучин цэцэрлэг засаж тохижуулах, үйлдвэр үйлчилгээний нэгдсэн

20.0
Залуучуудын жилийн нэгдсэн арга хэмжээ

5.0
Хүүхэд хамгааллын багийг чадавхижуулах

10.0
Ахмад, эмэгтэйчүүдийн хөтөлбөр

5.0
Иргэдэд олгох эрүүл мэнд, эрх зүйн боловсролыг дэмжих зардалд

5.9
Төрийн албан хаагч болон ИТХ-ын төлөөлөгчдийг чадавхижуулах

10.0
ЗДТГ

10.0
ЕБС

10.0
СӨБ

10.0
Сумын соёлын төв

10.0
СЭМТ

25.0
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжилт /цахим ховд хөтөлбөр/

ДАРВИ СУМ

5,604 км2 газар нутагтай.

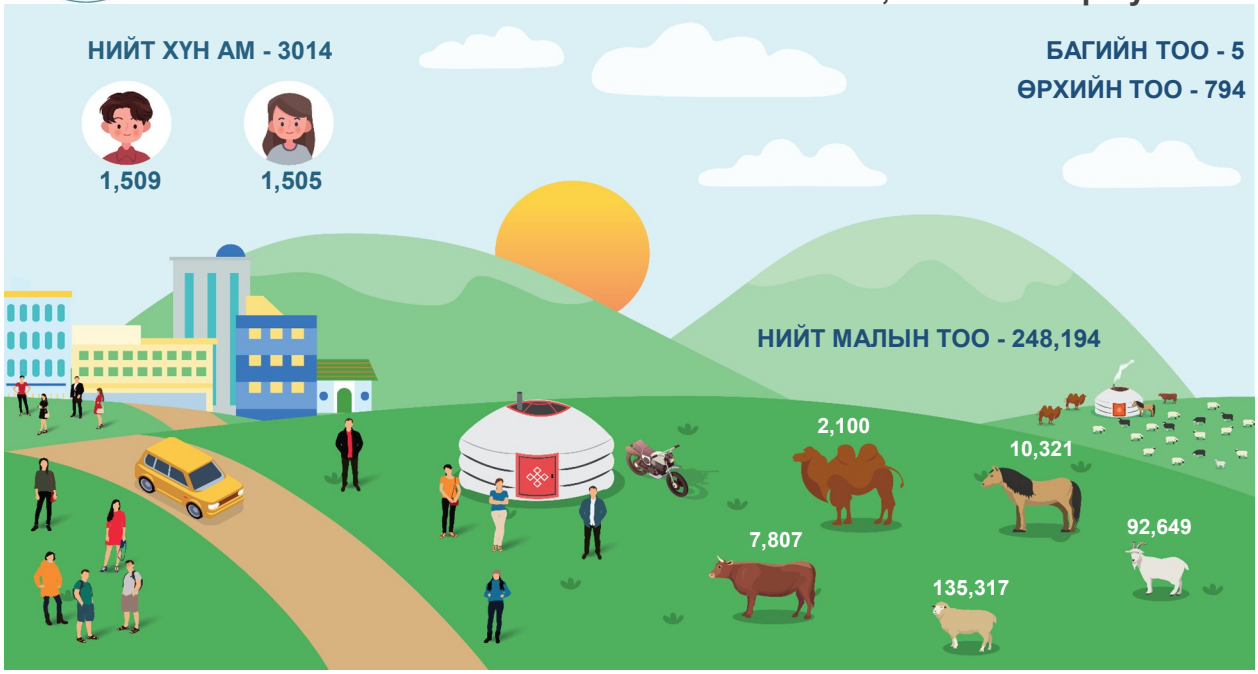

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

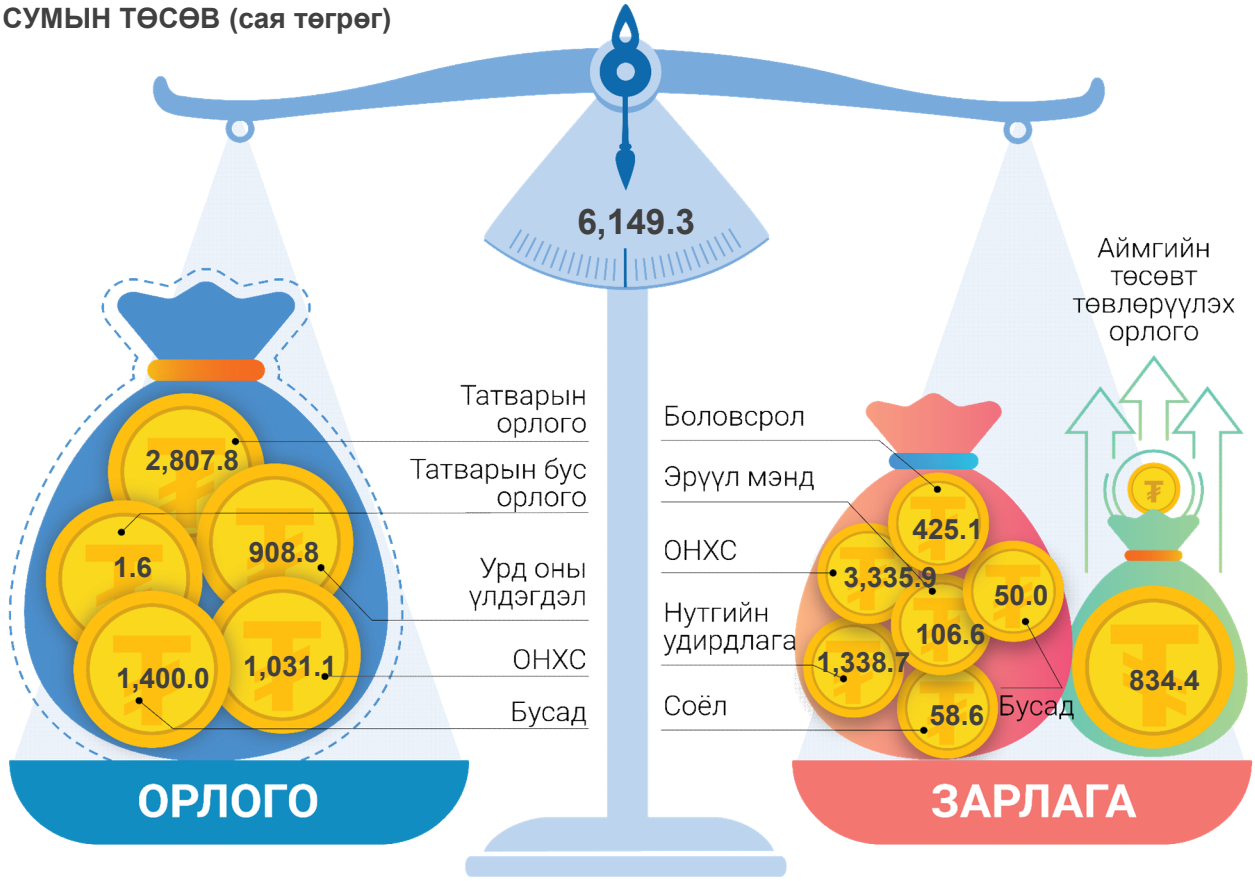

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

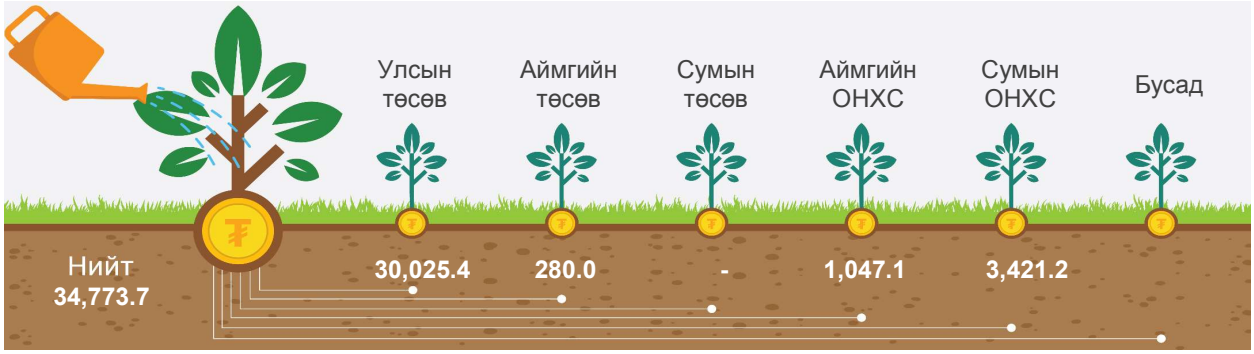

УЛСЫН ТӨСӨВ

272.7
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

11,665.9
Хэвтээ тэнхлэгийн хатуу хучилттай авто замтай Цэцэг сумыг холбох хатуу хучилттай авто зам, 32.4 км

3,992.1
Услалтын системийн шинэчлэл /Ховд, Дарви сум/

14,094.7
Хөшөөтийн нүүрсний уурхайг түшиглэсэн сайжруулсан шахмал түлшний үйлдвэрийн

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

80.0
Усны машин (Дарви сум)

200.0
Сургуулийн дотуур байрны засвар (Дарви сум)

АЙМГИЙН ОНХС

970.7
Сумын хөгжил-дэд бүтэц, Төвийн нэгдсэн цэвэр, бохир ус, эх үүсвэрийн цахилгаан, төв магистрал

76.4
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

275.7
Сумын хөгжил-дэд бүтэц, Төвийн нэгдсэн цэвэр, бохир усны гадна инженерийн шугам

Ховд аймгийн Дарви сумын нутагт орших Загал баатарын хиргисүүр нь өндрөөрөө 11 метр, голчоороо 70 гаруй метр юм. Нутгийн иргэд түүнийг Загал баатарын хиргисүүр, Өндөр овоо гэх мэтээр нэрлэж иржээ.
Энэхүү хиргисүүр нь Монгол орны хамгийн том хиргисүүр бөгөөд нутгийнхан энэ хиргисүүрийг эх орныхоо төлөө дайтаж явсан баатарын шарилыг харийн оронд алдахаас сэргийлж ийм өргөн, өндөр хад, чулуугаар дарж булсан гэх ам дамжсан яриа байдаг.
Энэ хиргисүүр нь Ази тивд байдаг гурван том хиргисүүрийн нэг бөгөөд хиргисүүр буюу чулуун овоот булшны соёл нь Монголын баруун хэсгээр тархсан хүрэл зэвсгийн үе, төмөр зэвсгийн үеийн соёл юм.
Энэ соёл 4000-5000 жилийн өмнөх учир киргизүүдтэй холбоогүй. Хиргисүүр нь оршуулгын байгууламжийн болон тахилгын гэсэн хоёр төрөлтэй байдаг. Загал баатрын хигисүүр нь оршуулгын байгууламжийн төрөлд ордог байна.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

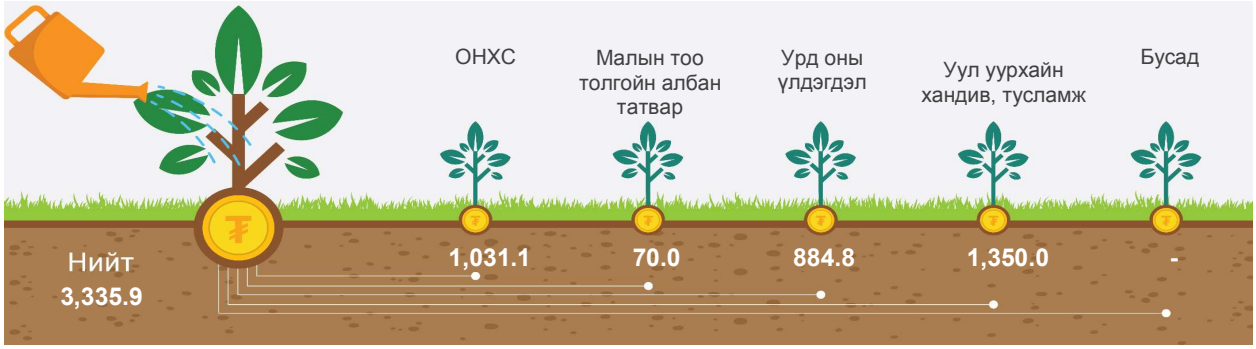

СУМЫН ОНХС

261.0
Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт

150.0
Мал нядалгааны талбай

200.0
Сутай хороололын ЦДАШ - 04 Шинэчлэл

75.0
Дулаан граж барих

66.0
Цэцэрлэгт хүрээлэн магадлангийн зөрүү

35.0
Инженерийн хийцтэй худаг гаргах /Дэлгэр баг/

35.0
Инженерийн хийцтэй худаг гаргах /Мөрөн баг/

35.0
Инженерийн хийцтэй худаг гаргах /Мөнгөн аяга баг/

35.0
Инженерийн хийцтэй худаг гаргах /Булаг баг/

45.2
Булаг багт өвс тэжээлийн агуулах байгуулах/Адапт төсөл оролцоо/

65.0
Соёлын төвд ариун цэврийн байгууламж барих

32.3
Цаг уурын харуулын автомат тоног төхөөрөмж

70.0
Ногоон байгууламж, Бүтээн байгуулалт, тохижилт

25.0
Инженерийн хийцтэй худаг гаргах /Хөвхөр хороллын хойт хэсэг/

15.0
Багийн Засаг дарга нарыг унаажуулах

75.0
Сургуулийн спорт заалны засвар, хэрэглэгдэхүүн

9.0
Хүүхдийн цэцэрлэгт ухаалаг дэлгэц

15.0
Дэлгэрийн амралтын байрны гадна талбайн тохижилт

15.0
Гэр хороллын гудамжны гэрэлтүүлэг засвар

20.0
Засаг Даргын Тамгын Газрын угтах үйлчилгээний тохижилт

СУМЫН ОНХС

32.0
Хөдөөгийн багуудын тохижилт

35.0
Дэлгэрэх хорооллын худгийн барилга, Автомат тоног төхөөрөмж

15.0
Булаг баг худаг засвар

15.0
Дэлгэр баг худаг засвар

15.0
Мөрөн баг худаг засвар

15.0
Мөнгөн аяга баг худаг засвар

169.0
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө оролцоо

19.5
Эрүүл шүдтэй Эрүүл иргэн хөтөлбөр

20.0
Олхонууд цэцэрлэгт хүрээлэнгийн зураг төсөв

10.0
Сумын брэнд бүүк бүтээх

15.0
Сургууль, Цэцэрлэгийн хувилбар сургалтын гэр хөтөлбөр

55.0
Ахлах дунд ангийн сурагчдын үдийн хоолны дэмжлэг /ЕБС/

20.0
ЕБС Үдийн хоол хөтөлбөрийн тоног төхөөрөмж

70.0
Төрийн бүтээмжийг сайжруулах төсөл арга хэмжээ

10.0
Бизнес энкуватор төвийн зураг төсвийн өртөг

20.0
Залуучуудын хөгжлийг дэмжих хөтөлбөр

67.3
Адапт төслийн татмын ойжуулалтын оролцоо

50.0
Боловсролын салбарын төсөл арга хэмжээ

40.0
Эрүүл мэндийн салбарын төсөл арга хэмжээ

15.0
Гамшигаас хамгаалах урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

5.0
Ахмад хөтөлбөр

27.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

6.5
Гэр бүл, Хүүхэд хамгаалалын арга хэмжээ, хүүхдийн оролцооны байгуулагын дэмжлэг

50.0
ЗДҮАХ дэх хөтөлбөр төсөл арга хэмжээ

125.0
Төрийн зарим чиг үүрэг, ажил үйлчилгээг бусдаар гүйцэтгүүлэх арга хэмжээ

СУМЫН ОНХС

40.0
Соёл, спорт,аялал жуулчлал төсөл арга хэмжээ

35.0
Гэр хөтөлбөр

10.0
Цагдаагийн постны халаалтны засвар

7.0
ЗДТГ интернет сүлжээний засвар

20.0
Хүүхэд хөгжлийн төвийн барилгын оролцоо

60.0
Зөөврийн ЭХО Аппарат

80.0
Төрийн албан хаагчдыг компьютержуулах

20.0
Багийн Засаг дарга нарыг компьютержуулах

5.0
Цэцэрлэгийн гал тогооны уур сорогч

20.0
Дэлгэрийн амралтын байрны тавилга эд хогшил

10.0
Геодезийн цэг тэмдэгт судалгаа хийх

46.4
Нийтийн ариун цэврийн байгууламж

60.0
ЖДҮ -ийг дэмжих төвийн барилга барих

6.0
Дэлгэрэх хорооллын худагт цэвэршүүлэх тоног төхөөрөмж

400.0
Сумын төвийн Булган хорооллын ЦДАШ-ын шинэчлэл

10.0
ЗДТГ-ын агуулах барих

11.5
ЭМТ лабораторын тоног төхөөрөмж

85.0
ЗДТГ-ын тавилга тоног төхөөрөмж

140.1
Чанарын баталгааны 5% /барилга байгууламж/

15.0
Малчдын сургалт мэдээлэл

25.0
Мал угаалгын ванн барих

10.0
Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

10.0
Нөхөрлөлүүдийн хамтын ажиллагаа

10.0
Сутай үүлдрийн цөм сүргийн ангилан ялгалт

ДӨРГӨН СУМ

4,128 км2 газар нутагтай.

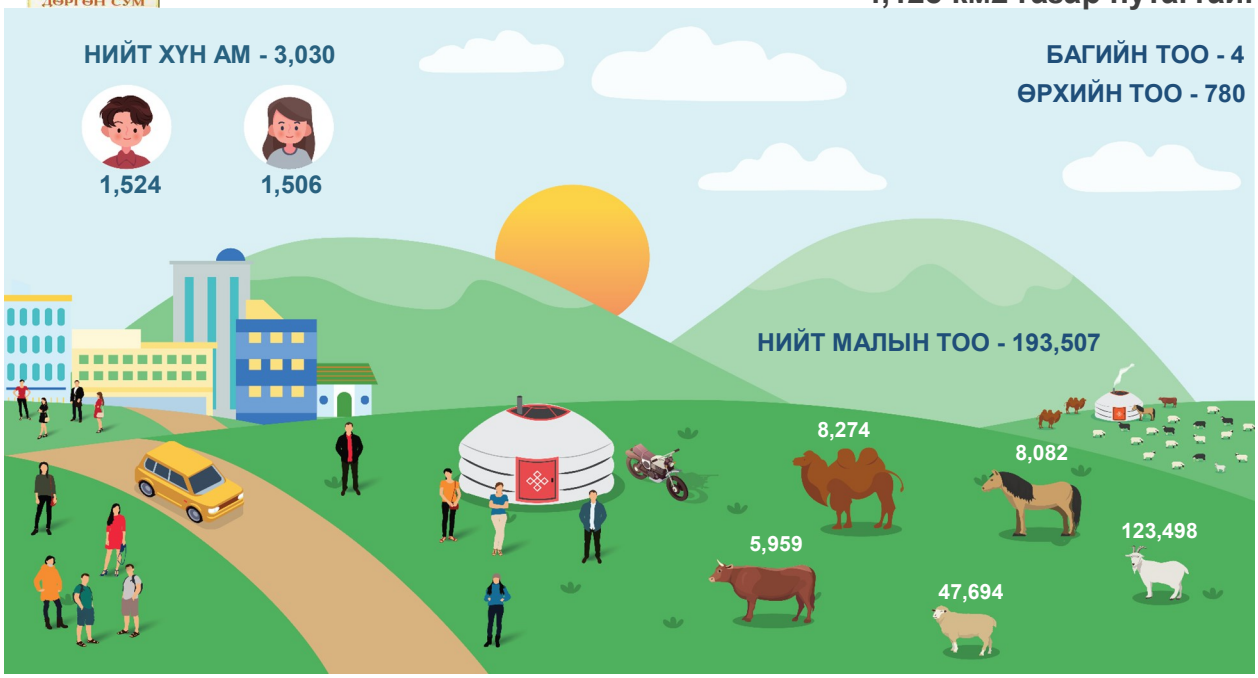

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

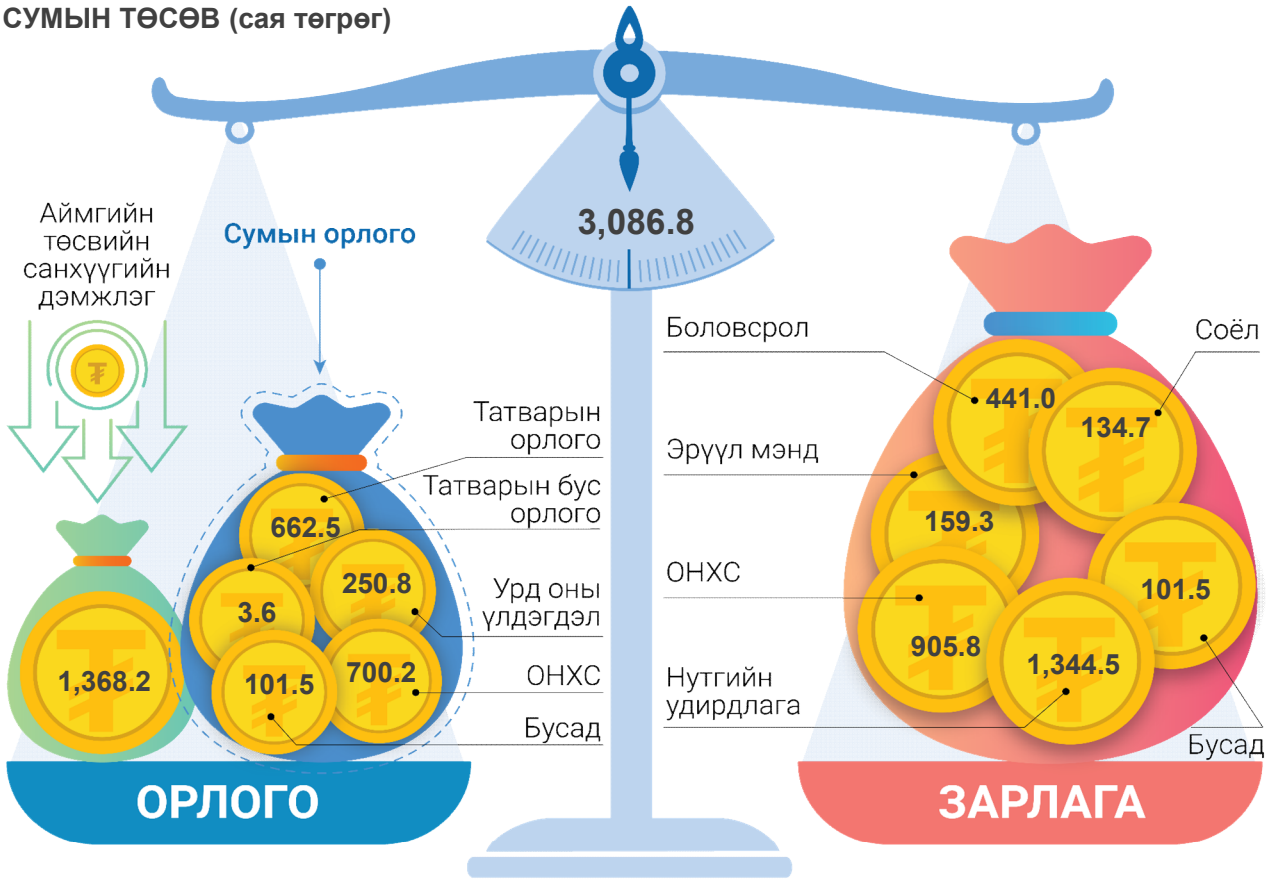

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

272.2
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

19,154.6
Ховд-Дөргөн сум чиглэлийн хатуу хучилттай авто зам, 40.7 км /Ховд, Дөргөн сум/

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

230.0
Цэвэр усны хангамжийг сайжруулах (Дөргөн сум)

350.0
Цэцэрлэгийн засвар (Дөргөн сум)

СУМЫН ОНХС

20.0
Малын эрсдлээс хамгаалах зардал

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

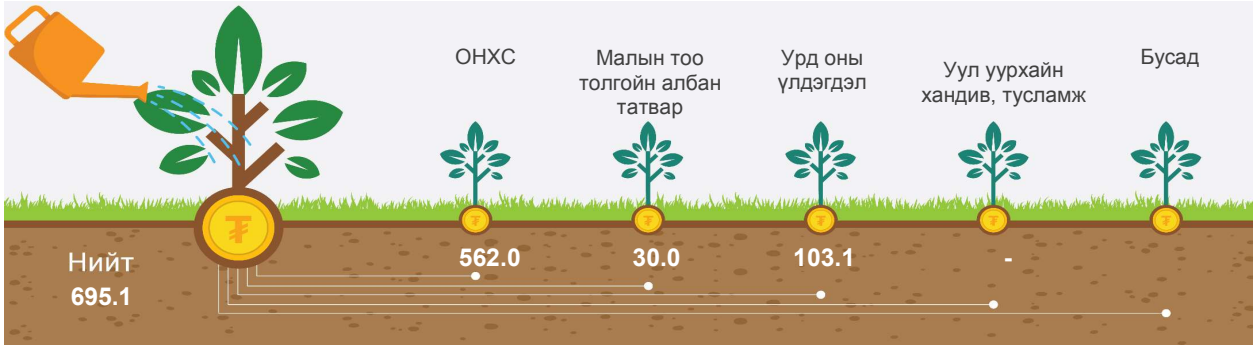

СУМЫН ОНХС

100.0
Сумын төвийн дулаан, цэвэр усны шугам сүлжээний өргөтгөлийн

60.0
Сумын төвийн ундны усыг цэвэршүүлэх тоног төхөөрөмж тавих

60.0
Тусгай зориулалтын машин /бохирын машин/

30.0
Нүүдлийн багийн төв

67.2
Богино долгионы станц худалдаж авах

50.0
Сумын төвийн тохижилт

30.0
Наадмын талбайг зүлэгжүүлэх

35.0
Олон улсын төсөл хөтөлбөрийн оролцоо

250.2
Хөрсний бохирдлоос сэргийлж сумын төвийн айл өрхүүдийг эко нольтой

15.0
Зориулалтын морины сэрвээ хэмжигч

20.0
Гэрэлтүүлгийн засвар үйлчилгээ

5.0
Нохой муур устгах

20.0
Мал угаалын ванны засвар үйлчилгээ /Аргалант баг/

35.0
Энгийн гар уурхайн худгийн засвар, зарим худгийг ухаалаг болгох

50.0
Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр дэх дэд хөтөлбөр, төсөл арга

15.0
Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах зардал

20.0
Төлөөлөгчийг чадваржуулах хөтөлбөр

13.4
Гэрээний 5 хувь

6.0
Малчдын сургалтын зардал

4.0
Хуц ухна ээмэгжүүлэх зардал

ДУУТ СУМ

2,146 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

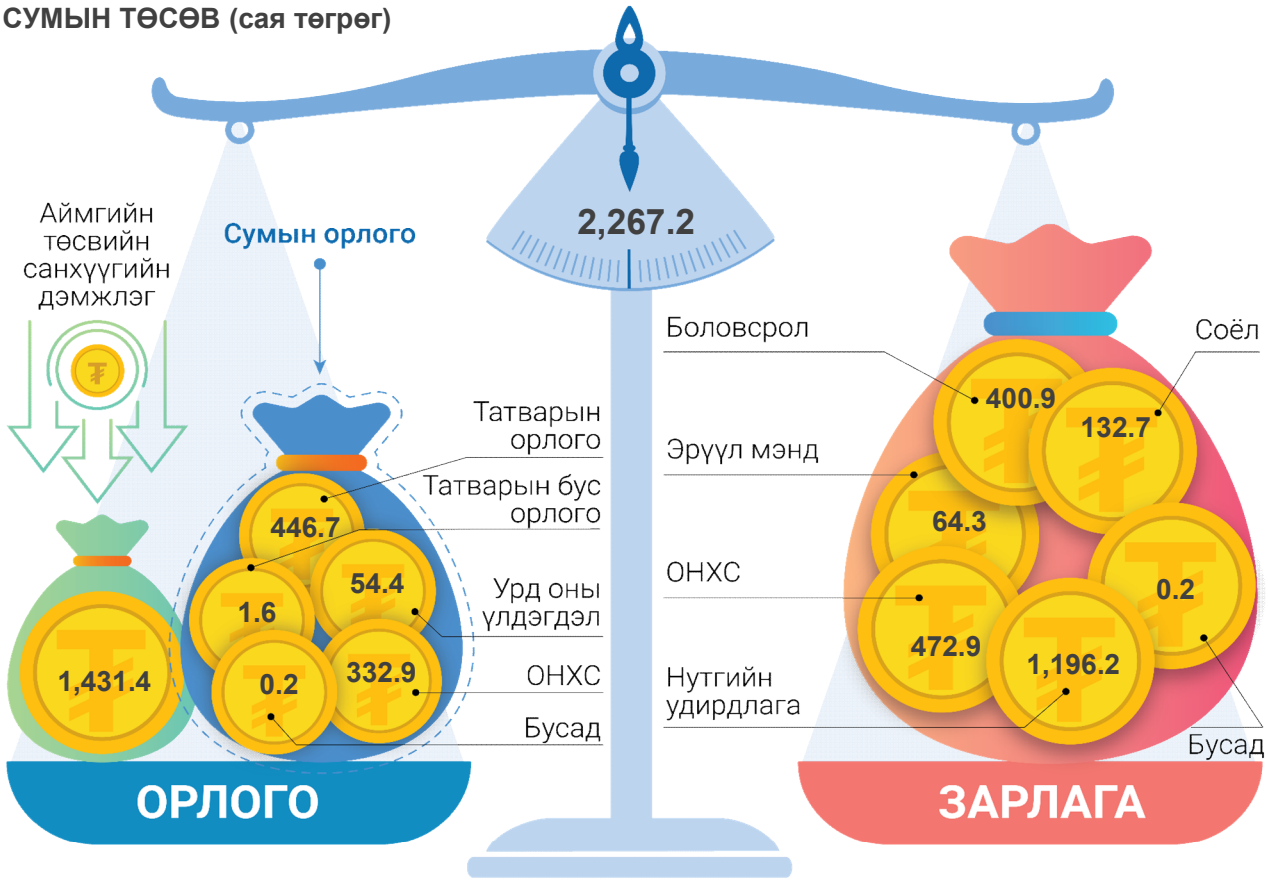

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

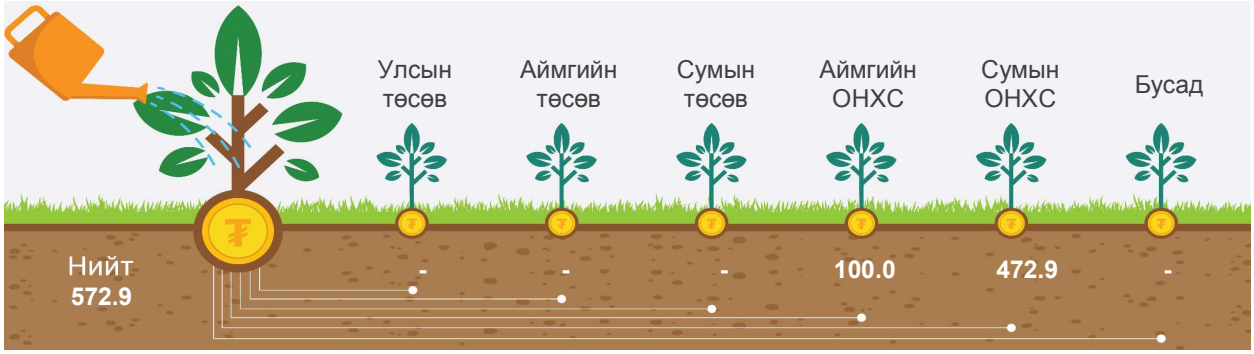

АЙМГИЙН ОНХС

100.0
Гудамж талбайн тохижилт (Дуут сум)

СУМЫН ОНХС

12.0
Худаг уст цэгийн хайгуул хийх

4.0
Мал амьтны халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

19.6
Гэмт халдлага, гамшгаас хамгаалах зардал

20.0
Худаг уст цэг гаргах, засварлах

2.0
Малчидад зориулсан сургалт, суртачилгаа

12.9
Адапт төслөөр хэрэгжих ажлын оролцоо

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

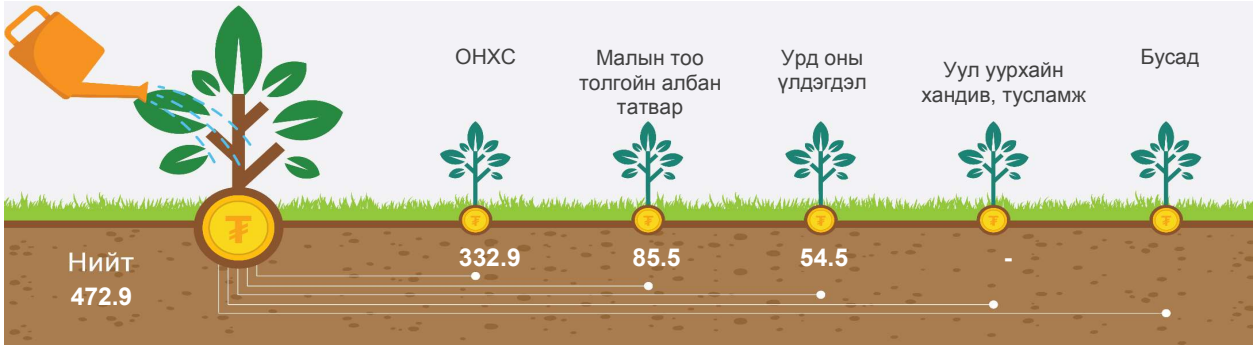

СУМЫН ОНХС

15.0
Хогийн цэгийг булшлах, хашаажуулах

10.0
Дотуур байрны хүүхэд хөгжлийн өрөө тохижуулах

95.0
Универсал трактор авах

60.0
Цэнгэлдэх хүрээлэнгийн хашаа татах

65.5
Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

10.6
Соёлын төвд Үндэсний хөгжим авах

17.0
ЭМТ-ийн зөөлөн эдлэл, аюултай хог хаягдал зайлуулах

8.4
Камержуулалтын урсгалын төлбөр

14.2
ЕБС-ийг хашаажуулах

10.0
Зам засвар

25.0
Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр

3.0
Хүүхэд хамгаалал

12.0
ИТХ төлөөлөгч үйл ажиллагааны хөтөлбөр

2.0
Ахмадаа ачилъя хөтөлбөр

3.6
ГХУСАХЗ

11.0
Өв соёл туулийн арга хэмжээ

10.0
цэцэрлэг тохижилт

5.8
Хог цэвэрлэгээ, нохой устгал

8.5
Сурин харвааг хөгжүүлэх

15.0
Өвсний нөөц бүрдүүлэх

ЖАРГАЛАНТ СУМ

70 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

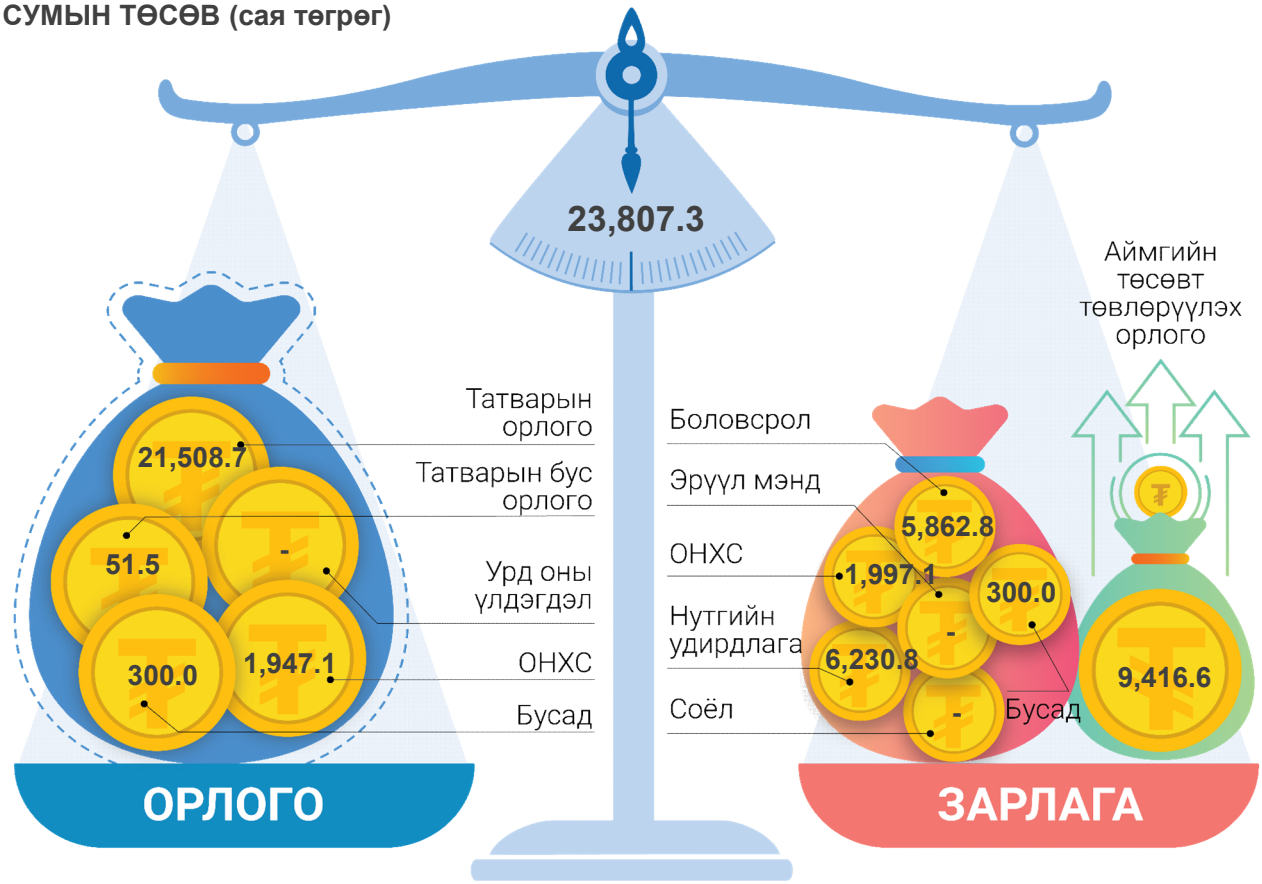

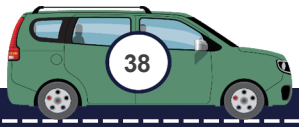

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

3,280.0
Цагдаагийн газрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/

4,082.4
Оюутны дотуур байрны барилга /Ховд/

1,022.1
Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Жаргалант сум, 12 дугаар баг, 4 дүгээр

1,091.6
Цэцэрлэгийн барилга, 150 ор /Ховд, Жаргалант сум, 5 дугаар баг, 6 дугаар

1,820.0
Цэцэрлэгийн барилга, 240 ор /Ховд, Жаргалант сум, 7 дугаар баг, 2 дугаар

1,311.5
Гэр бүл хөгжлийн төвийн барилга /Ховд, Жаргалант сум/

1,000.1
Кино театрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/

4,488.0
Олон угсаатны театрын барилга /Ховд, Жаргалант сум/

8,507.2
Гэр хорооллын цэвэр, бохир усны шугам сүлжээ, бохир усны гол магистрал шугам 2 дугаар ээлж /Ховд,

5,000.0
Ховд хотын ундны усны хоёр дахь эх үүсвэр /Ховд, Жаргалант сум/

18,184.0
Шинэ Ховд" үйлдвэр технологийн паркийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалт /Ховд, Жаргалант

1,368.1
Бичигт, Алагтолгой, Баатархайрхан, Тахилт, Бугат, Буянт, Хайрхан багуудын цахилгаан

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

50.0
Малчны хорооллын 8, 9,10, 11 дүгээр гудамжны цахилгаан хангамжийн барилга угсралтын ажил

50.0
Их гүүр дээд талын суурьшилын 12,13,14,15,16 дугаар гудамжны цахилгаан хамгамжийн барилга

316.4
"АДАПТ" төслийн санхүүжилтэнд аймгийн оролцоо

1,500.0
"Хашаандаа сайхан амьдарцгаая" төслийн гэр хорооллын айл өрхийг цэвэр бохир усны шугамд

85.0
Өрхийн эмнэлэгийн барилгын өргөтгөл (Жаргалан ӨЭМТ)

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

80.0
Худаг гаргах 2ш (ШШГГ)

200.0
Тусгай зориулалтын, тоноглолтой бохир усны машин 15тн (Шим-Ус

30.0
Албан хэрэгцээнд шаардлагатай тоног төхөөрөмж- (Санхүүгийн

30.0
Авто машин (ШШГГ)

40.0
Сургалтын тоног төхөөрөмж (Бугат ӨЭМТ)

110.0
Эсба байрны засвар, тохижилт (Цамбагарав баг, лифт)

350.0
Экскаватор (Шим-Ус ОНӨААТҮГ)

50.0
Тоног төхөөрөмж (Гадаадын иргэн харьяатын газар)

200.0
6 авто машины граш (Зэвсэгт хүчний 123 дугаар анги)

300.0
Авто машин (Гадаадын иргэн харьяатын газар)

600.0
Авто машин парк шинэчлэл (ИТХ, ЗДТГ)

200.0
Барилгын дотор засварын ажил, тоног төхөөрөмж (ИТХ, ЗДТГ)

30.4
Шинэ суурьшлын бүсийн 8ш холбооны худаг шинэчлэх

45.0
Жаргалан сумын 7-р сургуулийн уулзварын кабель шинэчлэх

2,000.0
Баялаг бүтээгчдийг дэмжих, бизнесийн орчин бүрдүүлэх арга хэмжээний зардлын

75.0
Тэмээ өсгөх, чанарыг сайжруулах, бойжуулсан ботгонд олгох мөнгөн

40.0
Баяр наадам арга хэмжээний зардал

140.0
Гамшгийн эрсдлийг бууруулах цогц арга хэмжээний зардал

170.0
Теле-хяналтын камерын дэд төвийн үйл ажиллагааны зардлын

230.4
Цахилгаан шат хийх санхүүжилт (Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний

13.1
Хэрэглээний халуун усны холболт (Асрамжийн газар)

60.0
Стандартын шаардлага хангасан орчин бүрдүүлэх (16 дугаар цэцэрлэг)

40.0
Хатуу хөтлийн суурин газрын трансформатор барих (Жаргалант сум,

40.0
Хатуу хөтлийн суурин газрын өндөр хүчдэлийн трансформатор (Жаргалант сум, Цамбагарав баг 7-р

19.6
Хатуу хөтлийн суурин газрын зүүн талд инженерийн хийцтэй худаг (Жаргалант сум,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

45.0
Өрхийн эмнэлэгийн барилгын өргөтгөл (Жаргалан ӨЭМТ)

60.8
Биеийн тамирын талбайн тохижилт, засвар (Жаргалант сумын ЕБС-ын

150.0
Баруун бүсийн Хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухаан, эрдэм шинжилгээний хүрээлэн ТЭЗҮ

50.7
6 авто машины граш (Зэвсэгт хүчний 123 дугаар анги)

503.9
Жаргалант станцын Баянбулаг гаргалгаас Ховд сумыг холбох 6кВ-ын цахилгаан дамжуулах

20.0
Хуучин барилга буулгалтын зардал (БОЭТ)

14.8
Автобус баазын хашаа (Жаргалант сум)

100.4
Цэвэр усны 400 метр ф-150 шугам шинэчлэх (Жаргалант сум,

150.0
Авто машин, тавилга, тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг (Татварын хэлтэс)

122.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тохируулгатай ширээ сандал (Сургууль, цэцэрлэг

20.0
Тусгай зориулалтын контейнер худалдан авах дэмжлэг (Шүүх

60.0
Алслагдсан багуудын цахим сүлжээ нэвтрүүлэх туршилт

230.0
Цахим санхүү, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл

120.0
Аймгийн ЗДТГ-ын автомашины шинэчлэл

46.0
Ус цэвэршүүлэгч төхөөрөмж (Цэцэрлэг 1-16 нэгдэл, 7 сум)

38.4
Барилгын засвар, тохижилт (Тагнуул)

26.1
Тохижилт, засвар (1 дүгээр цэцэрлэг)

48.6
Барилгын сан техникийн засвар (Хөгжил политехник коллеж)

15.0
Магистрал шугамын Наран баг дахь өрхийн эмнэлэгийн цэвэр усны

155.5
Хотын нийтийн бие засах газар байгуулах (CITY toilet, тамхины цэг)

346.0
Хөгжимт драмын театрын урд талбайн тохижилт багц-2

468.0
Спортын ордны засвар

450.0
Прогресс сургуулийн их засвар

350.0
ЕБС-ийн засвар (Жаргалант сум, 3-р сургууль)

100.0
Сургуулийн засвар (Жаргалант сум 1-р сургууль)

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

220.8
Спорт заалны засвар (Хөгжил политехник коллеж)

250.0
Шугам сүлжээг шинэчлэх (Булган сумын ЕБС-ын 1 сургууль)

600.2
Оюутны II байрны их засварын ажил (МУИС-ийн Баруун бүсийн сургууль)

156.0
Спорт заалны засвар (Жаргалант сум 2-р сургууль)

200.0
Эрүүл мэндийн төвийн засвар, тохижилт (Баатархайрхан баг)

375.0
Цэцэрлэгийн засвар (Жаргалант сум 7 дугаар цэцэрлэг)

200.0
Цэцэрлэгийн засвар (Жаргалант сум 5 дугаар цэцэрлэг)

339.5
Цэцэрлэгийн засвар (Жаргалант сум 12 дугаар цэцэрлэг)

80.0
Барилгын засвар (3 дугаар цэцэрлэг)

288.0
Спортын ордны засвар

СУМЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

35.9
Хүүхдийн тоглоомын талбай, гадна орчны тохижилтын ажил /Цэнгэг

12.0
Золбин муурны тоог хязгаарлах

233.7
Наран багийн орон сууцны нийтийн эзэмшлийн зам талбайн тохижилт /Буянтын

20.8
Жаргалант сумын ерөнхий боловсролын сургуулиудын сэтгэл зүйчдийн өрөөг тохижуулах /1,2,3,Цаст

8.3
7 дугаар цэцэрлэгийн хүнсний зориулалттай агуулах барих

8.2
Бага тойргийн 4 замын уулзвар дээр таксины зогсоол хийх /Тахилт баг/

14.9
Хүндэтгэлийн гэр өргөө /Жаргалант сум/

77.5
Жаргалант ЕБ 1-р сургуулийн биеийн тамирын заалны засварын

10.0
Буянт багийн хүүхдийн тоглоомын талбай засварлах./15-р гудамж/

17.9
ЕБ-н 2-р сургуулийн спорт заалны засвар

6.0
Газрын киоск машин

10.5
Бичигт баг киоск худаг хийх

8.8
Гүйцэтгэлийн баталгааны 5 хувь

138.8
ЖСЗДТГ-ын гадна тохижилт

25.0
5-р цэцэрлэгийн тоглоомын талбай хийх

СУМЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

12.0
2-р сургууль хашааны гэрэлтүүлэг хийх

24.0
БОЭТ-ийн шүдний тоног төхөөрөмж

13.7
ЖСЗДТГ-т Дрон, Аппарат авах

30.0
ИТХ -ын тоног төхөөрөмж худалдан авах

10.1
Зэвсэгт хүчний 123 дугаар ангийн албаны өрөөний ширээ, сандал худалдан

15.0
ЖСЗДТГ-ын тоног төхөөрөмж

20.0
Худгийн засвар үйлчилгээ

13.0
Нийтийн эзэмшлийн зам талбайн засвар үйлчилгээ

20.0
1-р цэцэрлэгийн гал тогооны засвар

24.0
Боловсролыг дэмжих арга хэмжээ

20.0
Соёл урлагийг дэмжих арга хэмжээ

13.0
Аялал жуулчлалыг дэмжих арга хэмжээ

13.0
Эрүүл мэндийг дэмжих арга хэмжээ

16.0
Спортыг дэмжих арга хэмжээ

4.0
Жаргалант сум ЗДТГ-ын Цахим хуудас хөгжүүлэх арга хэмжээ

15.0
Хамтарсан багийн үйл ажиллагааг дэмжих хөтөлбөр

10.0
Ахмадыг дэмжих арга хэмжээ

6.0
Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих арга хэмжээ

10.0
Зорилтот өрхийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах хөтөлбөр

13.0
Гэр бүлийн хөгжлийг дэмжих хөтөлбөр

5.0
Бэрх биш ээлтэй арга хэмжээ

10.0
Хөршийн холбоо хөтөлбөр

10.0
Залуучууд, эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих арга хэмжээ

5.0
Эрүүл эр хүн төсөл арга хэмжээ

25.0
Төлөөлөгчдийн үйл ажиллагааны зардал

СУМЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

5.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

10.0
Гамшгийн эрсдлийг бууруулах арга хэмжээ

АЙМГИЙН ОНХС

900.0
Бүсийн оношилгоо, эмчилгээний төвийн өргөтгөлийн барилгын гадна шугам сүлжээ, дэд

2,429.0
Авто замын засвар, шинэчлэлт (Ховд аймаг, Жаргалант сум)

2,000.0
Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах (Техник, тоног төхөөрөмж),

1,500.0
Ногоон байгууламж, бүтээн байгуулалт, тохижилт (Жаргалант сум)

850.0
Гудамж төсөл (Жаргалан сум Наран, Рашаант баг)

700.0
Шугам сүлжээний засвар өргөтгөл, шинэчлэл (Жаргалант сум)

200.0
"Ховд ВОХ" гадна шугам сүлжээний ажил

200.0
Гудамжны тохижилт (Жаргалант сум)

100.0
Бичил цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулах (Бичигт баг)

100.0
Үерийн суваг татах, хашааны хаягжуулалт (Буянт баг)

100.0
Дэд бүтцийн зураг төсөв хийх (Хайрхан баг)

125.0
Бугат өрхийн хөгжлийн төвийн засвар тохижилт

200.0
Малчны хорооллын цахилгааны шугам сүлжээ

100.0
Байрны засвар (Хангамжийн 28 айл)

200.0
Баруун бүсийн хөгжилд Ховд аймгийн оролцоо ба аймгийн дунд хугацааны

50.0
Гадна фасадын ажил /Үйлдвэрчний эвлэл/

30.0
Хүнсний зориулалттай агуулах (11-р цэцэрлэг)

20.0
Сургалтын танхимын тохижилт (Бугат ӨЭМ- ийн төвийн Тахилт баг ийн

140.0
OXFORD хөтөлбертэй 1000 ном орон нутгийн дэмжлэг (Ховд аймаг, Жаргалант

35.0
Тохижилт, тоног төхөөрөмж (15-р цэцэрлэг)

АЙМГИЙН ОНХС

2,000.0
MRI аппарат орон нутгийн оролцоо (БОЭТ)

49.2
Сургууль, цэцэрлэгийн цонхны агаар шүүгчийн шүүлтүүр солих

197.1
Галданбошгот хааны гудамжны гэрэлтүүлгийн ажил

50.0
Өөлдийн хороллын зам засварын ажлын буулгалтын зардал

50.0
Ахмадын ордны засвар

153.7
Нөөцийн агуулахын засварын ажил (ЗДТГ)

200.0
Орон сууцнуудын хонгилын хуучирч муудсан шугам сүлжээ засаж, цэвэрлэх,

200.0
Орон сууцны засвар (Алтайн буйлаастын 30 айл)

90.0
Дулаан, цэвэр бохирын шугам (Цамбагарав баг)

200.0
Баянбулаг хүүхдийн зуслангийн тохижилт (ХГБХХГ)

1,000.0
Өвөлжилтийн бэлтгэл

750.0
Аймгийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө

500.0
Хогны менежментийн мэдээлэл сурталчилгаа, туршлага судлах, нийтийн эдэлбэр газрын хог

2,000.0
Боловсролын салбарын төсөл арга хэмжээ

1,000.0
Эрүүл мэндийн салбарын төсөл арга хэмжээ

380.0
Гэр бүл, Хөдөлмөр нийгмийн хамгаалалын төсөл арга хэмжээ

600.0
Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын төсөл арга хэмжээ

200.0
Төрийн бүтээмжийг сайжруулах чиглэлийн төсөл, арга хэмжээ

325.0
Хөдөө аж ахуй, байгаль орчны салбарын төсөл, арга хэмжээ

200.0
Бусдаар гүйцэтгүүлэх арга хэмжээний зардал (Шинэ Ховд ББХК)

10.0
Баяр наадам арга хэмжээний зардал

200.0
Алим, жимс жимсгэнэ төсөл хэрэгжүүлэх

832.0
Зураг төсөв хийх зардлын санхүүжилт

300.0
Шилмэл омгийн цөм сүргийн аж ахуй байгуулах

200.0
Малын гоц халдварт өвчинтэй арга хэмжээний зардал

АЙМГИЙН ОНХС

17.9
Халуун усны барилга /Жаргалант сум, Цамбагарав баг/

119.0
Нийтийн эзэмшлийн талбайн ногоон байгууламж Жаргалант сум 1-р багц

141.5
ӨЭМТ-ийн барилга /Жаргалант сум, Тахилт баг/

108.0
Тоглоомын талбай байгуулах (Жаргалант сум, Хайрхан баг, хуучин

148.8
Нийтийн зориулалттай орон сууцны дулаан алдагдлыг бууруулах, эрчим хүчний үр ашгийг

815.4
"Ховд ВОХ" цогцолбор /хүүхэд, залуучуудын контейнер номын сан/

773.0
Нийтийн эзэмшлийн гудамж, талбайн камержуулалт /Хөдөөгийн 16 сум, Жаргалант сумын

245.0
Сангийн хэрэм хүртэлх төв гудамжны тохижилт-1-р багц

35.4
Сүү боловсруулах үйлдвэрийн зураг төсөв /Жаргалант сум/

153.9
Газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөний орон нутгийн оролцоо

БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

906.0
Шинэ суурьшлын бүсийн ДДТөв /Жаргалант сум 20 га/

32.3
Жаргалант сумын тохижилт

30.0
Фургон автомашины үнийн зөрүү (БОАЖГ)

300.0
Ногоон байгууламж, бүтээн байгуулалт, тохижилт

20.0
Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааны гаралтын тоог нэмэгдүүлэх

БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

5.0
Агаар бохирдуулагч эх үүсвэрийн нэгдсэн тоо бүртгэлийн ажлыг зохион

8.0
Байгалийн учирч болзошгүй гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх масс мессеж үйлчилгээг

50.0
Фургон автомашин (БОАЖГ)

200.0
Байгаль хамгаалагчдын унаа, тоног төхөөрөмж (БОАЖГ)

24.4
Эвдэрсэн газрын техникийн нөхөн сэргээлт хийх

60.0
Зэгсний гахай, тарвага, саарал чоно, загасны нөөцийн судалгаа

103.2
"АДАПТ" төслийн санхүүжилтэнд аймгийн оролцоо

20.0
Говийн гайхамшигт-6 арга хэмжээ зохион байгуулах (БОАЖГ)

1,863.9
Авто замын засвар, шинэчлэлт (Ховд аймаг, Жаргалант сум)

561.6
Шинэ гудамж төсөл (Жаргалант сум, хуучин нисэх 3 замын уулзвараас төв цэнгэлдэх хүрээлэн

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

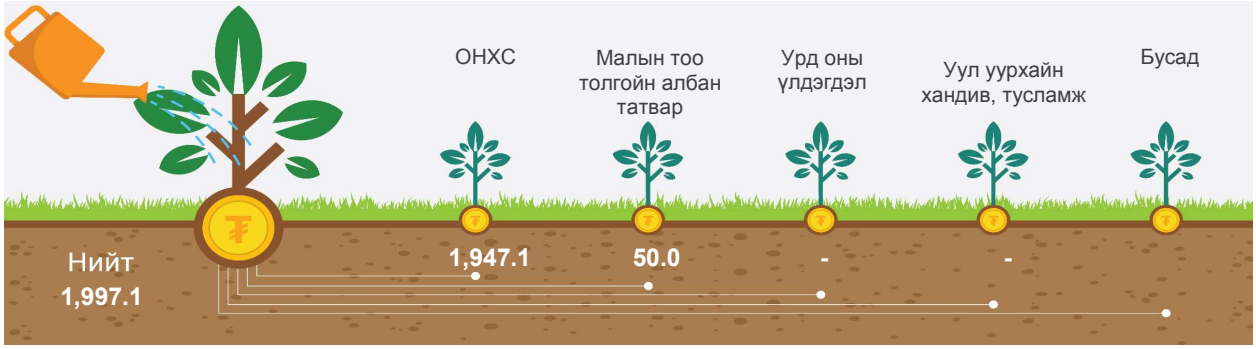

СУМЫН ОНХС

510.5
Зам тавих (Алагтолгой баг 2, 3-р гудамжны дунд)

12.0
Жаргалан багийн УАА 24 айл 1, 3-р 30 айлын орон сууцны орц хонгилын засвар иргэдийн

79.0
Магсаржав багийн 72 айлын орон сууцны дээврийн засвар

20.7
Ногоон байгууламж тохижилт /Хайрхан баг 1,2-р гудамж/

11.7
Гүйцэтгэлийн баталгааны 5 хувь

184.0
Баатархайрхан,Бичигт, Рашаант, Цамбагарав багийн гудамжны

60.0
Алагтолгой, Баатархайрхан, Тахилт , Бугат , Буянт багт үерийн ус зайлуулах сувагчлал

75.5
Тахилт, Цамбагарав,Баатархайрхан , Рашаант, Хайрхан багуудын гэр хороллын

100.0
Бичигт баг бичил цэцэрлэгт хүрээлэн 13-р цэцэрлэгийн урд талд

40.0
Бугат багийн өрхийн хөгжлийн төвийн гадна талбайн тохижилт

40.0
Цамбагарав баг, Баянтолгой хороололд худаг барих

35.0
Буянт ӨЭМТ-ийн граж барих

40.0
Алагтолгой баг 11-р гудамжны худгийг ухаалаг системд шилжүүлж,

20.0
Жаргалан баг 24 айл гадна зогсоолыг даацын хавтангаар хийх

114.0
Жаргалан баг 24 айлын орон сууцны гадна авто зогсоол хийх

20.0
Магсаржав баг 2-р 24 айлын хэрэглээний халуун усны шугамд холбох

15.4
Буянт баг Цэргийн хотхон 1,2-р 24 айлын хэрэглээний халуун ус, цэвэр усны

104.0
Наран баг Болорын 27 айлын дээвэр, гадна фасад засварлах

50.0
Алагтолгой баг 11-р гудамжны тоглоомын талбай засварлах

41.0
Жаргалан баг УАА-н 24 айл 1,2 дугаар орцны засвар, 2-р 30 айлын орцны гадна хаалга солих (иргэдийн

СУМЫН ОНХС

50.0
Бичигт Баатархайрхан багуудын тоглоомын талбай засварлах

90.0
Магсаржав баг 52 айлын орон сууцны дээвэр засах

7.0
Буянт голын усалгааны трубо засвар

85.0
Магсаржав баг Элсэн морьт 48 айл орон сууцны байрны гадна фасад, цэвэр усны шугам солих (иргэдийн

29.0
Баатархайрхан ӨЭМТ -ийн тоног төхөөрөмж

4.5
Рашаант ӨЭМТ-ийн тоног төхөөрөмж , тавилга

35.0
Бугат ӨЭМТ-ийн салбарт тоног төхөөрөмж, тавилга (Тахилт баг)

10.0
Буянт голын хүүхдүүд аян

20.0
Гадаад харилцаа, Хамтын ажиллагааны арга хэмжээ

20.0
Хоггүй Ховд хөтөлбөр

24.0
Эзэнгүй муур, нохойн тоог хязгаарлах арга хэмжээ

20.0
Мал эмнэлэгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

20.0
Өвсний нөөц бүрдүүлэх

10.0
Тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

ЗЭРЭГ СУМ

2,524 км2 газар нутагтай.

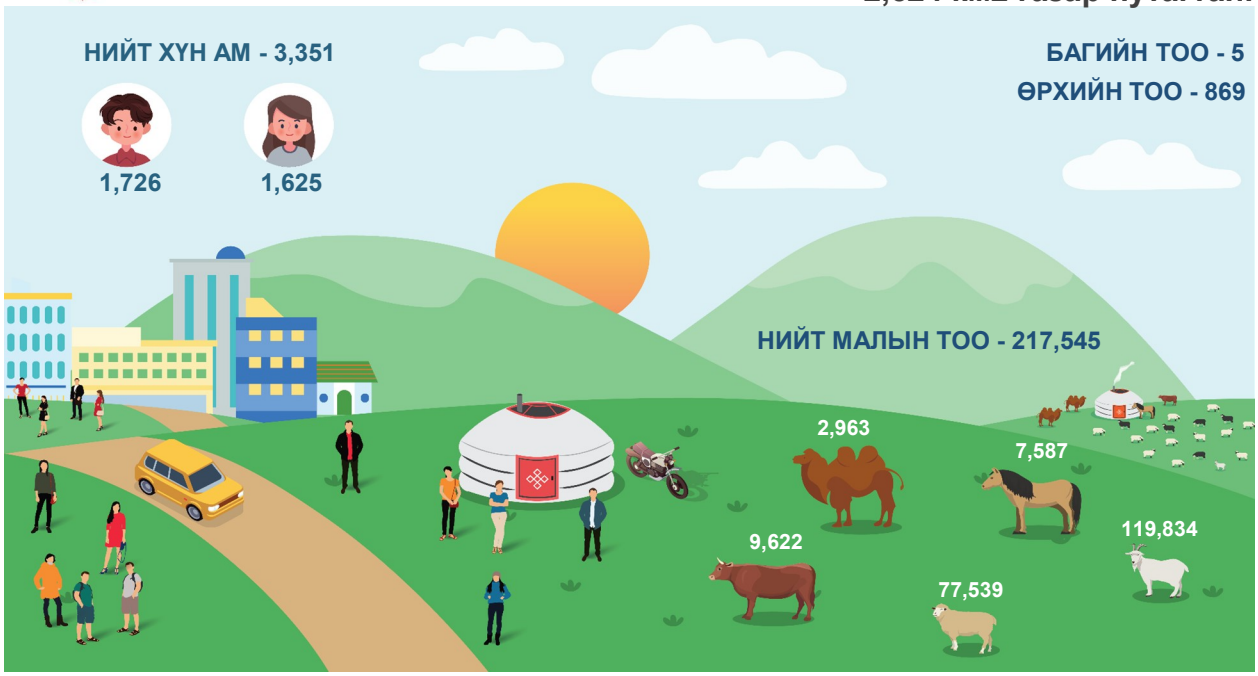

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

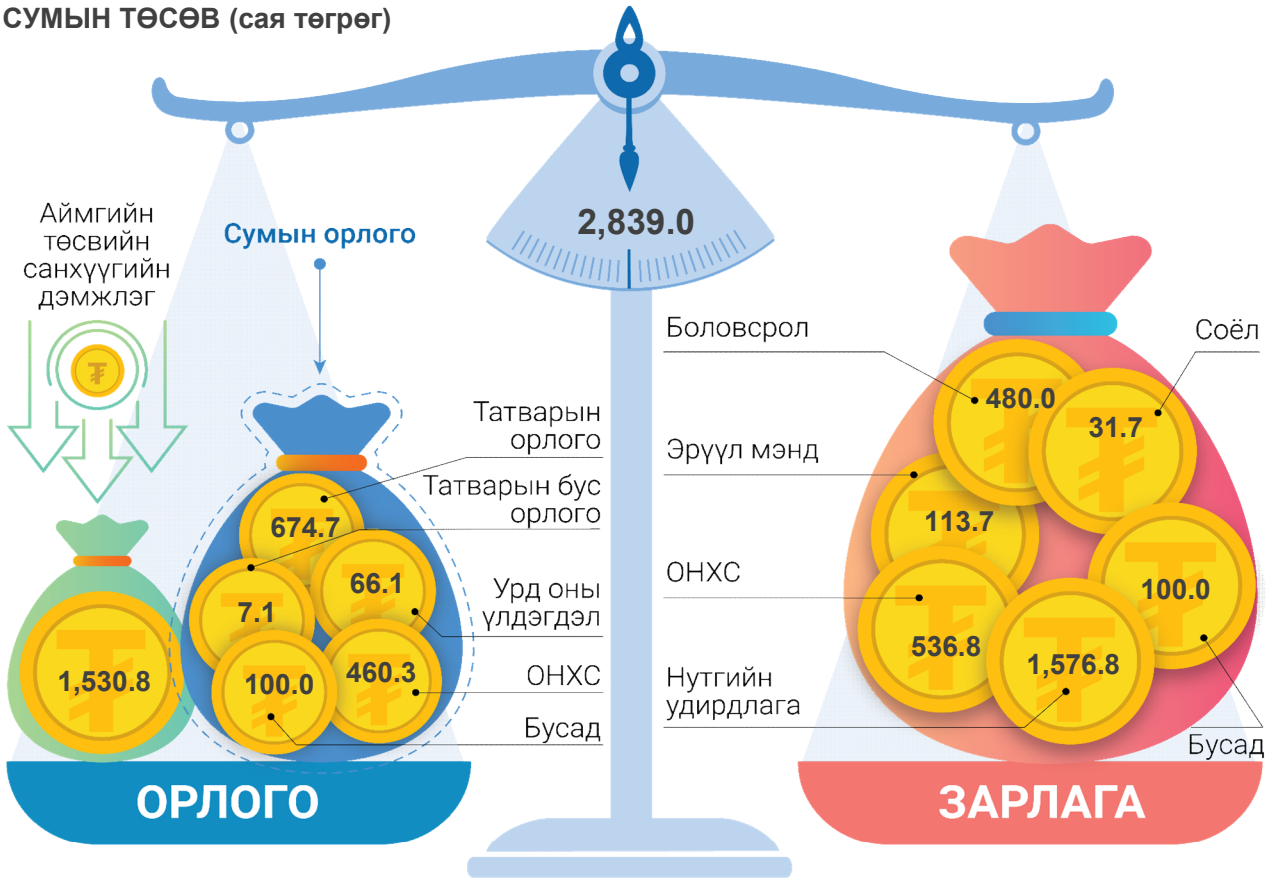

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСӨВ

1,000.0
Дотуур байрны барилга, 100 ор /Ховд Зэрэг сум/

55.5
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Архангай

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

433.0
Эрүүл мэндийн төвийн барилгын их засвар (Зэрэг сум)

АЙМГИЙН ОНХС

240.0
Иргэдэд үйлчлэх нүүдлийн төвийн барилга (Зэрэг сум, Гүвээ, Бургасан, Бураа баг)

Зэрэг сумын чанх баруун талд орших Баатархайрхан уул, ноён оргил нь Цаст хайрхан нь далайн түвшнээс дээш 4010 метрийн өндөрт өргөгдсөн мөнх цаст уул юм. Захчин түмэний шүтээн уул. Аргаль, янгир, хар сүүлт, зээр, шилүүс, зэгсний гахай, ирвэс, үен, суусар, хойлог, ятуу, ахуунь, шар шувуу, ёл гэх мэт ховор болон ховордсон амьтан бүхий 90 гаруй зүйлийн шувуу, 30 гаруй зүйлийн мэрэгч амьтантай.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

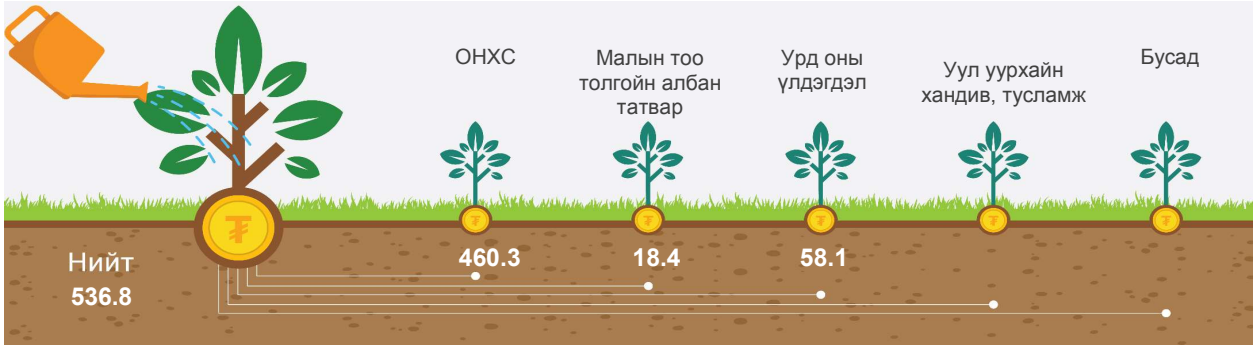

СУМЫН ОНХС

15.6
Айл өрхийг эрчим хүчинд холбох

0.7
Багийн төвийн урсгал засвар /Гүвээ баг/

75.0
Тохижилт, үйлчилгээний газар, цалин

90.0
Хөтөлбөр

19.0
ЗДТГ-ын тохижилт

41.0
ЗДТГ-ын тоног төхөөрөмж

23.0
Хогны машин /портер-2/

24.0
Суудлын машин/приус-20/

5.0
Эмийн нөөц

19.0
Хогны менежмент

10.0
ИТХ-ын Тоног төхөөрөмж

11.0
Шим ус ОНӨААТҮГ-ын сэлбэг

15.0
Арлын талбайн суваг шуудууг сэргээх, хамгаалах

10.0
ЕБС-ийн тоног төхөөрөмж

10.0
СӨБ-ын тоног төхөөрөмж

5.0
Соёлын төвийн тохижилт

5.0
Цаг уурын станцын тохижилт

19.0
ГТУА 70-р анги гадна зогсоол, тоног төхөөрөмж

14.8
ЗДТГ-ын нэг цэгийн үйлчилгээний засвар, гадна тохижилт, машин засвар

5.0
Спорт ордон тоног төхөөрөмж

СУМЫН ОНХС

19.0
Эхэн багийн бор хөдөө хашаа

18.0
Гамшиг

9.0
Эхэн багийн хайс, мал угаалгын ванн засвар

15.0
Хөндлөн багийн Ногоон байгууламжийн сувагчлал

15.0
Төлөөлөгчдийг чадавхжуулах

10.0
"Хүний хөгжил" чадавхжуулах сургалт

16.0
Залуу малчдыг дэмжих

3.1
Булгийн эх хамгаалах,орон нутгийн чанартай зам засах /Хөндлөн баг

0.6
Булгийн эх хамгаалах,орон нутгийн чанартай зам засах /Бургасан баг/

14.0
Зүүн хаяанд мал угаалгын ванн /Бураа баг/

Зэрэг сумаас баруун урагш 35 километрт орших Баатарын хавцал гэдэг газар юм. Малчид өвөлжих, зузахад нэн тохиромжтой соргог бэлчээртэй. Машин очих боломжгүй тул тэмээн хөсгөөр нүүдэлдэг. Мянган салаастай, салаа болгоноос ус бууж, хуралдаж нуур үүсгэсэн байдаг бөгөөд энэ байгалийн тогтоц нь үзэсгэлэнт юм.

МАНХАН СУМ

4,330 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

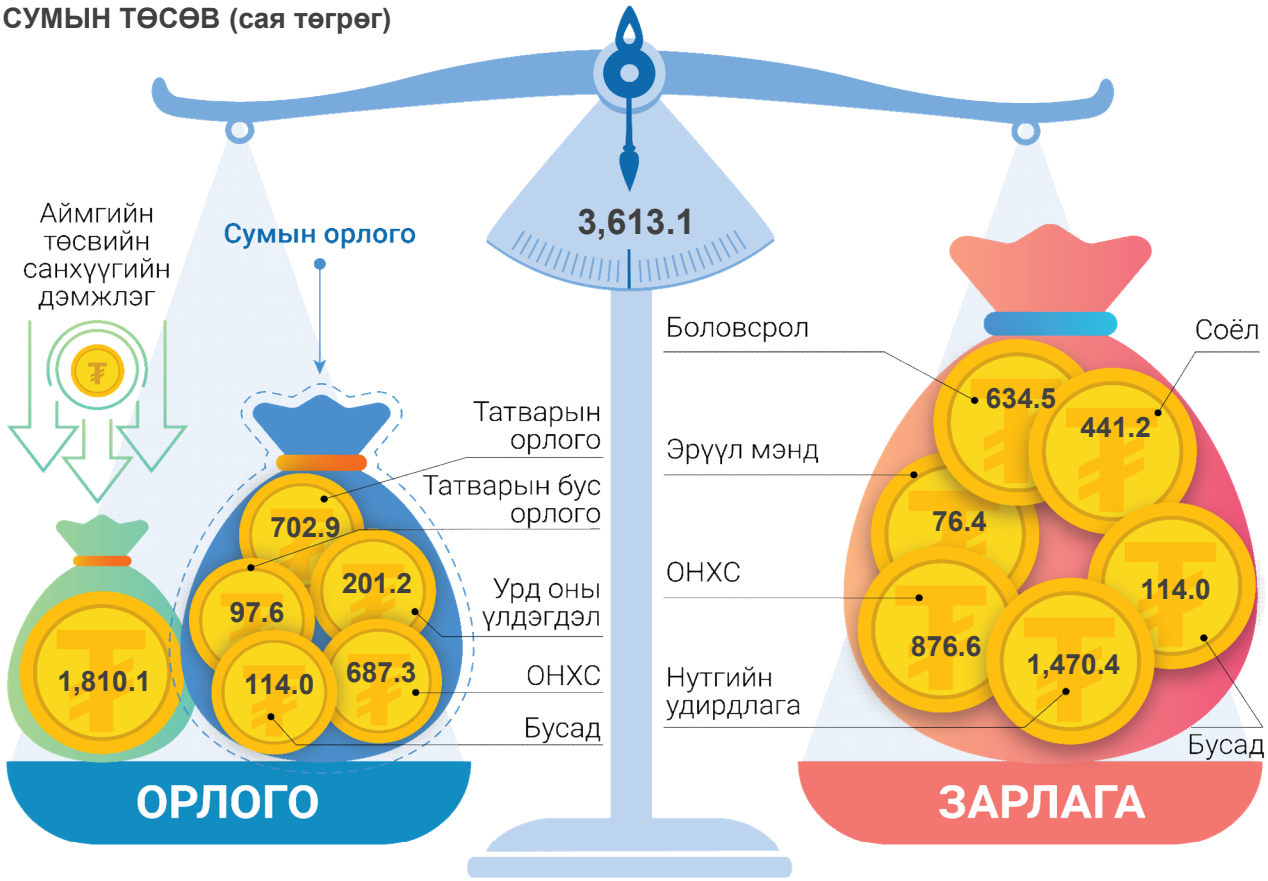

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

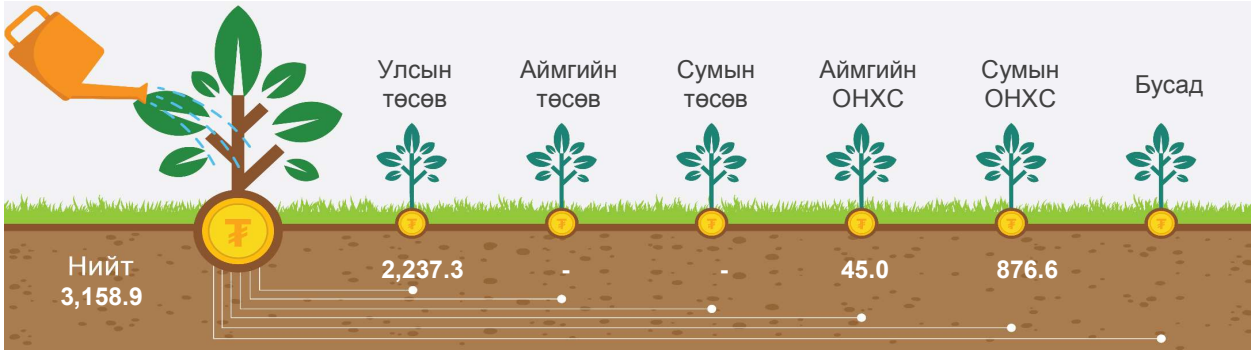

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

2,237.3
Сургуулийн барилга, 240 суудал /Ховд, Манхан сум/

АЙМГИЙН ОНХС

250.0
Соёл амралтын хүрээлэн (Манхан сум)

45.0
Ил толгой худаг гаргах (Манхан сум Баянгол баг)

Ховд аймгийн Манхан сумын Тахилт багийн нутаг Шинэ ус гэдэг газарт нэг хүн чулуун хөшөө бий. Хөшөөг шаргал өнгийн чулуугаар үйлдсэн. Хөшөөний өндөр нь 155 см, зузаан нь 40 см, өргөн нь цээжин хэсгээр 62 см. Толгойг зууван дугуй дүрслээд хүзүүг нэлээд гоёмсог урлаж гаргахын сацуу хүний хоёр мөрийг ихээхэн ач холбогдол өгч дүрсэлсэн нь илт мэдэгдэнэ. Зүүн гарыг болхи байдлаар дүрсэлсэн бол баруун гарыг ихээхэн ач холбогдол өгч арай уран нарийн урлажээ. Баруун гарын таван хуруу дүрслээд эрхий болон долоовор хуруугаар дөрвөлжин ёроолтой хундага барьж буйгаар дүрсэлсэн. Өөр ямар нэгэн дүрслэл үгүй.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

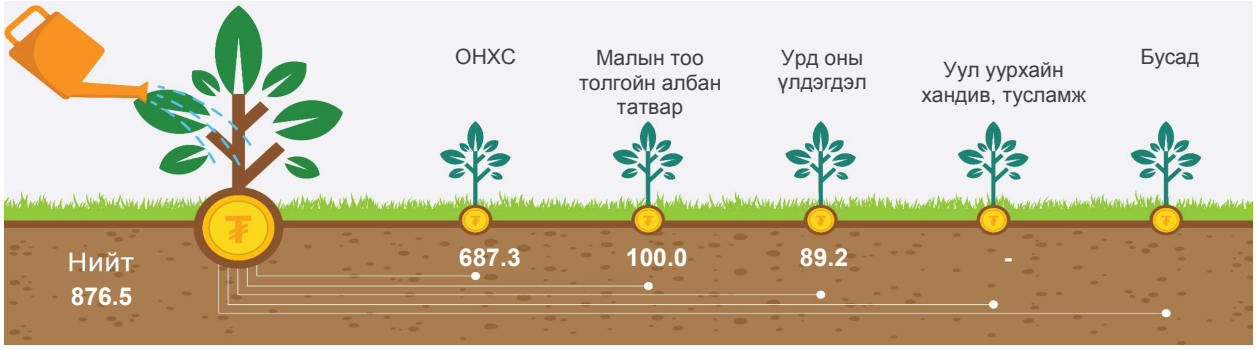

СУМЫН ОНХС

40.0
Бохир усны сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн зураг төсөв хийх

20.0
Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний зардал /Нийтийн гудамж талбай

20.0
3х3 сагсан бөмбөгийн талбай байгуулах

56.0
“Адапт” төсөл орон нутгийн оролцоо

20.0
Хог хаягдал ангилан ялгах цэг байгуулах

5.0
Сумын төвийн худгийг ухаалаг буюу смарт болгох

5.0
Албан байгуулагуудад цэвэр усны хэрэглээний тоолуур тавих

20.0
Баяр наадмын талбайн зураг төсөв хийлгэх

20.0
Хөдөлмөрийн баатар Б.Лувсангийн нэрэмжит цэцэрлэгт хүрээлэнд

18.0
Хог хаягдлын менежмент сайжруулах

20.0
Авто машины дулаан граж барих

5.0
Баянгол багийн шуудуу сэргээх

20.0
Бохир усны цооног хийх

5.0
Шагайн харвааны тоноглол, хэрэгсэл авах

20.0
Нэгдсэн хогийн цэгт Ланд пийлд хийх

53.0
Соёлын төвд 6х3 харьцаатай Лед дэлгэц худалдан авах

20.0
Орон нутгийн өмчит Тохижилт үйлчилгээний газар байгуулах

20.0
Хүүхдийн цэцэрлэгийн хашаанд биеийн тамирын талбай байгуулах

35.0
Зэрэг гол багийн айл өрхүүдийг ЦДАШ-д холбох

8.4
Баянгол багт байнгын сахиул байлгах

СУМЫН ОНХС

10.0
Хүүхэд хөгжлийн төвийг байгуулж, сургалт нөлөөллийн ажил явуулах

10.0
Улаанхүрээ багийн услалтын системийн шуудуу сэргээх

14.0
Ботгон багийн Сүвтийн цагаан худагны засвар

5.0
Агуулах, гражны засвар

10.0
Байгууллагуудын халаалтын системд хэсэгчилсэн засвар хийх

15.0
Ахуйн үйлчилгээний барилгад засвар, тохижилт хийх

18.0
Төрийн үйлчилгээний авто машины засвар үйлчилгээ

18.3
ЕБС-ийн спорт заалны засвар

7.0
Хүүхэд хамгаллын хамтарсан багийн үйл ажиллагааны зардалд

5.0
Залуучуудын хөгжлийг дэмжих дэд хөтөлбөр

7.0
Эмэгтэйчүүдийн хөгжлийг дэмжих дэд хөтөлбөр

15.0
Гамшгаас хамгаалах зардал

10.0
Тэрбум мод хөтөлбөр

2.6
Баяр наадмын зардал

1.0
Бэлчээрийн мониторинг газрын төлөвлөлт хяналтын зардал

20.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардал

5.0
Зэрлэгшсэн, бүртгэлгүй нохой устгах

15.0
Хүний нөөцийн хөгжил,Нийгмийн баталгаа хангах хөтөлбөр

20.0
Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

5.0
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг дэмжих дэд хөтөлбөр

5.0
“Ахмадаа ачилъя” хөтөлбөр

19.0
ИТХ-ын сонгуультан, ажилтнуудыг чадавхжуулах хөтөлбөр

5.0
“Спортын аварга” дэд хөтөлбөр

15.0
Хүний хөгжил, сайн засаглал хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

25.0
Зэрэг гол багт Сээрийн хойд хэсэгт худаг гаргах

СУМЫН ОНХС

11.0
Улаанхүрээ багт фондын талбай торлох

11.0
Ботгон багт ногоон тэжээлийн талбайн өргөтгөл /тариалалт/ хийх

10.0
Баянгол багт хогийн цэг байгуулах

7.0
Баянгол багийн төвийн ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх

18.0
Баянгол багт малын үүлдэр угсаа сайжруулах

11.0
Хөндлөнгийн ангисын шуудуу засварлаж,далан татах

7.0
Төгрөг гол багт мод усалгааны хэрэглэгдэхүүн, тоног төхөөрөмж авах

15.0
Төрийн үйлчилгээний авто машины засвар үйлчилгээ

20.0
Бохир усны сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн зураг төсөв хийх

5.0
Улаанхүрээ багт спортын талбай байгуулах

2.5
Гэр хорооллын хаягжуулалт

5.0
Төгрөг гол багийн тохижилт

3.0
Сумын төвийн хур хог цэвэрлэх

7.2
Хүний нөөцийн хөгжил, Нийгмийн баталгаа хангах хөтөлбөр

6.0
Лабораторийн шинжилгээ, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн тест

20.0
Дэлхийн байгаль хамгаалах сан 7 булгийн хамгаалалтын оролцоо

3.7
Залуучуудын хөгжлийг дэмжих дэд хөтөлбөр

1.8
Нийтийн эзэмшлийн гудамж талбайн хог хаягдлын менежментийг сайжруулах

Монгол алтайн нурууны ар биеэс эх авсан Урд, Цэнхэр, Дунд, Хойд Цэнхэрийн гурван гол Ховд аймгийн Манхан сумын төвийн орчимд нийлж урсах ба түүний хойд талынхныг Ишгэн толгой гэнэ. Манхан сумын төвөөс хойш 6 км орчимд жижиг хадан толгой оршино.

Ишгэн толгойн хаднаа үхэр, адуу, буга, янгир, тэмээ зэрэг амьтдын дүрсийг хадны толио дээр энд тэнд гол төлөв ганц нэгээр толгойг дуртай зүг рүүгээ харуулан урласан бөгөөд зургийн сийлбэрийн өнгө хадны байгалийн өнгөнөөс бараг ялгарахгүй болж зөвхөн гараар тэмтрэхэд сийлбэртэй болох нь мэдэгдэх төдий буйгаас үзэхэд эдгээр зураг нь нэлээд эртний болох нь тодорхой.

Ишгэн толгойн хадны нийт 150 дүрс сийлснээс: хүн 1, адуу 18, үхэр 13, буга, хандгай, гөрөөс 19, тэмээ 1, янгир 17, аргаль 11, могой 5, бар 3, тэмдэг дүрс 9 чухам ямар амьтан болох нь тодорхой танигдахгүй амьтны дүрс 53 байна.

МӨНХХАЙРХАН СУМ

2,554 км2 газар нутагтай.

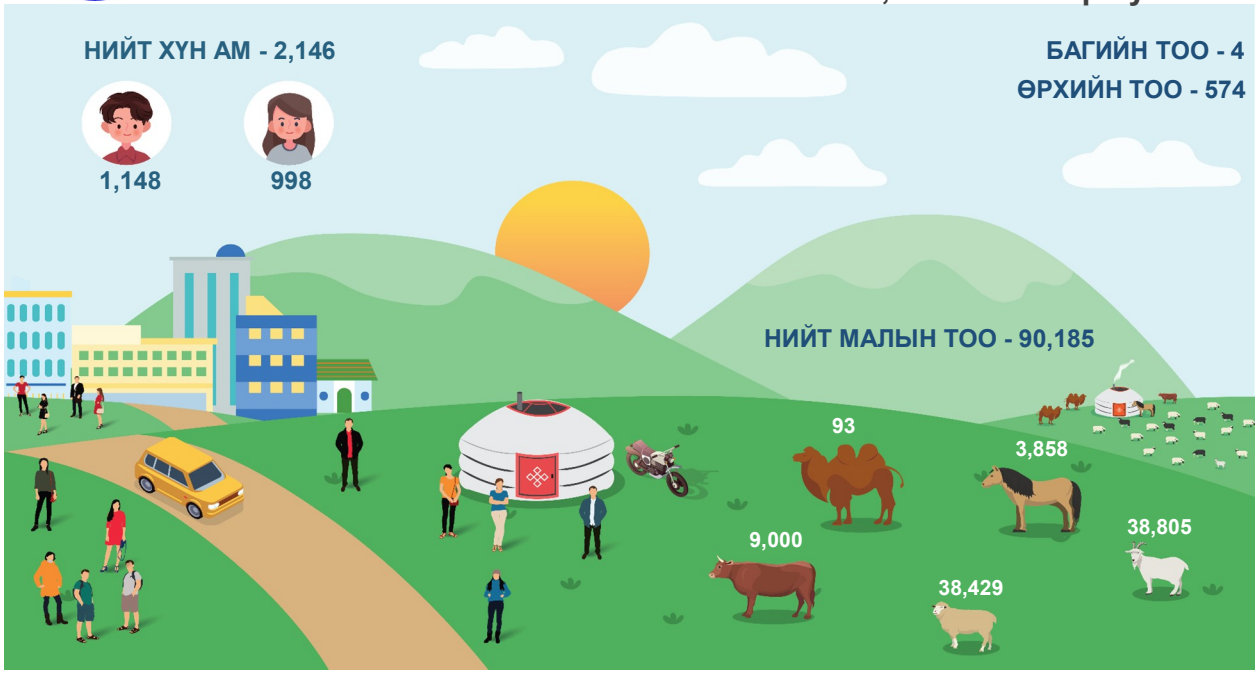

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

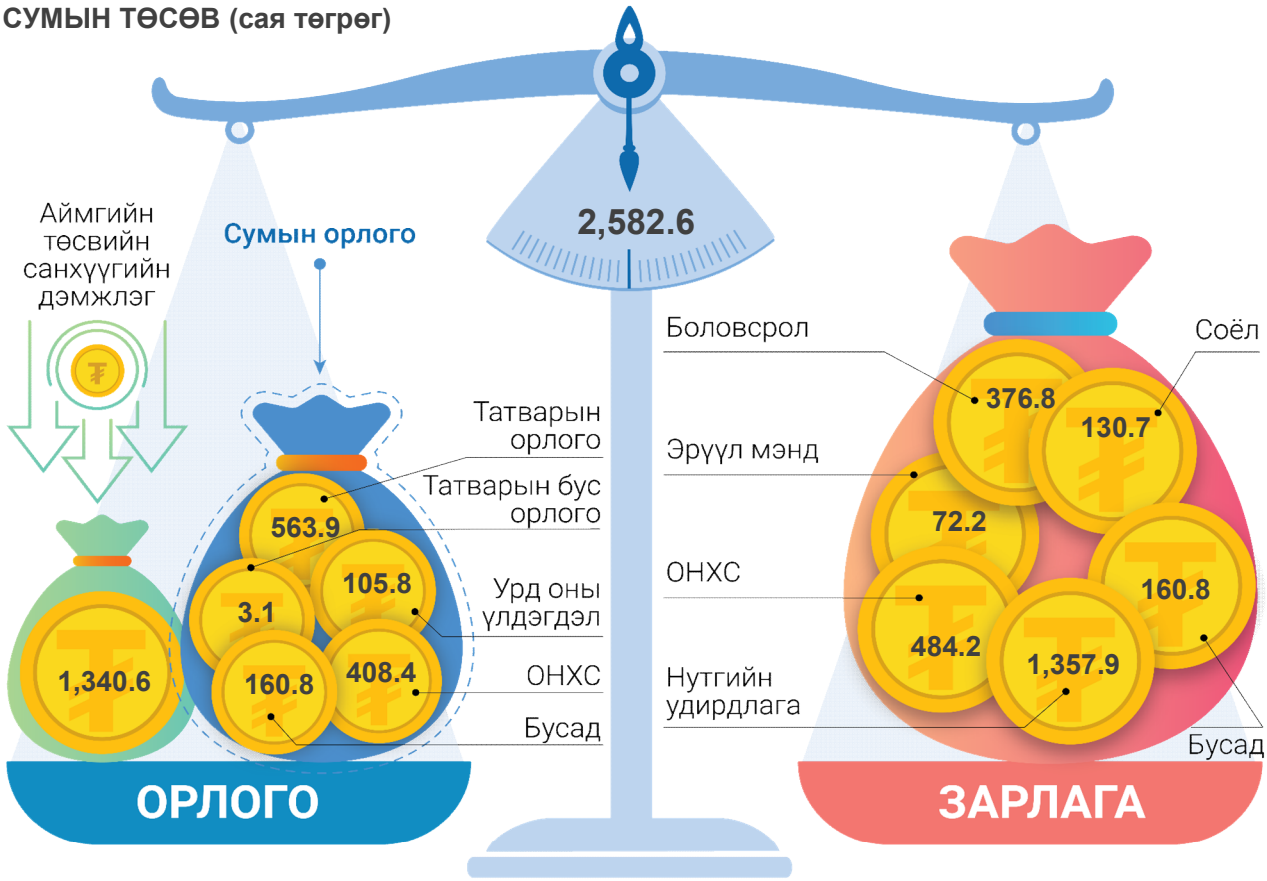

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

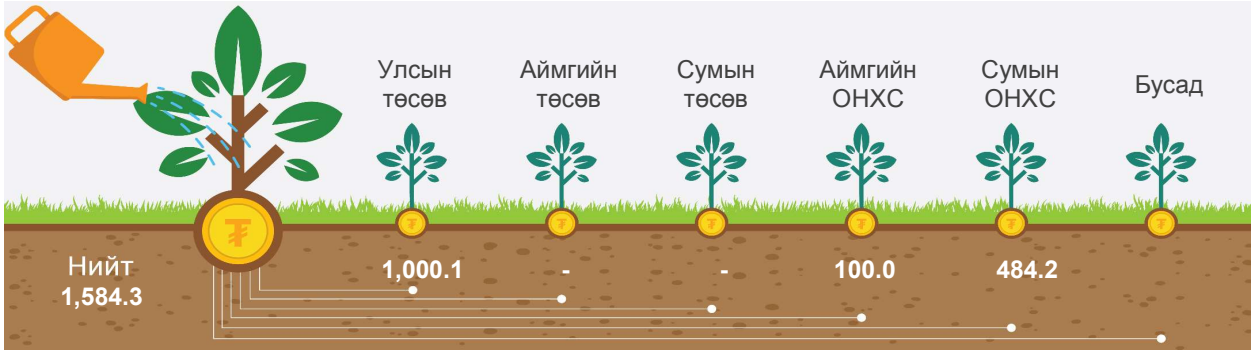

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

1,000.1
Сургуулийн барилга, 160 суудал /Ховд, Мөнххайрхан сум/

АЙМГИЙН ОНХС

100.0
Луузангийн давааны амны гүүр барих (Мөнххайрхан сум)

Долоон нуурын хүн чулуун хөшөөг 1988 онд судлан шинжилжээ. Уг хөшөө нь Ховд аймгийн Мөнххайрхан сумын төвөөс баруун тийш 22 км зайд оршдог.
Энд нийт хоёр хүн чулуун хөшөө бий. Эдгээр хүн чулуун хөшөө нь он цагийн хувьд Түрэгийн хаант улсын үед холбогдоно гэж судлаачид үзжээ.
Нэг хөшөөнийх нь өндөр 77 см. Мөрний өргөн 33 см ба зузаан нь 15-17 см юм. Хүн чулууг шаргал өнгийн боржингоор хийсэн бөгөөд толгойн орой мөлгөр бөөрөнхий, малгай өмссөний шинж тэмдэггүй. Нүүр нь гонзгой бөгөөд хоёр хөмсгийг дугуйруулан урт шулуун хамартай нийлүүлэн үргэлжлүүлжээ. Нүдний гадуур хүрэз хийсэн байна. Махирласан живэр сахал, түүний дор уруулыг товойлгон дүрслээд амыг хонхойлж гаргажээ. Хүн чулууг тойрсон бас нэг хашлага мэт зүйл байгаа нь сонирхолтой гэж судлаачид тэмдэглэсэн байна.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

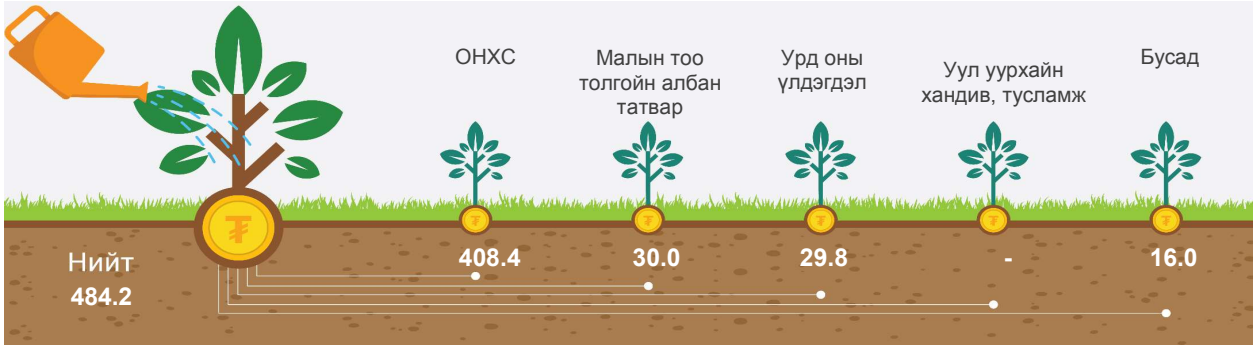

СУМЫН ОНХС

15.0 Эмнэлэгийн тоног төхөөрөмж

1.3 Жи Эс Эхлэл

2.1 Эмнэлэгийн ариун цэврийн өрөө

0.3 Мотоциклийн гүүр

3.4 Гэрэлтүүлэг

1.0 Доод лагерийн тоглоомын талбай

1.0 Цамхаг гэрэлтүүлэх

20.0 Спорт заалны дээврийн засвар

20.0 Гудамжны гэрэлтүүлэг

18.7 Орон нутгийн зам засвар

6.0 Ширээ сандал /Цэцэрлэг/

12.0 Цэцэрлэгийн гадна талбайд тоглоом суурилуулах

230.0 Экскаваьор трактор худалдан авах

16.0 Морины барианы тохижилт

7.0 Дотуур байрны сандал ширээ

15.0 Эмнэлэгийн халаалтын засвар

10.0 Цагдаагийн машины оролцоо

65.5 Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

5.0 Аврага хөтөлбөр

5.0 Бусад хөтөлбөр арга хэмжээ

СУМЫН ОНХС

5.6
Өвсний агуулах барих /Алаг баг/

22.4
Бэлчээрийн нөхөн сэргээх төслийн оролцоо

2.0
Малын өвчний эрт илрүүлэг

МӨСТ СУМ

3,927 км2 газар нутагтай.

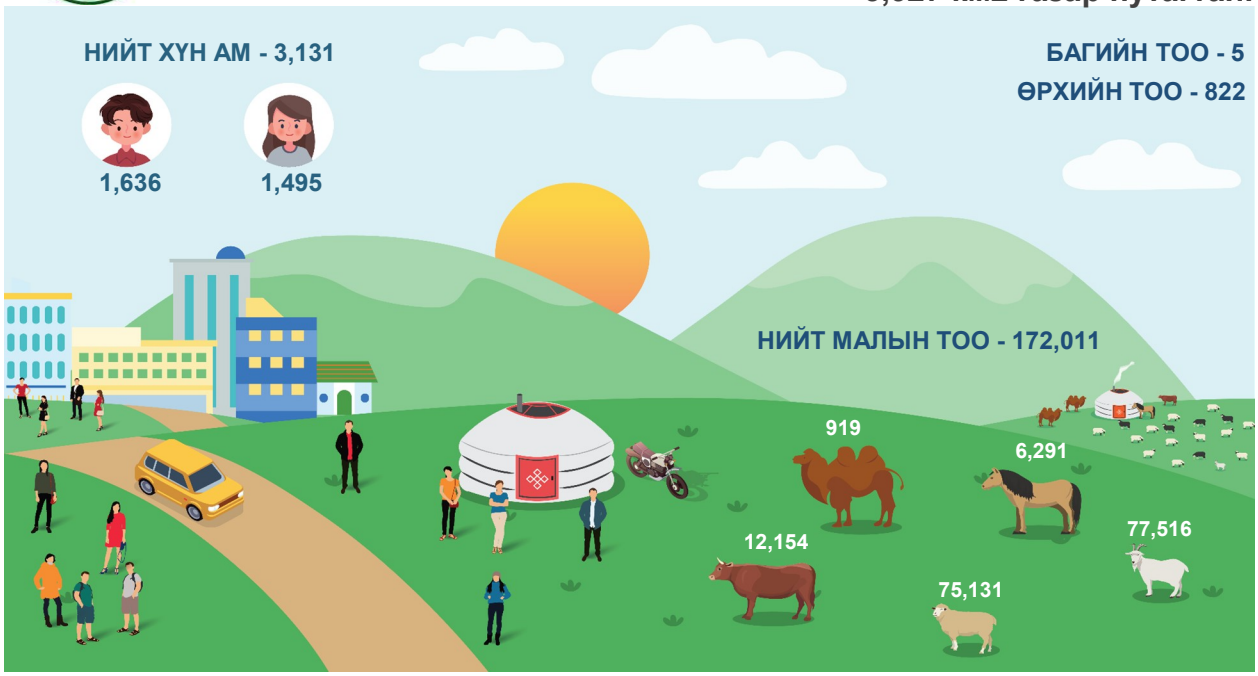

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

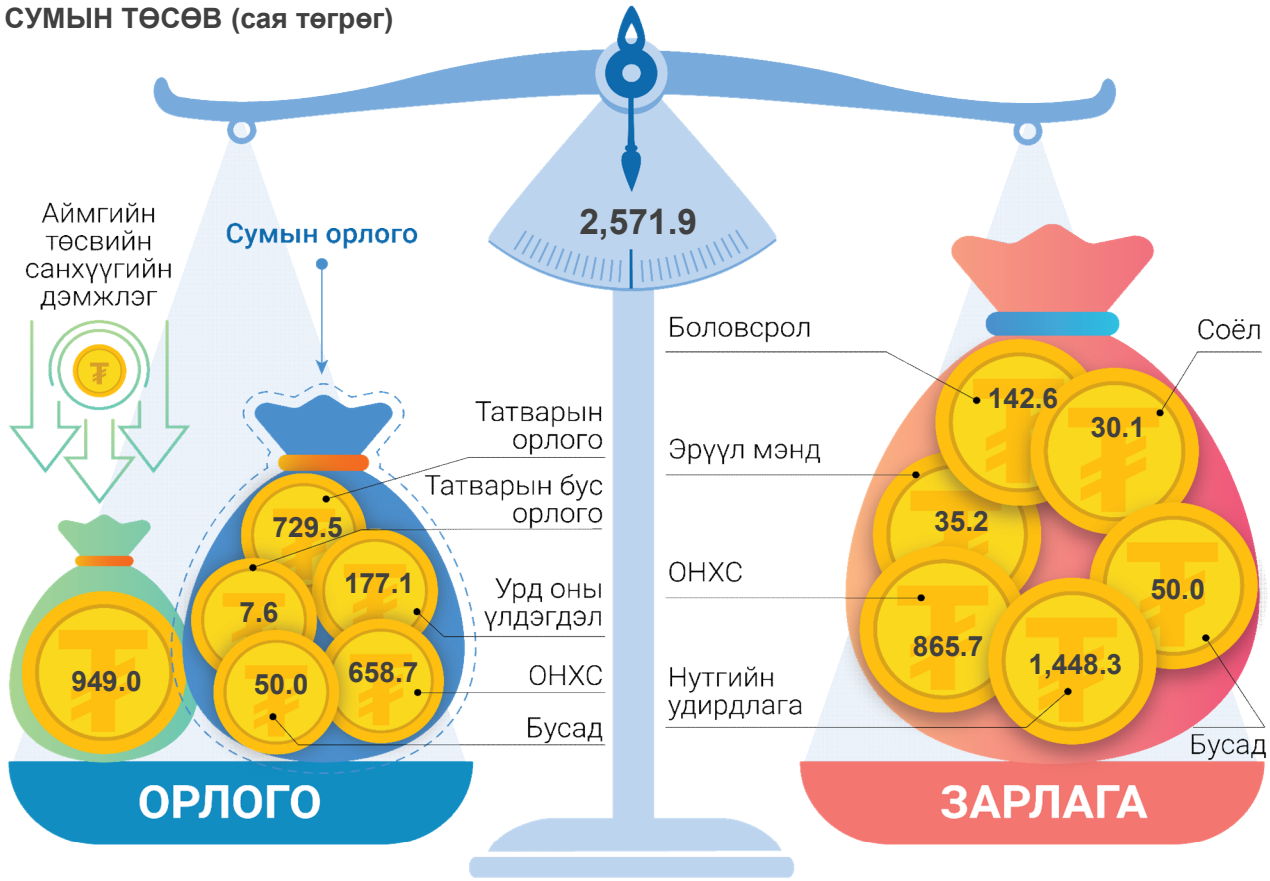

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

1,602.9
Эрүүл мэндийн төвийн барилгын өргөтгөл /Ховд, Мөст сум/

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

269.0
Бага сургуулийн засвар (Мөст сум)

АЙМГИЙН ОНХС

145.0
Шороон зам, засварын ажил (Мөст сум)

50.0
Багийн төвийн тохижилт (Мөст сум)

Баянзүрхийн буган хөшөө нь Ховд аймгийн Мөст сумын нутагт Бодончийн хавцал уруудах замд байдаг. Монголын баруун хэсгийн хамгийн томд тооцогдох чулуун дурсгал юм. Уг хөшөө нь Мөст сумын төвөөс баруун зүгт 50 гаруй км-т Баянзүрх багийн төвийн орчимд бий. Энд 30 орчим том, жижиг буган хөшөө, хиргисүүр, булш байдаг. Бугын дүрслэл харьцангуй гоёмсог бөгөөд түүний зэрэгцээ 5 өнцөгт дүрс, чичлүүр хутга, бусад зэр зэвсгийг дүрсэлсэн байдаг. Баянзүрхийн буган хөшөө нь “Тал дахь уран баримлын үзэсгэлэн” мэт сүрлэг бөгөөд Баруун Монгол дахь буган хөшөөний хамгийн том цогцолбор юм. Мөн буган чулуун дээр эдгээр дүрслэлээс гадна эртний хүмүүсийн аж амьдралын сэдэвтэй зураг, бугын загварчилсан зураглал, ирвэс чоно гэх мэтээр бараг бүх амьтныг давхар дүрсэлсэн байдаг. Мөн одоогоор түүхчид тайлж уншиж чадаагүй тэмдэгт дүрсүүд бас бий.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

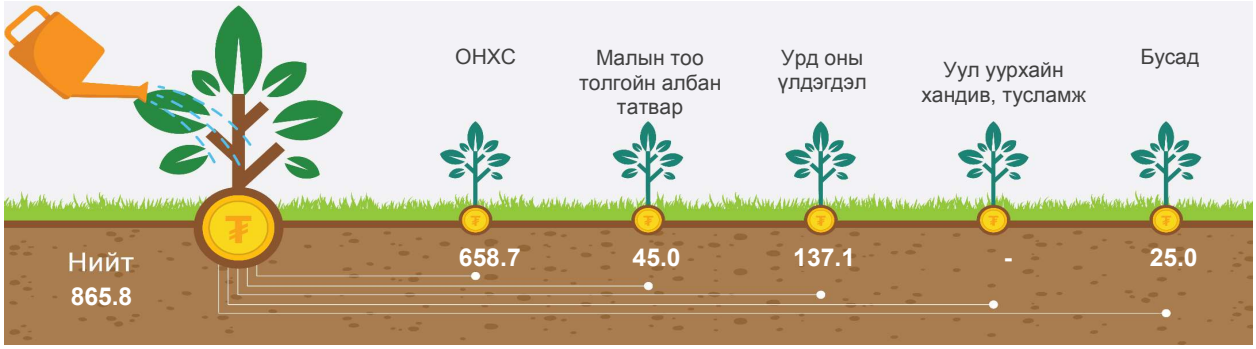

СУМЫН ОНХС

3.0
Орчны тохижилтын камержуулалт

8.5
ЗДТГ-ын тоног төхөөрөмж

12.0
Эмнэлгийн /билиметр,шаралгын аппарат,автоклаб/

14.9
Сургуулийн камержуулалт

17.1
Цэцэрлэгийн хүүхдийн ор, камержуулалт

75.0
Соёлын төвийн сандал шинэчлэх

15.0
ЗДТГ-ын тохижилт

10.0
Шинэ суурьшлын бүсийн шугам татах

5.4
Сургуулийн эрэгтэй технологийн кабинет тоног төхөөрөмж

19.0
Давст багийн зуны төвд тоглоомын талбай

12.8
Багуудын дуу авианы машинд программ суулгах /караоке/

5.0
Тосон замд хурд сааруулагч тавих

11.0
Цагдаагийн байрны сантехникийн ажил

17.0
Ахмадын өргөөний тоног төхөөрөмж

15.0
Сургууль сантехникийн ажил хийх

5.0
Соёлын төв сантехник ажил хийх

5.0
Цэцэрлэг сантехник ажил хийх

5.0
Эмнэлэг сантехник ажил хийх

5.0
ЗДТГ сантехник ажил хийх

4.0
Стадионы талбайн зүлэгжүүлэлт, тохижилт

СУМЫН ОНХС

16.1
Сургуулийн үдийн цайны заалны засвар

20.0
Мал эмнэлгийн шар байрны худаг гаргах

10.0
Тавтын эхний худаг засвар

8.4
Камержуулалтын урсгал засвар

7.5
Давст багийн өвлийн байрны засвар /үлдэгдэл/

3.0
ЗДТГ-ын засвар /үлдэгдэл/

22.0
Иргэдийн аюулгүй байдал,

7.7
Соёлын аялал жуучлалыг хөгжүүлэх

70.0
Сумын дахин төлөвлөлт

5.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх

3.0
Болзошгүй эрсдлийн сан

107.7
Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

31.0
Хог хумиж талбайг багасгах/зүүн хойд/

5.0
“Бидний ирээдүй “ хөтөлбөр

5.0
“Үндэсний бичгийн “хөтөлбөр

5.0
“Эрүүл иргэн-Эрүүл өрх” хөтөлбөр

5.0
“Чинээлэг малчин” хөтөлбөр

8.2
“Спортын аварга” хөтөлбөр

6.0
Малын халдварт өвчин, зооноз өвчнөөс урьдчилан сэргийлэлт, эрт элрүүлэг

3.0
Цахим монгол хөтөлбөрийн сургалт суртчилгаа

18.0
ЖДҮ-ийг дэмжих, тоног төхөөрөмж сургалт суртчилгаа

25.0
Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

5.0
ЖДҮ-ийг дэмжих сав баглаа боодол

35.0
Тохижилт үйлчилгээ

39.0
Сумын хог хашаалах

СУМЫН ОНХС

4.4
Хүүхэд хамгаалал

13.3
Урлаг спортын арга хэмжээ

36.3
Зураг төсвийн үнэ

10.0
Ногоон тэжээл тарих

10.0
Хогийг ангилан ялгах, пресслэх хогийн сав байрлуулах, сургалт суртчилгаа зохион

3.0
Байгалийн нөөцийн хамтын менежмнтийн нөхөрлөл

0.5
Зураг төсөв /үлдэгдэл/

7.1
Баталгааны үлдэгдэл /гудамжны гэрэлтүүлэг,лед дэлгэц, давстын байр/5

2.0
Баянхайрхан баг

2.0
Давст

1.0
Сургалт сурталчилгаа

40.0
Мал угаалгын ванн барих

МЯНГАД СУМ

3,258 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

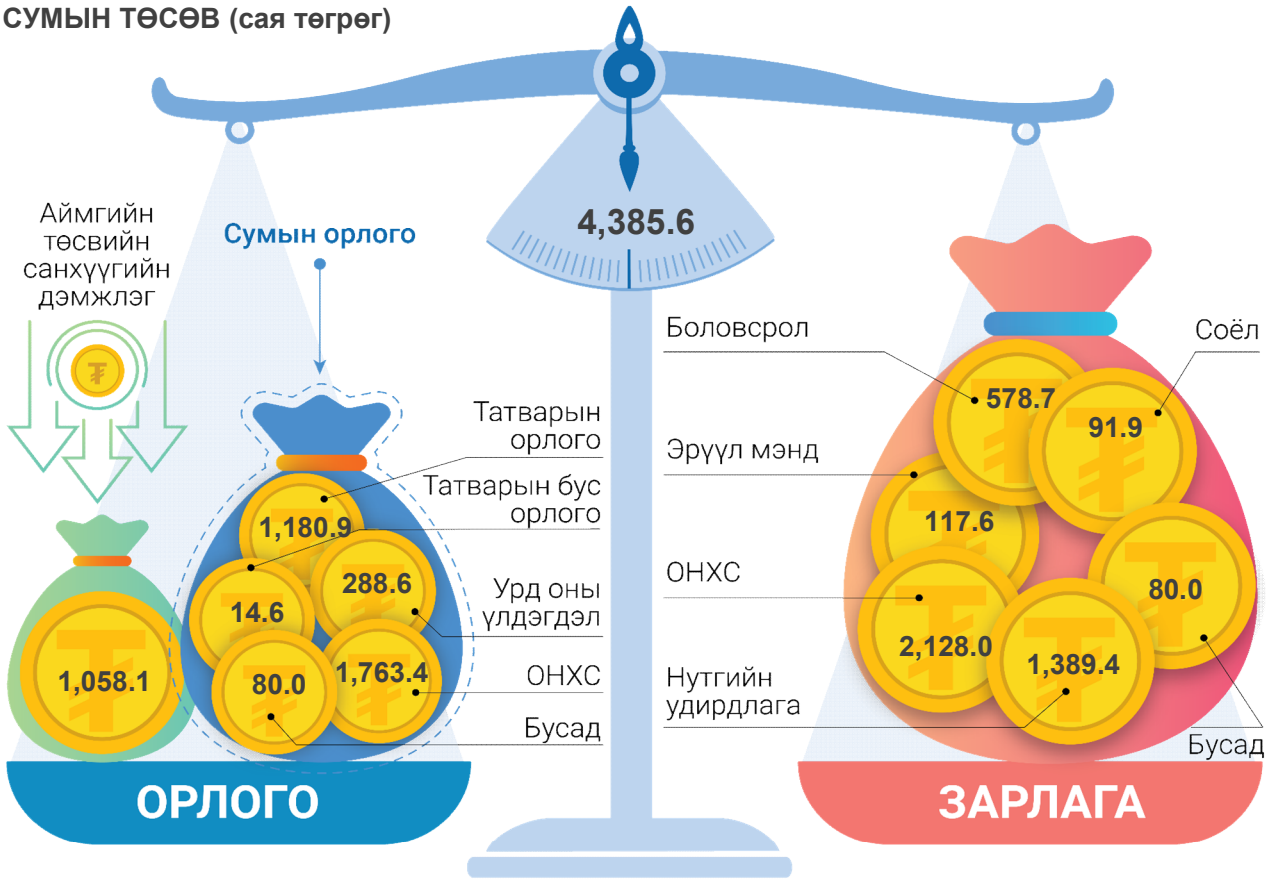

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСӨВ

272.2
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

150.0
Биеийн тамирын талбайн засвар, тохижилт (Мянгад сум)

АЙМГИЙН ОНХС

76.4
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

70.0
Гүүрний зураг төсөв хийх (Мянгад сум, Цагаан булан баг)

71.6
Иргэдэд үйлчлэх нүүдлийн төвийн барилгын ажлын оролцоо /Мянгад сум,

Ховд аймгийн Мянгад сум, Увс аймгийн Өмнөговь, Өлгий сумын нутгийг дамнан орших үзэсгэлэнт сайхан байгальтай, бие даасан томоохон нуруу юм. Энэ уул нийт 90,735 га хамран орших Алтан Хөхий уулыг 2010 оны УИХ-ын 6-р тогтоолоор улсын тусгай хамгаалалтынд байгалийн нөөц газрын ангиллаар авсан байна. Монголын төхийн тахилгат Алтын Хөхий уул нь Монгол Алтай болон Их нууруудын хотгорын заагт цөлөрхөг хээр, цөлийн бүс рүү түрэн орж орших бөгөөд энд Монгол орны нутаг дэвсгэрт илэрдэг өндөр уул, бэсрэг нам уулс, бэл, ухаа гүвээт тал, толгод, тэгш дэнж, хотос хөндий, сайр хавцал, гүн жалга зэрэг олон ялгаат экосистем зэрэгцэн оршино. Уг нөөц газарт өндөр уулын босоо бүслүүрийн үндсэн хэв шинж болох тагт өндөрлөг уулын хээр, уулын нуга, бүсийн хэв шинж болох хээржүү цөл, татмын нуга, шугуй, бөөрөг элс зэрэг түгээмэл болон өвөрмөц шинжийг агуулсан экосистем тохиолдоно. Алтан Хөхийн уул нь далайн түвшнээс дээш дунджаар 2500-3000м-т орших ба хамгийн өндөр оргил болох Өндөр Хөхийн уул нь 3350м өндөрт өргөгдсөн.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

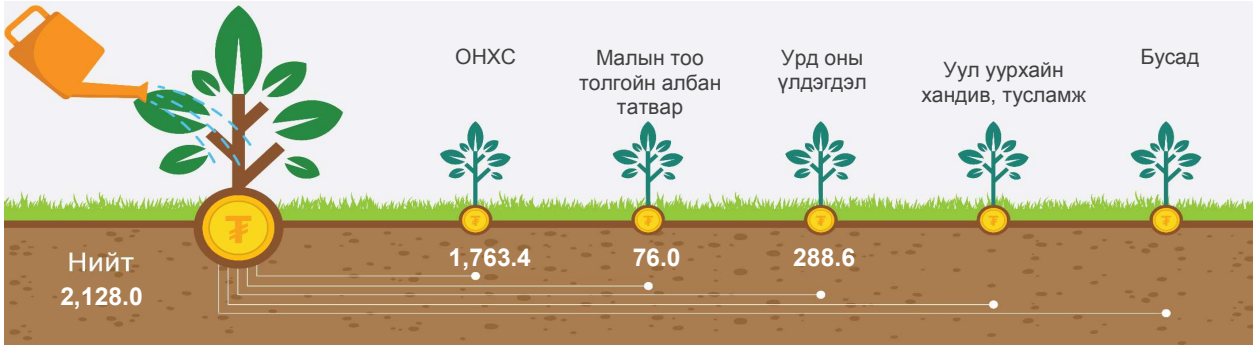

СУМЫН ОНХС

416.9
Сумын төвийн 450 метрийн урттай цементэн хучилттай зам

230.0
Ковш худалдан авах

68.4
Сургуулийн үүдний эко шал

10.0
Халуун усны засвар

111.0
Цагаанбулан багийн барилгын их засвар

20.0
Сургуулийн өмнөх боловсролын “Цэвэр агаарт цэвэрхэн тоглоцгооё” гадна тоглоомын талбайн

6.4
Мал амьтныг элдэв өвчнөөс эрт илрүүлэх арга хэмжээний төсөл

60.0
Ариутгалын ДУК машин

19.3
Эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж

15.7
Эрүүл мэндийн төвийн зүүн талд авто зогсоол

56.5
Иж бүрэн цахим кабинет

20.0
Чадварлаг ТАХ-ийг дэмжих хөтөлбөр

7.9
Соёлын төвд хүүхэд хөгжлийн өрөөг тохижуулах

20.0
Цагаан тохойн салны амны завь

4.0
Ахмадыг дэмжих хөтөлбөр

4.0
Эмэгтэйчүүдийг дэмжих хөтөлбөр

4.0
Залуучуудыг дэмжих хөтөлбөр

15.0
Малчид, тариаланчдын хөгжлийг дэмжих хөтөлбөр

10.0
Болзошгүй эрсдэл

15.0
Уяачдын холбоог дэмжих хөтөлбөр

СУМЫН ОНХС

20.0
АДАПТ төсөл

100.0
Хот Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

11.8
Ерөнхий боловсролын сургуулийн ТЭЗҮ

20.0
Цагдаагийн машины техник хэрэгсэл

290.9
Мянгад суманд баригдах ус хангамжийн системийн барилга

16.0
Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

20.0
Өвс тэжээлийн фонд

10.0
Хилийн цэсийн самбар байршуулах

5.0
Хүүхдийн төлөө салбар зөвлөл, хамтарсан баг

20.0
Баянбулаг багийн төв тохижилт

16.1
Хүүхдийн цэцэрлэгийн лего тоглоом

50.0
Гахайт багийн төвийн өргөтгөл

20.0
Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагын сургалт хөтөлбөр

19.5
ИТХ-н төлөөлөгчдийг дэмжих хөтөлбөр

10.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөр

20.0
Чацарганат баг бирвааз засвар

75.0
Сумын төвийн авто машины зогсоолын өргөтгөл

60.8
Соёл амралтын хүрээлэн

12.0
ЕБС-ын хашаа шинэчлэх

15.0
Гудамжны эхний явган хүний зам шинээр хийх

12.6
Баянхошуу багт өвс тэжээлийн хашаа барих

20.0
Баянхошуу багт өвс тэжээлийн фонд

20.0
Гахайт багт бирвааз барих

30.0
Баянхошуу багт Гүний худаг /Шим ус/

6.0
Баянбулаг багт мал угаалгын ванн барих үлдэгдэл санхүүжилт

СУМЫН ОНХС

7.3
ЗДТГ-ын урсгал засвар

30.0
Явган хүний замын үргэлжлэл

76.0
Хуваарилагдаагүй хөрөнгө МТТАТ

ҮЕНЧ СУМ

7,476 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

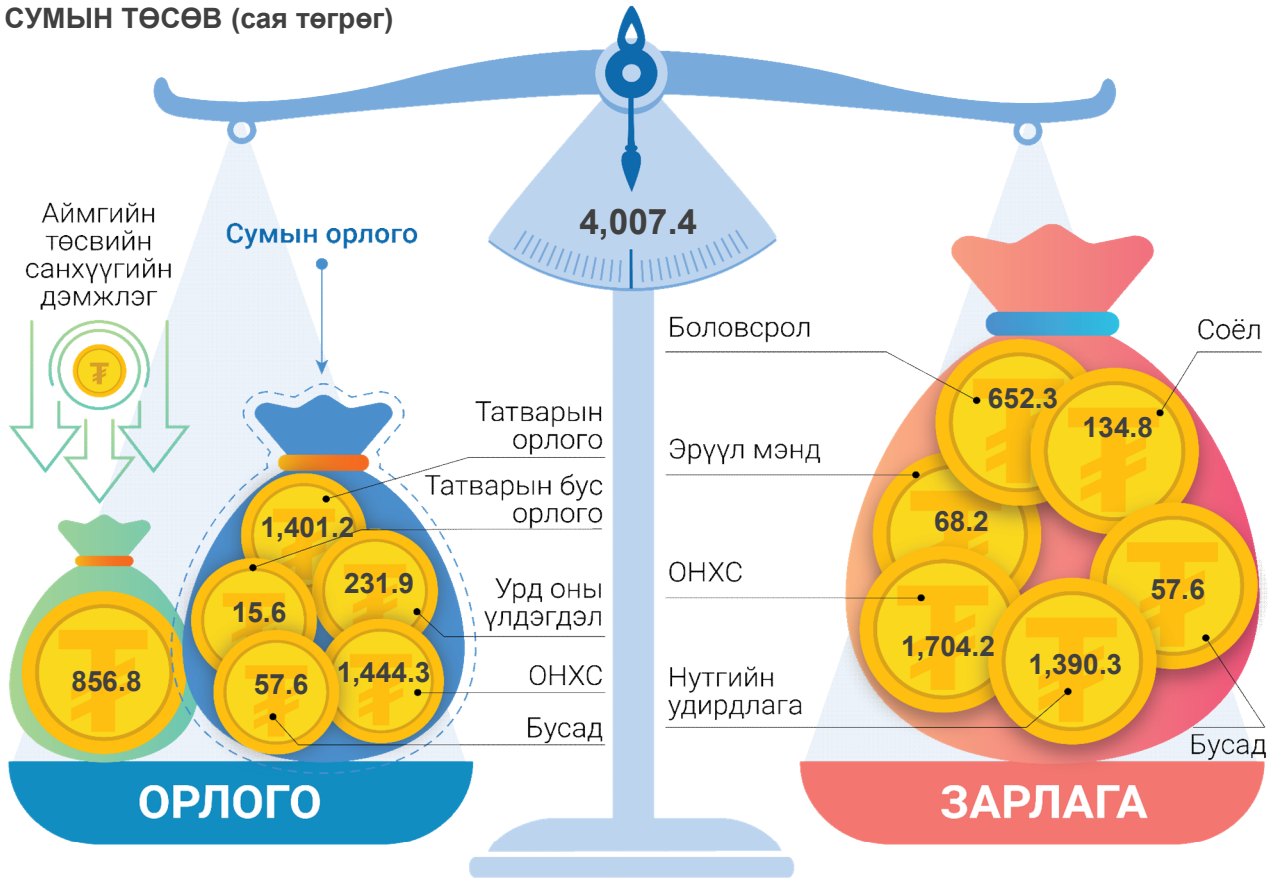

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

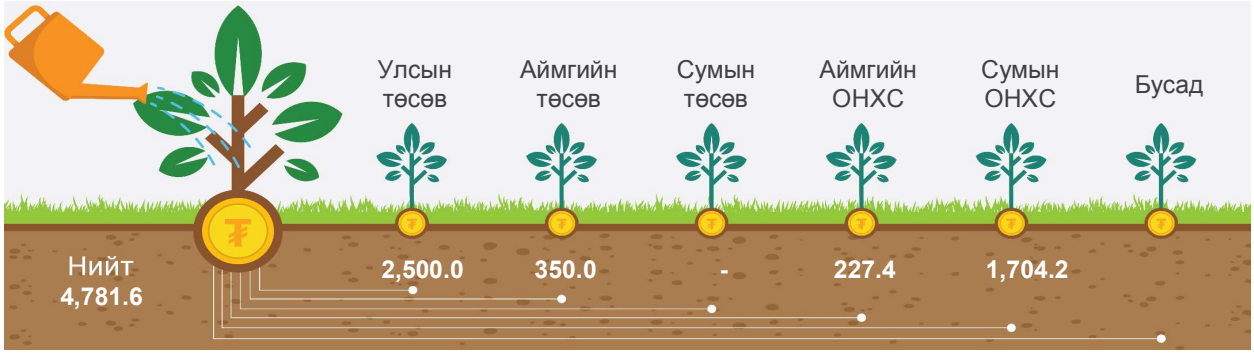

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

1,500.0
Сумын төвийн цэвэр, бохир ус дулааны шугам сүлжээ /Ховд, Үенч сум/

1,000.0
Хөшөөтийн уурхайгаас Ховд аймгийн Үенч сум хүртэл 35 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

350.0
Дотуур байрны засвар (Үенч сум)

АЙМГИЙН ОНХС

27.4
Худгийн амны гүүр барих (Үенч сум, Улиаст баг)

200.0
Цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт (Үенч сум)

Ховд аймгийн Булган сумын төвөөс зүүн урд чигт 15 км-т Үенч сумын төвөөс хойд зүгт 25 км-т Жаргалан нэртэй уулын өвөр, орой дээр нэгэн сүрлэг чулуун байгууламж буйг нутгийнхан Харуул овоо хэмээн нэрлэж иржээ. Хар саарал өнгийн занарлаг чулууг хавтгайгаар нь өрж үелүүлэн энэ овоог босгохдоо дунд зэргийн шургааг модыг 1.5 метрийн зайтайгаар зангилаа углуурга байдлаар бэхэлгээ болгож хийсэн нь модны ил гарсан үзүүрүүдээс харагддаг.
Овоо нь гурван үе бөгөөд доод үеэрээ цулхгэр бүдүүн, дээшээ нэгэн жигд хэмээр нарийсаж цамхаг хэлбэрээр босгожээ. Овооны өндөр нь 10 гаруй метр орчим, суурийн голч нь 7 метр орчим юм.
Дурсгалын нэрний байдлаас авч үзэхэд уг байгууламжийг нутгийн хил хязгаарын тэмдэг юм уу, ямар нэгэн дохио тэмдэг болгох зорилгоор байгуулсан болох нь тодорхой байна. Нутгийн ард олны дунд уг дурсгалтай холбоотой домог ярианы хэд хэдэн хувилбар байдаг. Энэ дурсгал нь XVII-XVIII зууны үед холбогдох цөөн тооны чулуун байгууламжуудын нэг юм. Энэхүү дурсгал нь Монгол орны говийн бүсэд өргөнөөр тархсан харуулын шивээний нэг хувилбар бөгөөд эдүгээ 40 орчим тооны шивээ бидний судалгааны бүртгэлд байдаг. Харуул овоо хэмээн нэрийдсэн хэрэглэгдэхүүн нь харуулын байгууламж бөгөөд ямарваа довтолгоо аюулыг урьдчилан алсаас ажиглан харж мэдээд сэргийлэх, гал утаа, дуу, буухиа бусад хэрэгсэл, хэрэглүүрээр дохио өгөх, тулааныг ажиглах зориулалтай дурсгал мөн.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

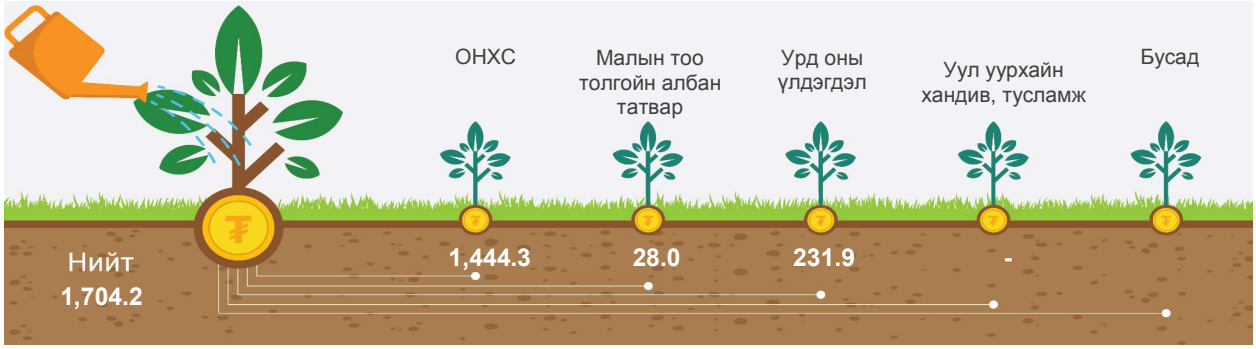

СУМЫН ОНХС

12.0
Сургуулийн дотуур байрны өрөөнүүдийн ор шүүгээ шинээр худалдах авах,

23.0
Эрүүл мэндийн төвийн 2 давхар байрны их засварын оролцоо

36.3
Алтайн оргил цэцэрлэгт хүрээлэнгийн тохижилт

20.0
Урд хөвчид худаг гаргах цооног өрөмдөх

20.0
Урд хөвчид худагны байр барих, мотор тоног төхөөрөмж

22.1
Дааварт өртсөн айл өрхүүдийг нүүлгэн шилжүүлэх, хариу арга

6.8
Болзошгүй эрсдлийн үед хэрэглэх тоног төхөөрөмж худалдан авах /500 литрын ёмкость 2ш, мотор 1ш,

20.0
Улиаст багт худаг гаргах

6.1
Газрын харилцааны киоск машин шинээр авах

4.5
Хашааны хаягжуулалт

28.0
Адапт төслийн оролцоотой Улиаст багт хөв цөөрөм байгуулах

10.0
Ахмадуудын үйл ажиллагааг дэмжих

15.0
Бүх багийн иргэдэд эрүүл мэндийн эрт илрүүлэг зохион байгуулах

2.0
Эрүүл мэндийн салбарын үндэсний болон дэд хөтөлбөрүүдийн

6.1
Өмнөх онд хийгдсэн цахилгааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх ажлын

100.0
Сумын төвийн суурьшлийн бүсийн айл өрхүүдийн цахилгааны хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх 04 кВт-ын

30.0
Хилийн цэргийн шифф заставын үйл ажиллагааг дэмжин 8 айлын орон сууцны их засварын

30.0
Цагаан түнгэ, Жаргалан баг руу ус хуваарилах Чулуун буулгацад, толгойн барилга

20.0
Мал нядалгааны нэгдсэн цэг шинээр барих

10.0
Ерөнхий боловсролын сургуульд цахим кабинет байгуулах

СУМЫН ОНХС

28.0
Цагдаагийн машин шинээр авах

444.9
Ахуй үйлчилгээний ордны их засварын ажил хийх

25.0
Хүүхдийн цэцэрлэгийн ангиудын хоолны ширээ сандал солих

10.0
Сумын төвийн гэрэлтүүлэгүүдийн урсгал засвар үйлчилгээнд

25.0
Ахмадуудын нэрэмжит цэцэрлэгт хүрээлэнгийн оролцоо

20.0
Хужиртын амны гарам нэгтгэж, явган хүний гүүр тавих

83.0
Сумын хот хөгжлийн төлөвлөгөө шинээр хийлгэх оролцоо

35.0
Малчдын оролцоотой өвөлжөө хаваржааны газарт тохилог сууц барих

20.0
Эрүүл мэндийн төвийн сэргээн засах төвийн барилгыг гүйцээж,

20.0
Зураг төсөв хийлгэх

50.0
Дэлгүүр ААН-үүдийн оролцоотой төв гудамжны тохижилтын ажлыг шинээр

10.0
Тагнуулын барилгын урсгал засварын дэмжлэг

30.0
Соёлын төвийн хананд дуу тусгаарлагч акустик хавтан хийх

10.0
Нүүрс тээврийн хатуу хучилттай замаас Бадамын хар толгой руу салдаг

20.0
Орон нутгийн чанартай авто замын урсгал засвар /хөдөөгийн 4 багт/

15.0
Ерөнхий боловсролийн сургуулийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд

15.0
Хойд лагерийн дээд чиглэлд сайжруулсан шороон зам тавих

10.0
Улиаст багт соёлын биет өвийг сэргээн засварлах оролцоо

20.0
Ерөнхий боловсролийн сургуулийн ангиудад ширээ, сандал, худалдан

8.4
Камержуулалтын урсгал авах үнийн тариф

20.0
Ахмадуудын үйл ажиллагааг дэмжих

30.0
Гэр бүл, хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын салбарын төсөл арга

50.0
Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын төсөл арга хэмжээ

60.0
Боловсролын салбарын төсөл арга хэмжээ

20.0
Төрийн бүтээмжийг сайжруулах чиглэлийн төсөл арга хэмжээ

СУМЫН ОНХС

30.0
Газар тариалангийн атар аян өрнүүлэх

30.0
Болзошгүй эрсдлийн зардал

20.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардал

35.0
Олон нийтийн оролцоотой иргэдийн санал санаачилгыг дэмжих, төсөл

10.0
Эрүүл мэндийн салбарын үндэсний болон дэд хөтөлбөрүүдийн

30.0
Сумын өвс тэжээлийн аюулгүйн нөөц бүрдүүлэх

20.0
Эрүүл мэндийн төвийн амбалторын шал солих

4.0
Чацарганы Шинэ шуудуунд гарам гаргах

10.0
Малчдын чуулга уулзалт, сургалт зохион байгуулах

10.0
Малын чанарыг сайжруулах

4.0
Өвс тэжээлийн нөөц бүрдүүлэх

ХОВД СУМ

2,830 км2 газар нутагтай.

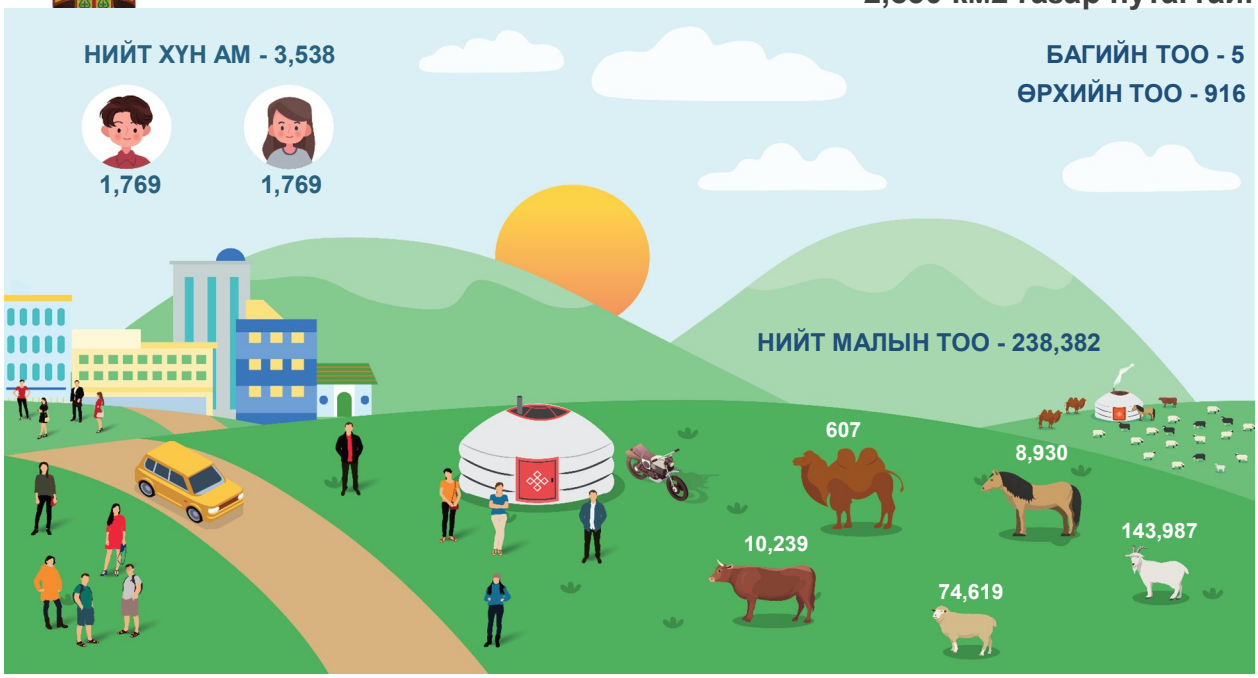

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

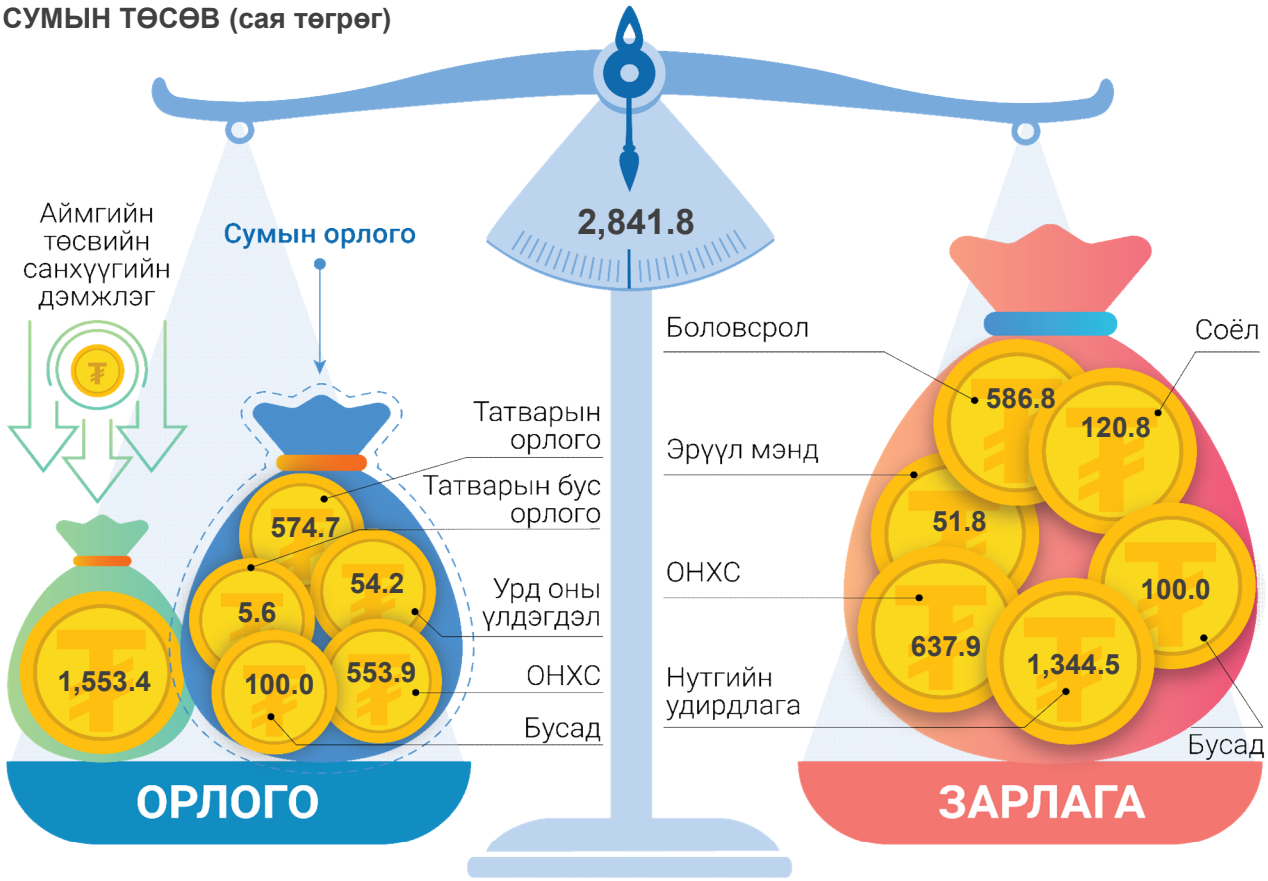

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

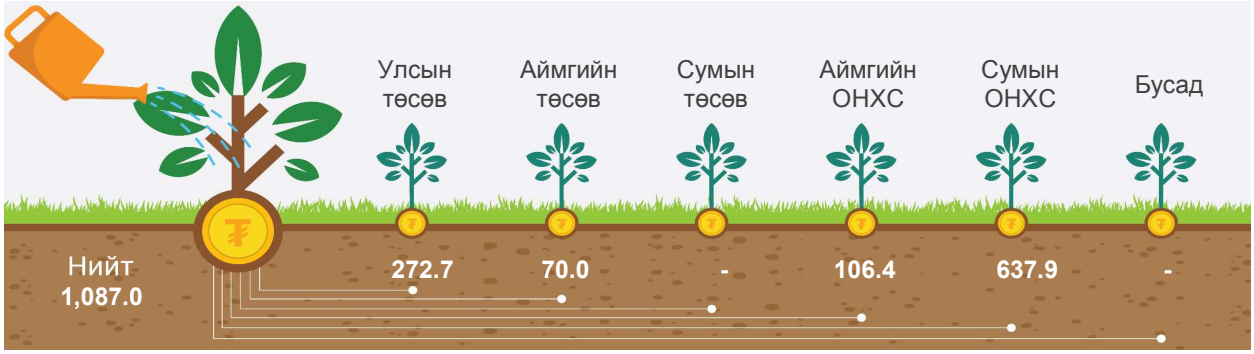

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

272.7
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

70.0
Дотуур байрны дээврийн засвар (Ховд сум)

АЙМГИЙН ОНХС

76.4
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

30.0
Худаг гаргах (Ховд сум Дунд -Ус баг)

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

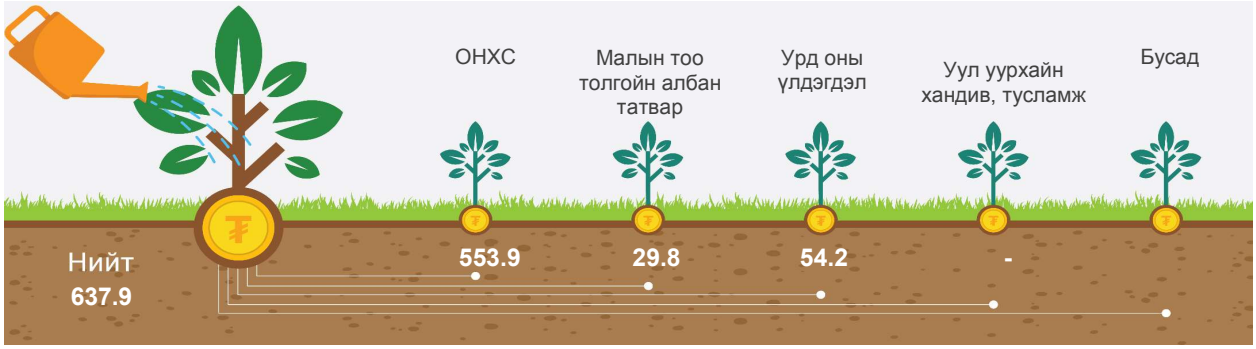

СУМЫН ОНХС

200.0
Соёлын төвийн урлагийн том заалны их засвар

60.0
Ардын өргөө барих

60.8
Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө батлах

19.0
Бөхийн дэвжээ авах

8.0
Сумын Засаг даргын Тамгын газрын гадна стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн

15.0
Олон үндэстэн ястны өв соёл хөтөлбөр

8.0
Хүүхдэд ээлтэй Ховд сум хөтөлбөр

5.0
Улаанбураа багийн засмал замын арын айлуудыг шар усны аюулаас хамгаалах

10.0
Гамшгаас хамгаалах зардал

8.5
Ахмадаа ачилъя хөтөлбөр

6.0
Угтах хаалгыг нүүлгэж засварлах зардал

5.0
Залуучуудын хөгжлийн дэд хөтөлбөр

3.0
Улаанбураа багийн Жанжин боолтын засвар

8.4
Дунд ус багийн Камержуулалтын тогтмол зардалд

6.0
ГХУСАЗСЗ зардал

4.0
Сумын төвийн нэгдсэн хог хаягдал зайлуулах

8.0
Цагаанбургас багийн төвд мал угаалгын ванны засвар хийх

8.0
Баянбулаг багийн мал угаалгын ванн засварлах

19.0
Ерөнхий боловсролын сургуулийн Спорт заалны шалны засварт

6.0
Эмэгтэйчүүдийн манлайлал төсөл арга хэмжээ

СУМЫН ОНХС

7.0
Цагаанбургас багийн уулын чиглэлийн зам засварт

7.0
Баянбулаг багийн уулын чиглэлийн зам засварт

18.0
Баруунсалаа багийн худгийн засвар

8.0
Баруунсалаа багийн уулын чиглэлийн зам засвар

9.0
Улаанбураа багийн Наймангийн газраас Долоогийн гүүр хүртэлх

3.0
Улаанбураа багийн Есийн газрын худаг засвар

19.0
Эрүүл мэндийн төвийн эд хогшил шинэчлэх

19.0
Хүүхдийн цэцэрлэгийн гаднах тоглоомыг шинээр тохижуулах

5.0
Тайван амгалан Ховдчууд хөтөлбөр

4.6
Мал эмнэлгийн эрт илрүүлгийн үзлэгийн зардал

3.0
Улаанбураа багийн Арвын гармын дээд гарамд засвар хийх

10.0
Багийн Засаг дарга нарыг зөөврийн компьютержуулах

10.0
Цаг уур өртөөний барилгын засвар хийх

3.2
Дунд ус багийн бичигтийн худгийн барилгын засвар

14.6
Сумын төвийн гудамжны гэрэлтүүлгийн засвар үйлчилгээ

5.0
Баруунсалаа багийн Нарийн усны мал угаалгын ванн засварлах

5.0
Цагаанбургас багийн Эхэн худгийн засвар

5.0
Баянбулаг багийн Баруунзуслан худаг засварлах

5.0
Баянбулаг багийн Зүүнзусланд худаг засварлах

6.8
Мал эмнэлгийн мах сүүний шинжилгээний тестер авах зардал

3.0
Баруунсалаа багийн Шанзангийн дунд худаг засварлах

ЦЭЦЭГ СУМ

3,491 км2 газар нутагтай.

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

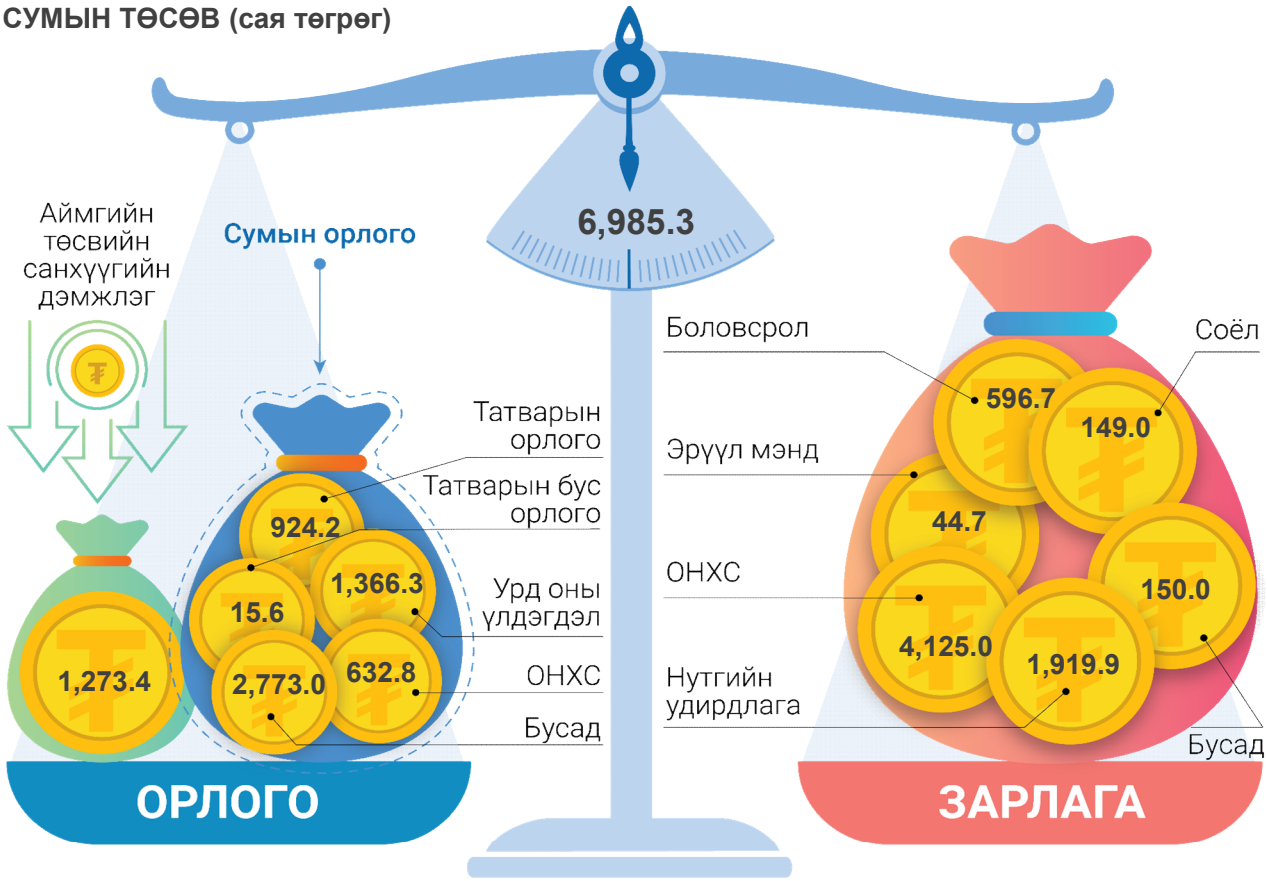

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

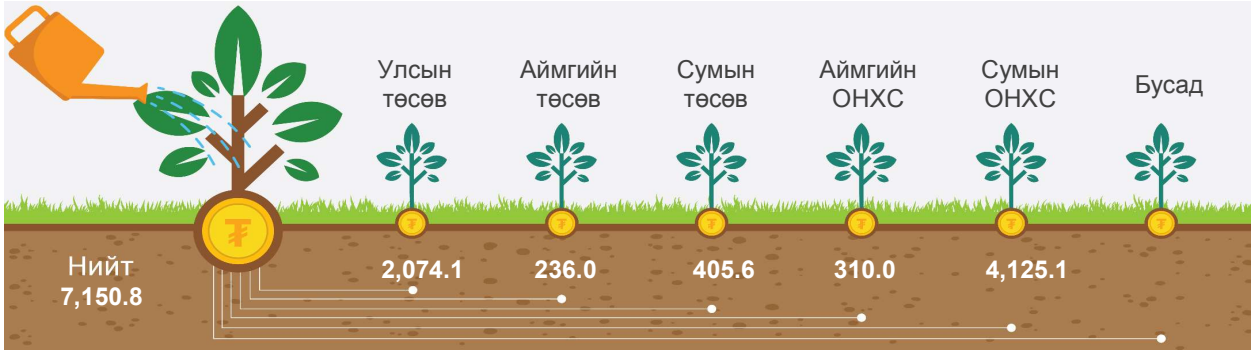

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

272.7
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

1,801.4
Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Ховд, Цэцэг сум/

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

150.0
Хөргүүртэй махны зоорь (Цэцэг сум)

86.0
Дотуур байрны засварын оролцоо /Цэцэг сум/

СУМЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

23.2
Хавцгайн амны усны үргэлжлэл

25.0
Улаан нурууны гүний худаг

60.5
Багийн төвийн барилга /Хажинга/

5.1
Ард Аюуш цогцолборын тохижилт

30.0
Тоосжилт, нөлөөллийн , нүүрс тээврийн зам дагуу

107.0
Рентген Elpo-32

140.0
ЗДТГ-т туулах чадвартай жип машин

14.7
Хөшөөт багаас сургуулийн хүүхэд зөөх зардал

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

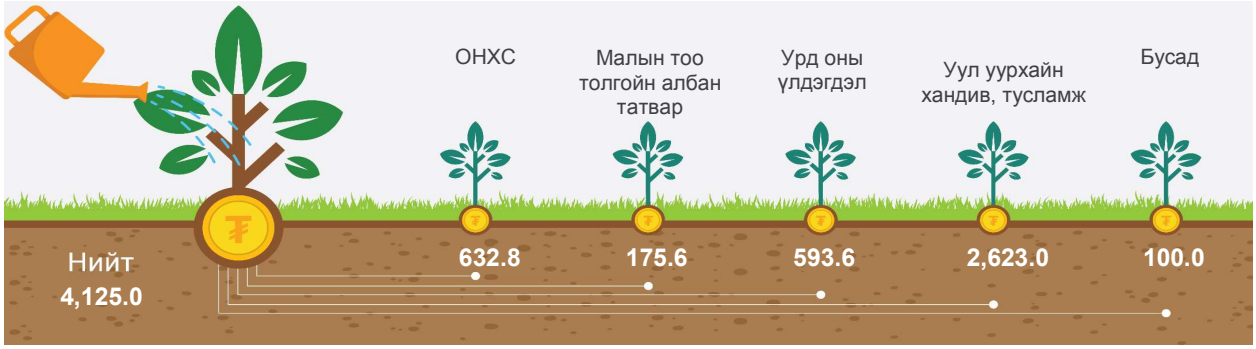

СУМЫН ОНХС

33.8
Баяр наадмын талбайн засварын шинэчлэл барьцаа

42.5
Цэцэг нуур багийн хөл бөмбөгийн талбай байгуулах

5.5
Улаан үзүүрийн гүний худаг, байр, онгоцны барьцаа

19.9
Сумын ерөнхий төлөвлөгөө

1.0
Хөшөөт багт хашаа татах ажлын барьцаа

6.0
Мод усалгааны худаг барих

2.9
Хөшөөт багт худгийн байр барих ажлын барьцаа

1.5
400м замын гэрэлтүүлэг барьцаа

0.8
Хөшөөт багийн акустик хавтан засвар барьцаа

0.6
ЗДТГ-н байрны дээврийн барьцаа

1.6
ЭМТ-н тоног төхөөрөмж барьцаа

3.7
04 кв-ын ЦДАШ-ыг ухаалаг тоолуржуулж, хайрцагжуулах ажлын

2.2
Төв гудамжны гэрэлтүүлэг шинэчилэх ажлын барьцаа

2.6
Ангилан ялгах хогийн сав барьцаа

16.0
Эко нойл

12.3
Гэрлэн дохио

6.0
Гэрэлт самбар

20.6
Зүүн лагерийн 1,1км замын засвар шинэчлэл

4.1
Хөшөөт багт хүүхэд зөөх автобус барьцаа

3.5
Лед дэлгэцний барьцаа хөрөнгө

СУМЫН ОНХС

298.5
ЕБС-ийн сурагчдын дотуур байрны их засвар

2.9
Соёлын төвийн узель аппартур тоног төхөөрөмж барьцаа

26.0
Цагдаагийн тасагт машин

2.3
Соёлын төвийн үзэгчдийн сандал барьцаа

34.0
ЕБС багш ширээ сандал

1.5
6 настай хүүхдүүдийн ширээ сандал барьцаа

11.0
Цаг уурын дотор халаалтын засвар

18.5
Төсөвт байгууллагуудын нягтлан бодогч нарын тоног төхөөрөмж шинэчлэх

250.0
Мал мах бэлтгэх, хадгалах хөргүүртэй зоорь.

19.0
12 айлын орон сууцанд ЗДТГ-н 1 өрөө байр засвар /халаалт цахилгаан урсгал

20.0
Ундны цэвэр ухаалаг худагны байр

47.1
Цэцэрлэгийн хүүхдийн гадна талын тоглоом шинэчлэх

23.8
Цэцэрлэгийн хүүхдийн зөөлөн эдлэлийн сэдэвт тоглоом шинэчлэх

13.9
Соёлын төвийн уран нугаралт, бүжгийн заалны /дэвжээ, толь гм/

34.9
Замын худагт шинээр худаг гаргах

90.0
Баянгол багт хадлангийн талбай шинээр байгуулах /хоёр худаг гаргах/

50.0
Хажинга багийн хажингын аманд ус ашиглан хөв цөөрөм байгуулах

10.0
Хөх сээрийн булаг, хажуу булаг, тээг хондны замуудыг засварлах

100.0
Хажинга багийн нутаг дахь кемп орчины усны дүгнэлт үнэлгээ гаргуулах

8.0
Сумын нийт нутаг дэвсгэр дээрх уст цэгийг тоолох

15.0
Хажинга багийн дунд амны хажуу булгийн усны нөөц сав засварлах

15.0
Хажинга багийн нутаг шар кемпийн урд хайрганы карьер хашаалах

10.0
Хажинга багийн засмал дагуу ачаалал ихтэй хоёр цэгт хяналтын камер

50.0
Соёлын төвийн тайзны гэрлийн карказ

56.7
Ангилан ялгалтын цэг

СУМЫН ОНХС

37.0
Аюултай хог хаягдал хүлээн авах цэг байгуулах

15.0
Ойр орчны хог хаягдал цэвэрлэх

200.0
Мянган сутайн буян ОНӨААТҮГ үйл ажилагааны зардал

50.0
Шинээр хийгдэх хөрөнгө оруулалтын зураг төсөв

20.0
Шинээр хийгдэх хөрөнгө оруулалтын зураг төсөв хөшөөт баг /мини заал, дулаан цэвэр усны шугам,

100.0
Хөшөөт багийн цэцэрлэгт хүрээлэнг нүүлгэн, шинэчлэн тохижуулах

20.0
Хөшөөд багийн соёлын төвийн урсгал засвар

45.0
Хөшөөт уурхайн ажилчидын автобуссны дулаан зогсоол 3-н зогсоол

30.0
Хөшөөт багийн ундны усны худагны засвар

15.0
Хөшөөт багийн халуун усны засвар

10.0
Хөшөөт багийн замын тэмдэглэгээ

18.5
Хөшөөт багийн гудамжны гэрэлтүүлэг засвар

25.0
Хөшөөт багийн төвийн байрны тохижилт, өдрийн эмчилгээний өрөөний

20.0
Хөшөөт багийн төв худагны засвар, гадна хашаа

15.0
Хөшөөт багийн цэвэрлэх байгууламжийн гадна хашаа барих

15.0
Хөшөөт багийн төвийн Фитнесс өрөөний тохижилт

20.0
Цэцэг нуур багийн баруун лагерийн урд гаргасан худагны байр, усны нөөц

16.0
Баян-Овоо багийн малчидын хавар намар алтай өвөр давахад дамжин өнгөрөх малчдын

16.0
Баян-Овоо багийн малчидын хавар намар алтай өвөр давахад дамжин өнгөрөх малчдын

18.0
Баян-Овоо багийн хуучин багийн төвийн орчины засварлах

70.0
Цэцэг нуур багийн гудамж цэгцлэх төсөл, газар чөлөөлөх нөхөн төлбөр

9.0
Шинээр мэндэлсэн 3 ихэр хүүхдэд тэтгэмж үзүүлэх

143.1
Багийн төвийн барилга /Баянгол/

143.1
Багийн төвийн барилга /Баяновоо/

100.0
Зүүн замын дагуу тээвэр ложистикийн төв

СУМЫН ОНХС

19.9
Шар жалгын худаг засвар

14.0
Баянгол багийн хуучин төвийг өвс тэжээлийн фонд болгон засварлах

19.0
Баянгол багийн өвөлжөө хаваржааны бууц түрэх

20.0
Хажинга багийн хүрэнгийн худгийн засвар

8.0
Хажинга баг Зүүн даваааны Өлөнтийн худаг засвар

30.0
Соёлын төвийн дээврийн засвар засвар

18.0
ЗДТГ-н дотор засвар хаалга, шалны засвар

20.0
Сургуулийн хоёр давхар хичээлийн байрны дээврийн засвар

18.5
Сургуулийн хоёр давхар хичээлийн байрны урсгал засвар

9.0
Хуц ухна маллах малчинд дэмжлэг үзүүлэх

7.9
Цагдаагийн тасаг тоног төхөөрөмж

39.3
ЗДТГ тохижилт

73.0
Трансформатор шинээр суурилуулах / ЭМТ, ЗДТГ, айл өрх /

20.0
Ундны цэвэр усны ухаалаг худагны /ухаалаг төхөөрөмж /

20.0
Ундны цэвэр усны ухаалаг худагны /шүүлтүүр насос/

105.0
Суурин эхо Vinno R300

13.0
СТСХ, санхүү албаны тоног төхөөрөмж шинэчлэх

27.0
Цэцэг нуур багийн хүнсний нарийн ногооны хашаа, хүлэмж

132.0
Эрүүл мэдийн хөтөлбөр

18.0
Эрүүл шүд хөтөлбөр

25.9
ЕБСургуулийн 6-12 ангийн хүүхдүүдийн үдийн хоолны дэмжлэг 25%

25.0
Сурагчидын аялангаа суралцах арга хэмжээ

170.0
Хүртээмж боловсрол хөтөлбөр

80.0
Чадварлаг багш, сурагч, оюутан

130.0
Засаг даргын үйл ажиллагааны зардал

СУМЫН ОНХС

20.0
Хүүхэд хамгаллын хамтарсан баг

50.0
Гамшигаас хамгаалах сан

8.4
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх камерийн хяналтын зардал

50.0
Иргэдийн төлөөлөгчидийн хурал хөтөлбөр

58.0
ИТХ-ын дэргэдэх гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

5.0
Сумын Үндэсний Их Баяр наадам

12.9
Шимэгчтэх өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

5.7
Үхэр сүргийг ээмэгжүүлэх

5.9
Баяновоо Баянгол Хажинга багийн худаг сэргээх

30.0
Малчидыг малжуулах

121.1
Малчидыг малжуулах

100.0
Өвсний нөөц бүрдүүлэх

Алдаржавын Аюуш1859 онд Засагт хан аймгийн Дархан Бэйлийн хошууны Нүцгэн гэдэг газар төрсөн. 1889 онд хошууны ард Дамбалын охин Дулмаатай гэр бүл болж хүү Далхаа, Цэвэг, охин Шомбон нарыг төрүүлж бас нэгэн хүүг үрчлэн авч өсгөсөн байдаг. Тэрээр монголын ард түмнийг манжийн түрэмгийлэн эзлэгчид хаад ноёдоор нь дамжуулан дарлан мөлжиж байсан цагт ард олгоо толгойлон тэдний эсрэг тууштай тэмцэж байв. 1911 онд Маньбазар хүнд эрүү шүүлт тулган гянданд хорьсон түүхтэй. 1911 оны 2 сарын 26-нд Ард Аюушийг ардууд чөлөөлсөн бөгөөд Гомбожав тайж тэргүүтэй 200 гаруй босогчид нийлэн "Цэцэг нуурын дугуйланг"-г байгуулж тайжийн боловсрол мэдлэгт тулгуурлан хошуу ноёндоо 44 зүйлийн шаардлага бүхий заргын бичгийг хүргүүлсэн байдаг. Бичигт феодалын дарлалыг эсэргүүцэн засаг ноёдын дарангуй байдлыг илтгэсэн байх агаад 165 хүн нэрээ мөнгөн аяга тойруулан (хэн нь толгойлж буйгаа мэдэхгүй байх үүднээс) бичсэн байдаг. Тухайн хөдөлгөөнийг ардын хөдөлгөөн болгон харуулахын тулд Ард Аюуш толгойлсон бөгөөд ийнхүү тэмцсэнийх нь төлөө "Есөн эрүү" шүүлтээр тамлан зовоогдож байсан ба даван гарсан тэмцэгч хүн юм. Ард олныхоо төлөө цуцашгүй тэмцсэн түүнийг түмэн олон нь АРД

ЧАНДМАНЬ СУМ

68016 км2 газар нутагтай.

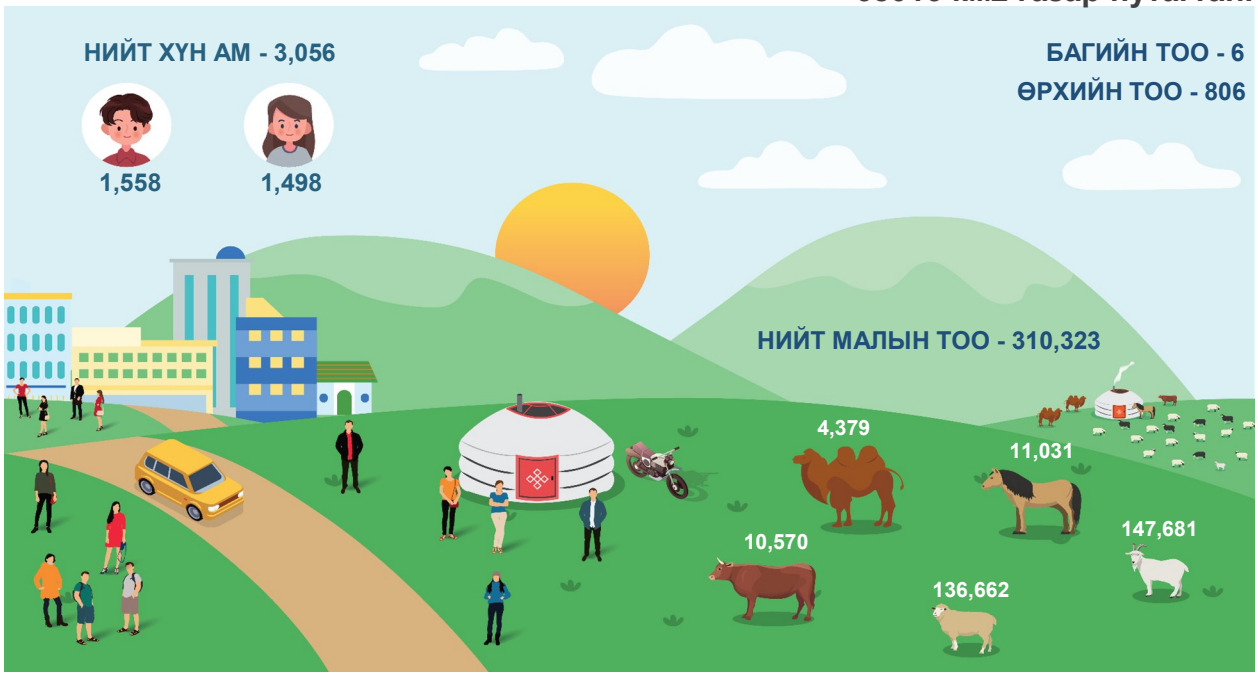

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

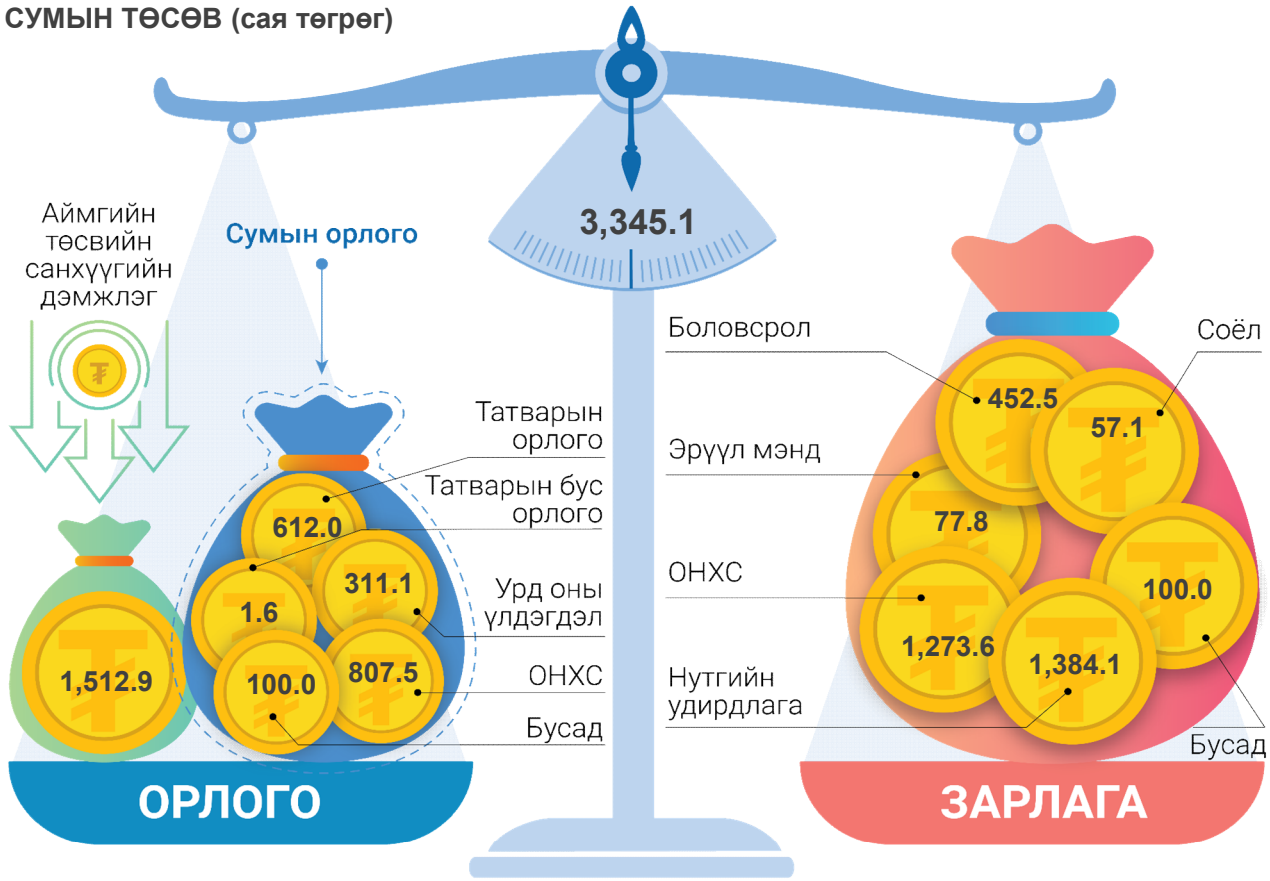

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

272.7
Ногоон байгууламж бүхий орчны тохижилт /Ховд, Зэрэг, Мянгад, Буянт, Ховд, Чандмань, Дарви,

5,039.1
Ховд-Алтай чиглэлийн авто замаас Чандмань сум хүртэлх хатуу хучилттай

АЙМГИЙН ОНХС

700.0
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

430.0
Сумын төвийн тохижилт (Чандмань сум)

БУСАД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Жаргалант хайрхан уул Ховд аймгийн Манхан сумаас зүүн хойд зүгт, Хар-Ус нуурын зүүн урд талд буюу Хар-Ус нуурын байгалийн цогцолборт газарт орших далайн түвшнээс дээш 3796 м[1] өндөрт өргөгдсөн хайрхан юм.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

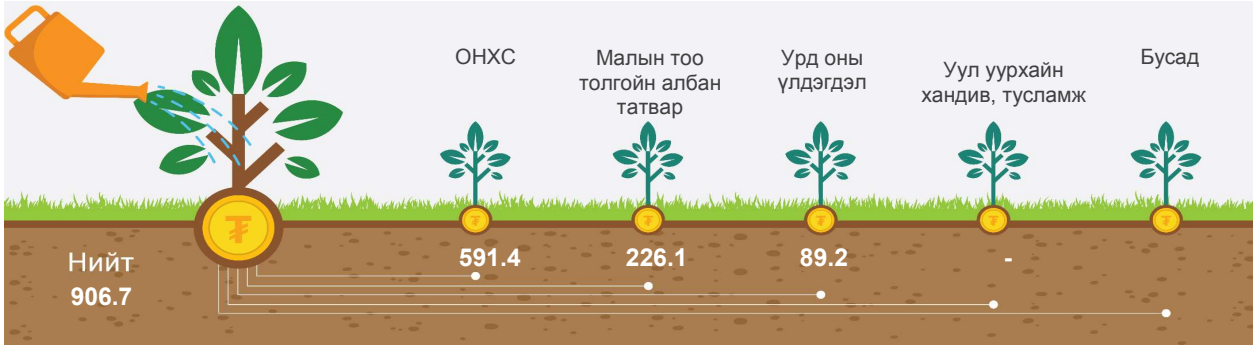

СУМЫН ОНХС

3.0
Улаан заалны засвар

1.2
чадварлаг багш оюутан сурагчдын дэд хөтөлбөр

1.3
хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих дэд хөтөлбөр

2.1
жендерийн тэгш байдлыг хангах дэд хөлбөр

4.5
Гамшгийн сан

4.0
хөөмий уртын дууны сургалт сурталчилгаа

3.5
Эрсдлийн сан

2.5
оргидог худгуудын засвар

1.0
Цагдаагийн байрны дулаан холболт

1.0
1-р хорьтын худгийн толгойн барилга барих,

1.0
1-р хорьтын худгийг дулаанд холбох

2.5
04-ийн шугам шинэчлэхэд сумын оролцоо

100.0
Наадмын талбайн сумын оролцоо

20.0
Наадмын талбай, ЕБС-ийн Эко ОО

10.0
Хөрөнгө оруулалтуудын зураг төсөв гаргах

15.0
Асар худалдаж авах

8.0
Өв соёлын гэр худалдан авах

6.0
Баянхайрхан багийн иргэдийн нийтийн хурлын ширээ сандал худалдан

10.0
ЭМТ , ЕБС-ийн гадна ОО барих

10.0
Жаргалант багт тоног төхөөрөмж

СУМЫН ОНХС

7.0
Зөөврийн комьпютер, сейф худалдан авах /ХАА-н тасаг/

10.0
Сүлжээ баг тоног төхөөрөмж

6.0
ЕБС , Бүжинхэн цэцэрлэгийн гал тогооны уур сорогч

6.4
ЕБС-ийн Гал тогооны ширээ сандал

7.0
Халуун усны тоног төхөөрөмж

10.0
Тахилт баг тоног төхөөрөмж

20.0
Морины бариа засвар үйлчилгээ

25.0
4-р хорьтын худгийн толгойн барилга, ухаалагжуулах

3.0
ЗДТГ-ын буудлын тохижилт

15.0
Цэцэрлэгийн хашаа, орчны тохижилт

4.0
Баянхайрхан багт Худаг засвар

10.0
Талынбулаг баг худаг сэргээн засварлах

20.0
100 жилийн ойд зориулж 100 ижил загварын хувцас хийлгэх ЕБС, СОЁЛЫН

5.0
ЕБС-ийн спорт заалны дотор нутгийн спортын алдартнуудын зураг

8.0
Эрсдлийн сан

10.0
Морин хуур, уртын дуу, бий биелгээ, хөөмийн шавь сургалтуудыг зохион

65.0
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал

20.0
Нийтийн эзэмшилийн талбайн тохижилт /Хорьтын урамшуулал, нохой устгал, цэвэрлэгээ,

20.4
Мөрийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зардал

10.0
Гамшгийн сан

5.0
Сумын спорт заалны дулааны шугам засвар

10.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал

12.6
Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын хөтөлбөр

132.1
Сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах сумын оролцоо

10.0
Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр

СУМЫН ОНХС

10.0
"Урдгол" хөтөлбөр

300.0
"ЧАНДМАНЬ – 100" ХӨТӨЛБӨР

5.0
Тахилт багийн тосонгийн худаг шинээр гаргах

5.5
Сумын хил

3.7
Тэрбум мод

2.0
Мал тооллого, ОНХС-ийн санал асуулга авах

60.0
Жаргалант багийн контор шинээр барих

2.5
Оргидог худгуудын засвар

4.5
Гамшгийн сан

10.0
Сүлжээ багийн эрсдлийн сан

3.4
Хуц ухны ээмэгжүүлэлт

15.0
Арьс ширний үйлдвэрийн бохирын цооног гаргах

22.4
Хадлан тэжээлийн 40 га талбай байгуулах (Адапт төслөөс 52344,6/сумын

29.4
Талын булаг хөвд цөөрөм байгуулах (Адапт төслөөс-68.4, сумын оролцоо 29.4)

30.0
Өвс преслэгч / Сүлжээ баг, Баянхайрхан баг /

10.0
Жаргалант багийн конторын тохижилт

15.0
Биеийн тамирын талбай /Тахилт баг/

10.0
Урдгол баг Хүлэмж цогцолбор

15.0
Баянхайрхан багийн конторын засвар

15.0
Талын булаг баг худгийн засвар

6.0
Мал тооллого , ОНХС-ын санал асуулга

13.0
Хортон шавьж устгал

18.0
Чандмань – 100 жил гэр түрээс

10.2
5 багийн нийтийн цэвэрлэгээ

ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМ

2,772 км2 газар нутагтай.

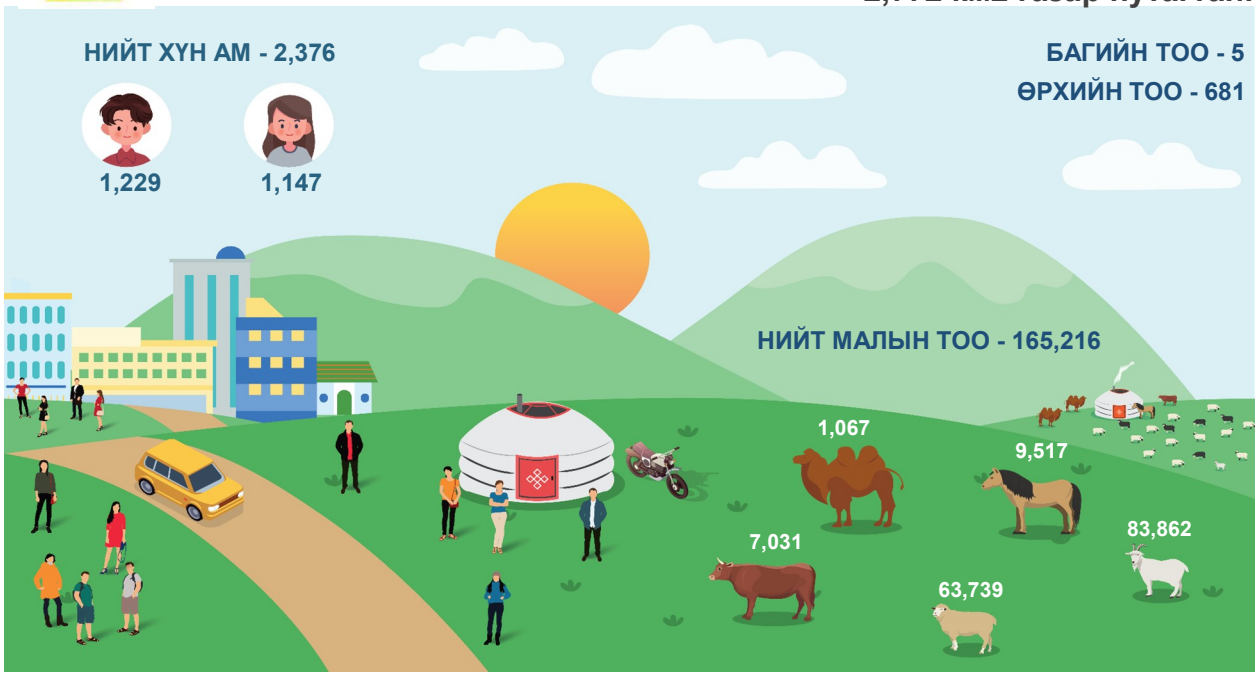

СУМЫН ТӨСӨВ (сая төгрөг)

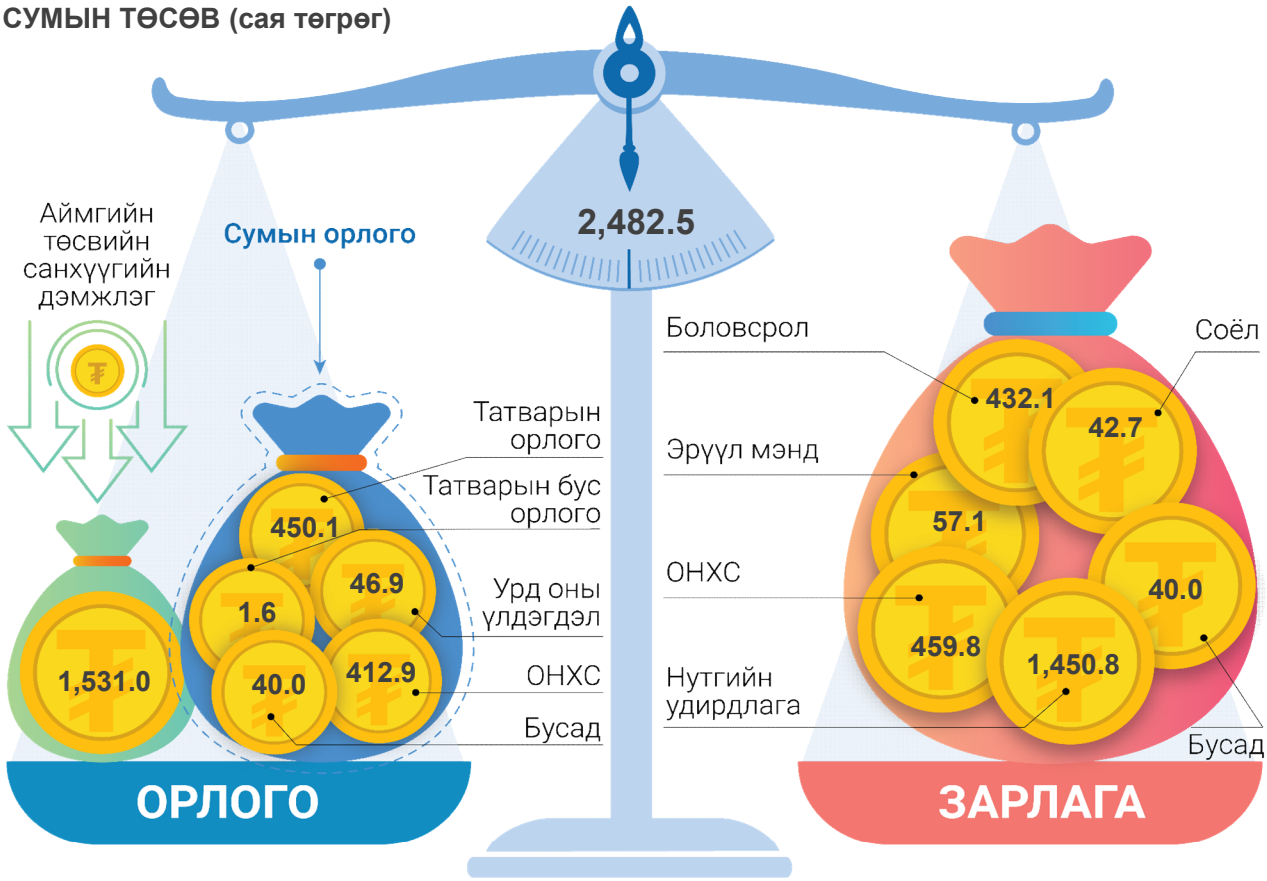

НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ (сая.төг)

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

323.0
ЕБС-ийн сантехникийн засвар (Эрдэнэбүрэн сум)

АЙМГИЙН ОНХС

76.4
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний оролцоо (Дарви, Чандмань, Буянт, Дуут, Мөст, Мянгад,

240.0
Иргэдэд үйлчлэх нүүдлийн төвийн барилга (Эрдэнэбүрэн сум, Баянгол

48.0
Улаан үзүүрийн гүүр (Эрдэнэбүрэн сум, Хонгио баг)

21.0
Хөргүүртэй зоорь (Эрдэнэбүрэн сум)

Цамбагарав уул нь Монгол Алтайн нурууны нэг салшгүй хэсэг бөгөөд ноён оргил Цаст уул нь далайн түвшнээс дээш 4298.4 м өргөгдсөн мөнх цаст уул юм. Цамбагаравын нуруу нь Их Нууруудын хотгорын баруун хойд захад эргэн тойрон хотгор газар, голуудаар хүрээлэгдсэн Монгол Алтайн нурууны зэрэгцээ нуруудад багтдаг. Хур цас, мөс нь уулсын дээд хэсэгт ялгардаг ландшафтын онцгой хэв шинж бөгөөд судлаачдын тооцоолсноор тус орны нутаг дэвсгэрт 187 тооны хур цас, мөс байгаагаас 98% буюу 185 нь Монгол Алтай болон салбар нуруунд төвлөрчээ. Эдгээрээс хамгийн их нь Таван богд, Цаст уул, Мөнххайрханд төвлөрсөн бөгөөд Цамбагаравын нурууны мөнх цастай оргилууд нь 130 кв.км талбайг эзэлдэг.

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

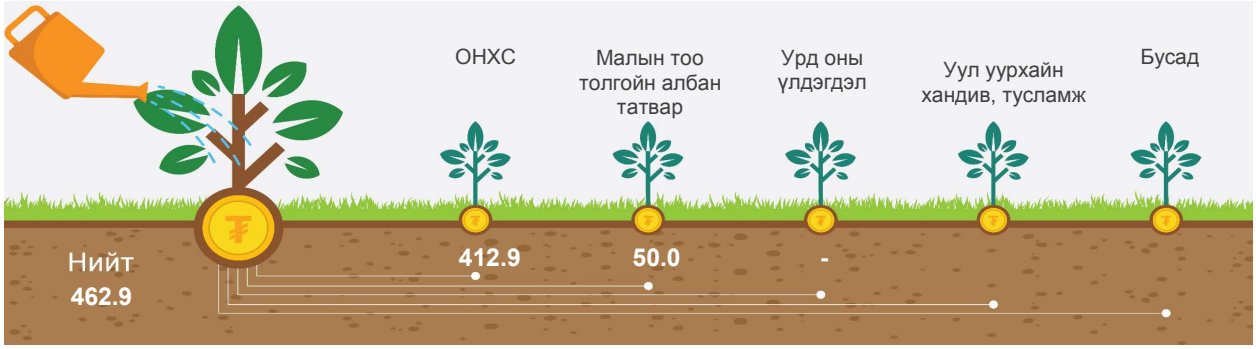

СУМЫН ОНХС

65.5
Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө

59.4
Онцгой үед ашиглах өвс, тэжээл, түүхий эдийн агуулах барих орон нутгийн

20.0
Мал нядалгааны цех байгууламжийн нэмэлт санхүүжилт

10.0
Шураг багт баруун элсний амны гүүрний засвар

20.0
Эрүүл мэндийн төвийн складны их засвар

18.0
Сумын хэсгийн төлөөлөгч, цагдаа нарыг унаажуулах

20.0
ЗДТГ, Багийн засаг дарга нарыг компьютержүүлэх

20.0
Бизнес инкуватор төвийн их засвар

10.0
Хуучин 75-ын байрыг сан техникийн засвар хийх

10.0
Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөр

8.0
Хиймэл нуур усны эхийн далан засварын нэмэлт санхүүжилт

20.0
Боловсрол дэмжих хөтөлбөр

50.1
ЗДҮАХ хэрэгжүүлэх

3.0
Цаг уурын харуулын багаж хэрэгсэл авах

15.0
Хүүхдийн цэцэрлэгийн 3 бүлгийн шал солих

50.0
Услалтын системийн ТЭЗҮ боловсруулах

10.0
Газар тариаланд суурилсан ОНӨҮГ байгуулах

4.0
Намаржин багт мал угаалгын ванн барих

14.0
Баянгол баг, Намарзан баг, Хонгио баг, Шураг баг, Мал эмнэлгийн тасагт Эрт илрүүлгийн үзлэг тандалт

5.0
Баянгол баг Хад үзүүрийн далан, мал угаах ванн цементлэх

СУМЫН ОНХС-ГИЙН ЭХ ҮҮСВЭР (сая.төг)

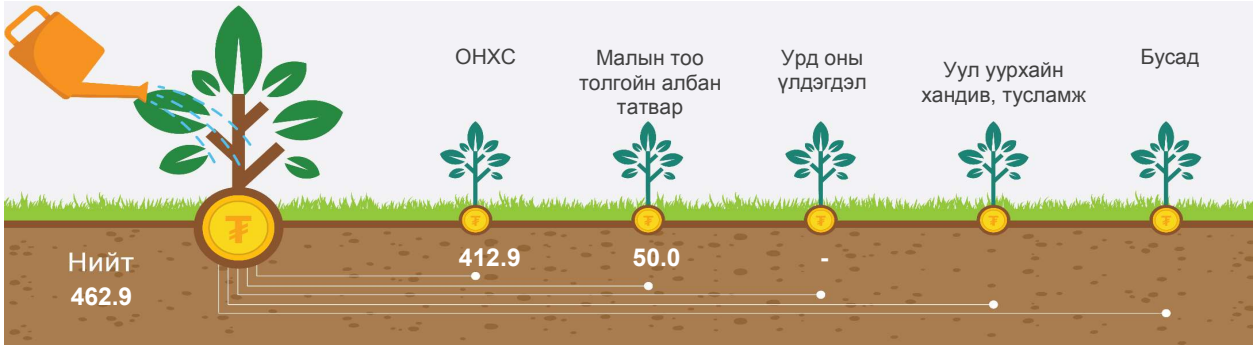

СУМЫН ОНХС

8.4
Малчдад зориулсан сургалт, сурталчилгаа, зөвлөгөөн зохион

3.5
Малчдын мал услах ундны худаг засварлах

11.0
Малын үүлдэр угсаа чанарыг сайжруулах / Хонгио, Шураг багт/

5.0
Багийн өвс тэжээлийн фонд бэлтгэх /Шураг багт/

НЭР, НЭРШЛИЙН ТАЙЛБАР

ТӨСВИЙН ОРЛОГО:

Хууль тогтоомжийн дагуу улсын болон орон нутгийн төсөв бүрдүүлэх орлого, төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлого

ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА:

Төсөв захирагчийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр батлагдсан төсвөөс хуваарилан, зарцуулах хөрөнгө

ТЭНЦЭЛ:

Тухайн төсвийн жилийн төсвийн нийт орлого, зарлагын зөрүү

ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ:

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ-аас баталсан, тухайн шатны төсөвт харьяалагдах ерөнхийлөн захирагчийн бүрдүүлж, хуваарилан зарцуулах хөрөнгө

ТӨСВИЙН АШИГ:

Төсвийн зарлагаас давсан орлого

ТӨСВИЙН АЛДАГДАЛ:

Төсвийн орлогоос давсан зарлага

ТӨЛӨӨЛӨН ГҮЙЦЭТГҮҮЛЭХ ТӨРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ:

Нэгжийн удирдлагад төрөөс шилжүүлсний дагуу түүний нэрийн өмнөөс хэрэгжүүлэх эдийн засаг, нийгмийн шинжтэй асуудлууд

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ:

Төсвөөс санхүүжүүлж, тухайн шатны төсөвт хамаарах хуулийн этгээдийн өмчлөлд шилжих төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн зардлыг хөрөнгө оруулалт гэнэ

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН САН:

Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих, бүс нутгийн тэнцвэртэй байдлыг хангах зорилгоор улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгохоор дахин хуваарилалт хийх хөрөнгө

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН СУУРЬ ОРЛОГО:

Тухайн шатны төсөвт орох татварыг доод хувь, хэмжээгээр тооцсон орлого болон татварын бус орлогын нийлбэр

ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН СУУРЬ ЗАРЛАГА:

Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн удирдлагыг болон орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох урсгал болон хөрөнгийн зарлагын нийлбэр

ТӨСВИЙН ТОДОТГОЛ:

Тухайн жилийн төсвийг баталсан эрх бүхий байгууллагын шийдвэрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулахыг төсвийн тодотгол гэнэ

АЙМАГ, СУМЫН ЧИГ ҮҮРЭГ:

	ЗЗНДНТУТХ-ийн 21-22-р зүйл	Аймаг	Сум
НУТГИЙН УДИРДЛАГА	Аймгийн дунд хугацааны хөгжлийн үндсэн чиглэл, бодлого, төлөвлөлт	✓	
	Сумын хөгжлийн үндсэн чиглэл, бодлого, төлөвлөлт		✓
	Орон нутгийн өмчийн ашиглалт, эзэмшилт, захиран зарцуулалт, түүнд тавих хяналт	✓	✓
	Орон нутгийн төсөв, түүний төлөвлөлт, гүйцэтгэл, тайлан, хяналт	✓	✓
	Хууль тогтоомжид заасан хүрээнд албан татвар, төлбөр, хураамжийн хувь хэмжээг тогтоох	✓	✓
	ОНХС-гийн төлөвлөлт, хуваарилалт, зарцуулалт болон бусад сангийн бүрдүүлэлт, зарцуулалт, тайлан, хяналт	✓	✓
	Аймгийн хүний нөөцийн бодлогын төлөвлөлт, хөтөлбөр	✓	
	Аймгийн хүний нөөцийн хөтөлбөрийн хэрэгжилт, ажиллах нөхцөл		✓
ҮЙЛДВЭР, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧИН	Аймгийн хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн хөтөлбөр, хэрэгжилтэд тавих хяналт	✓	
	Аймгийн хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн хөтөлбөрийн хэрэгжилт		✓
	Аймгийн жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх сангийн менежмент	✓	
	Аймгийн аялал жуулчлалын бодлого, менежмент	✓	
	Аялал жуулчлалын үйл ажиллагааны зохицуулалт		✓
ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙ, ДӘД БҮТЭЦ	Орон сууц, нийтийн аж ахуйн удирдлага		✓
	Гудамж, талбайн нэр, хаягжилтын нийтлэг зохицуулалт	✓	
	Суурин газрын гэрэлтүүлэг, арчлалт		✓
	Харилцаа, холбоо, цахилгаан, дулаан түгээх сүлжээ, цэвэр ус, бохир усны шугам болон хаягдал ус зайлуулах байгууламж, үерийн далан, суваг тэдгээрт хамааралтай барилга байгууламжийн төлөвлөлт, ашиглалт, хяналт,	✓	
	Сум хоорондын нийтийн тээврийн зохицуулалт	✓	
	Сумын хүн амын ундны болон ахуйн хэрэгцээний уст цэгийн төлөвлөлт, байршил, ашиглалт, хамгаалалт		✓
	Орон нутгийн зам, гүүр тэмдэг, тэмдэглэгээ, арчлалт, хамгаалалт		✓
	Суурин газрын замын хөдөлгөөн, авто зогсоолын зохицуулалт		✓
	Нийтийн зэмшлийн зам талбай, олон нийтийн соёл амралтын хүрээлэн, ногоон байгууламжийн ашиглалт, хамгаалалт		✓
	Орон нутгийн цэвэрлэх байгууламжийн арчлалт		✓
	Гал түймэр, үерийн хамгаалалтын байгууламж, суваг шуудуу, арчлалт		✓
	Аюултай болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын менежмент	✓	
	Хог хаягдлын цэгийн байршил, энгийн хог хаягдлын менежмент		✓
	Оршуулгын газрын үйл ажиллагааны зохицуулалт		✓
ХУДАЛДАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	Худалдаа, үйлчилгээний нийтлэг зохицуулалт	✓	
	Худалдаа, үйлчилгээний зохион байгуулалт, хяналт		✓
НИЙГЭМ, СОЁЛЫН САЛБАР	Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, нэгдсэн эмнэлэг, аймгийн музей, театр, номын сан, соёлын ордон, биеийн тамир, спортын цогцолборын барилга байгууламж, хөдлөх хөрөнгийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ	✓	
	Сумын сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, соёлын төв, номын сан, биеийн тамир, спортын барилга байгууламж, хөдлөх хөрөнгиын ашиглалт, засвар, үйлчилгээ		✓
	Хөшөө дурсгалын нийтлэг зохицуулалт	✓	
	Хөшөө дурсгалын байршил, хамгаалалт		✓

ТОВЧИЛСОН ҮГСИЙН ТАЙЛБАР

ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ЗАН	Заах аргын нэгдэл
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ЗЗНДНТУТХ	Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
СӨББ	Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллага
ТБОНӨХБАҮХАТ	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай
УИХ	Улсын Их Хурал
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв